debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1934 AUGUSZTUS 26. XXXII. ÉVFOLYAM 192. SZ. 20 FILLÉR

M. N. MÚZEUM

Előreláthatóan dr. Vargha Elemér lesz a polgármester helyettesítője a felfüggesztés alatt,

mert sem Juhász Nagy Sándor, sem Kölcsey Sándor nem vállalják a behelyettesítést — A keddi közgyűlésen nagy harc indult a behelyettesítés körül — Vásáry polgármester elhárította magától a küldöttségjárást, de hívei a gazdakörben fejezik ki bizalmukat

A debreceni városházán a fegyelmi vizsgálatról és a polgármester felfüggesztéséről szóló miniszteri leirat megérkezése napjának zavarai után ma teljes csönd volt. A tisztviselők mind hivatalukban dolgoztak és senkinél sem volt tapasztalható levertség a fegyelmi alá helyezettek közül. Elsősorban a tisztviselők maguk tudják mérlegelni, hogy

bármilyen kellemetlenek legyenek is a miniszteri leirat megállapításai, azok egészen más színbe kerülnek az alapos vizsgálat folyamán s hogy erőtlenek a város főtisztviselői ellen hangoztatott vádak.

A belügyminiszter dr. *Virányi* Sándort, Szabolcsmegye alispánját bízta meg a vizsgálat gyors lefolytatásával s az a hír, hogy ez

a vizsgálat 6—8 hét alatt lefolyik

s így aránylag rövid idő alatt tisztázódik a debreceni városháza ellen emelt vádak ügye.

A hangulat tehát lehiggadt a városházán. Dr. *Vásáry* István polgármester ma hosszabb ideig benn volt hivatalában, átadott mindent dr. *Vargha* Elemér helyettes polgármesternek, aki vezetni fogja az ügyeket a közgyűlésig, de úgy lehet, hogy egészen a polgármester ellen emelt vádak tisztázásáig. Dr. Vásáry István ezután eltávozott hivatalából, amely

üresen fog egyelőre állani,

miután dr. Vargha Elemér a saját hivatali helyiségében óhajt megmaradni.

A várospolitikai körökben nem engedett azonban a hangulat a harciasság tekintetében. Az ellenzéki csoport erős mozgalmat indít aziránt, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelően

behelyettesítésről gondoskodjék a városi közgyűlés.

A behelyettesítésre meg is van az ellenzéknek a maga nagytekintélyű jelöltje, akinek a jelölése igen nagy súllyal esnék latba:

dr. Juhász Nagy Sándor személyében.

Bizonyos az, hogy ha dr. Juhász Nagy Sándor látná el a polgármesteri hivatalt a felfüggesztés tartama alatt, a város nagyvonalú vezetésre alkalmas férfiút nyerne s emelett Juhász Nagy Sándor tárgyilagosságában még ellenfelei sem kételkednének. Viszont tudomásunk szerint Juhász Nagy Sándor kereken kijelentette, hogy nem fogadja el a jelölést s aligha lehet őt ettől az álláspontjától eltéríteni.

Az egységespárt eleinte maga is a behelyettesítés mellett volt s jelöltjeként

dr. Kölcsey Sándor ügyvédi kamarai elnököt

emlegették, akinek tekintélyétől várta az egységespárt, hogy javaslata keresztül is megy. Az a baj azonban, hogy dr. Kölcsey Sándor is megtagadta a jelöltség elfogadását s az egységespárt nem is tud hozzá hasonló koncepciózus jelöltet állítani.

Ezek a meggondolások arra vezették az egységespártot, hogy ne igyekezzék új embert állítani a városháza élére s a

dr. Juhász Nagy Sándor esetleges behelyettesítésének azzal vágja útját, hogy egyáltalán ne helyettesítsen be senkit,

hanem az ügyek vitelével a fegyelmi eljárás végéig dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettest bízza meg. Igy a keddi közgyűlésen az lesz a helyzet, hogy az ellenzék a behelyettesítést követeli, az egységespárt pedig ideiglenes megoldásként a mai helyettes polgármester megbízását igyekszik keresztülvinni.

Amíg a keddi közgyűlésre fokozott gonddal, az emberek számontartásával készül fel mindkét oldal, addig a nagyközönség körében erős szimpátia-mozgalom készül dr. Vásáry István mellett. Tegnap már hírt adtunk róla, hogy a Gazdakörben tömörült társadalom küldöttségileg is akarta felkeresni dr. Vásáry Istvánt vasárnap délelőtt, hogy bizalmáról biztosítsa.

A küldöttséghez igen sokan csatlakoztak volna a város egyéb társadalmi köreiből is.

Igy a presbitériumnak csaknem minden tagja jelentkezett a küldöttségbe s a város kereskedő, iparos, munkás és szellemi foglalkozású rétegei is nagy számban lettek volna jelen a küldöttségben.

Dr. Vásáry István azonban elhárította magától az ünneplést

s megköszönve a készülő bizalomnyilvánítást, arra kérte a rendezőket, hogy a küldöttségjárástól álljanak el. A küldöttség így nem jelenik meg a polgármesternél, azonban az értekezletet 11 órakor a Gazdakörben meg fogják tartani s az egybegyűltek onnan fogják bizalmukról biztosítani dr. Vásáry Istvánt.

Nem ez az egyetlen jele annak a bizalomnak, amely most, éppen a debreceni polgármester felfüggesztése után dr. Vásáry István felé árad. Levelekben és táviratokban az előkelő közéleti, politikai, egyházi személyiségek egész serege biztosítja dr. Vásáry Istvánt bizalmáról a megpróbáltatás nehéz óráiban. Ezekhez az üdvözlésekhez és bizalomnyilvánításokhoz csatlakozik Debrecen minden rendű és rangú polgárainak egyre inkább kifejezést kereső együttérzése.

Berczelly Magda a fogyókúra-őrület legujabb áldozata

A tündöklően szép operettprimadonna, a debreceni úritársaságok egykor körülrajongott kedvence, belehalt a fogyókúrázásba

Budapest, augusztus 25. Újabb áldozata van a fogyókúrajárványnak: Berczelly Magda, a pesti színpadok egyik ünnepelt primadonnája

hetekig tartó gyötrelmes szenvedés után ma reggel meghalt újpesti lakásán.

A karcsú, elegáns színésznő néhány évvel ezelőtt még élénk szerepet játszott Pest színházi életében. Egy ideig a Blaha Lujza-színház primadonnája volt, majd néhai Beöthy László igazgatása alatt a Király Színházhoz szerződött. Aztán a Fővárosi Operettszínház színpadán láttuk viszont, majd később a Terézkörúti Színpadon játszott és mint chanson-énekesnő is sikereket aratott.

Az egykori debreceni gentry-lányból lett operettprimadonna

legemlékezetesebb szerepei közé tartoztak a Lysistrata Ámora, a Nebántsvirág Denise-e, a Varázskeringő Francija, az Offenbach Hortense-e és a Fifi Fidiasnéja.

Berczelly Magda egy ismert és előkelő kolozsvári gentry-családból származott. Debrecenben nőtt fel s alig hogy belekerült a debreceni társaságokba — máris,

tizennyolcéves korában — férjhezment.

Lovag Kerpely Károly gyáros vette feleségül az akkor körülrajongott debreceni szépséget.

Ez a házasság azonban nem sikerült. Berczelly Magda még a válóper befejezése előtt elhatározta, hogy színésznő lesz. Dekoratív megjelenése, szép hangja s tánctudása valóban a színpadra predesztinálták.

Először a debreceni Csokonai-színházban lépett fel.

A előkelő gentry-leány ala" szír-

Főnyereményről
nem biztositjuk de, hogy **őszi gyapjuszövet ujdonságainkat olcsón adjuk** ezt bebizonyitjuk
BERGMANN és KLEIN Posztóáruháza
Kossuth u. 4.

padi szereplése valóságos társadalmi esemény volt Debrecenben. Berczelly Magda rövidesen

a Csokonai-színház primadonnája lett.

Rövidesen Pestre került, Heltai Jenő fedezte fel a pesti színpadok számára és Berczelly Magda a Blaha Lujza Színház, majd a Fővárosi Operettszínház tagja lett. A pesti közönség is csakhamar felfigyelt az aranyszőkehajú, fínom megjelenésű, kultúrált színésznőre, aki máról-holnapra a fővárosi művésztársaságokban is jelentős szerephez jutott.

Szinte megmagyarázhatatlannak látszott, hogy Berczelly Magda egyszercsak

eltünt a pesti színpadokról és különböző üzleti vállalkozásokba kezdett.

Először divatszalont nyitott, majd egy váratlan elhatározással a budai Fehér Holló vendéglő vezetését vette át. Sem az egyik, sem a másik vállalkozása nem sikerült. A dédelgetett, gondtalan élethez szokott vidéki úrilány nem értett az üzletvezetéshez.

A rövid kitérő után ismét visszatért a színpadra, azonban már nem tudott kontaktust teremteni azzal a közönséggel, amely őt évekkel ezelőtt szeretetébe fogadta és úgyszólván minden lépését figyelemmel kísérte. Ehez járult még az is, hogy Berczelly Magda üzleti kudarcai után régi társaságaival is megszakította az érintkezést s úgyszólván

visszavonult az úgynevezett mondain élettől.

Ennek azonban más magyarázata is volt: a még mindig feltűnően szép, fiatal színésznőnek Csillaghy Miklós dr., az újpesti adófelügyelőség hites tolmácsa kezdett udvarolni. Ez az ismeretség hamarosan komoly szerelmmé fejlődött s

Berczelly Magda Csillaghy Miklós felesége lett.

Ezzel egyidejüleg végkép lemondott a színpadról, visszavonult polgárasszonynak s boldog, harmónikus házaséletet élt férjével, az újpesti Bikk Ferenc ucca 117. sz. házban levő elegáns berendezett lakásában.

Berczelly Magda, aki a tragikus körülmények között elhunyt Péchy Erzsinek volt legjobb barátnője,

valóságos rabszolgája volt a fogyókúrának.

Makacs elhatározásáról, hogy fogynia kell, férje és legjobb barátai sem tudták lebeszélni. Fínom, formás alakját állandóan kövérnek tartotta s

Péchy Erzsivel együtt versenyeztek abban, hogy ki tud rövidebb idő alatt nagyobb súlyveszteséget felmutatni.

A két színésznő és jóbarátnő az önsanyargatásig fejlesztette a fogyókúrát.

A pajzsmirigykivonatoktól kezdve a feketekávéból, soványító teákból és citromból álló napi étkezésekig mindent megpróbált a két színésznő

s ebben az eszeveszett versengésben az sem tudta kijózanítani Berczelly Magdát, hogy Péchy Erzsin közben már súlyos betegség tünetei mutatkoztak. Mikor Péchy már az egyik fővárosi klinikán viaskodott a halállal, Berczelly Magda mindennap megjelent a betegágynál s pontosan referált fogyókúrájának eredményéről.

A nagybeteg Péchy Erzsi azonban már csak bágyadtan mosolygott, ő tudta, hogy számára már szükségtelen minden fogyó-tea és pirula.

Péchy Erzsi halála után Berczelly Magda vígasztalhatatlan volt. Nemcsak legjobb barátnőjét, de színészi ideálját is elvesztette a legszebb magyar Szép Helénában, akinek szörnyű vergődését végigkísérte.

De ezután ez a fájdalmas emlék is elmult és Berczelly Magda újból, még az eddigieknél is brutálisabb módon próbálta alakját megreformálni. Ez azok előtt, akik ismerték, érthetetlen volt, mert

Berczelly Magda súlya 47 és 50 kiló között mozgott.

Formás lábait, karcsú alakját még mindig kövérnek tartotta. Titokban az lehetett az érzése, hogy azért nem kap már szerződést, azért nem kell a színigazgatóknak, mert elvesztette régi karcsú alakját... Ennek az ellenkezőjéről nem lehetett meggyőzni.

Júniusban

súlyos gyomor- és bélfájdalmak

jelentkeztek Berczelly Magdánál. Mikor beszállították az egyik fővárosi szanatóriumba, az orvosok az első vizsgálat után megdöbbentek.

A szerencsétlen fiatal nő gyomra és belei a fogyókúra következtében annyira összezsugorodtak, hogy a legminimálisabb ételt is alig tudták megemészteni.

Végül is műtétet hajtottak végre Berczelly Magdán, akinek a szervezete közben annyira legyengült, hogy már az egyébként jelentéktelen műtét is komoly aggodalomra adott okot. Az orvosoknak ez az aggodalma alapos is volt. Berczelly Magda ugyanis

a műtét után többé nem tudott talpraállni.

Belei állandóan zsugorodtak és a szervezet fokozatosan felmondta a szolgálatot.

Az esztendőkig tartó fogyókúrát semmiféle orvosi beavatkozás, táplálkozási kísérlet és lelkiismeretes ápolás nem tudta ellensúlyozni. Mintegy három héttel ezelőtt

általános szepszis lépett fel, Berczelly Magda elvesztette eszméletét s közel három hétig folytatta borzalmas harcát a halállal.

Az orvosok valóságos csodaként álltak betegágya előtt, mert a szívén kívül már alig működött valamelyik szerve.

Tegnap éjszaka azután a szív is felmondta a szolgálatot. Csillaghy Miklósné Berczelly Magda, a fogyókúrajárvány legújabb áldozata

34 éves korában

meghalt újpesti lakásán.

Halálhíre általános és őszinte részvétet keltett budapesti művész és társasági körökben.

FLINTKOTE
hidegaszfalt szárazzá teszi
nedves lakását
ROZSDAVÉDŐ
vizhatlan aszfaltanyag. Épitési anyagok, Eternit füstcsövek
LUKÁCS VILMOS és TESTVÉRE
Károly Ferenc József út 3/b. sz.
István-malom mellett.

Az olasz visszavonulás után megjött a hangja Göbbels házilapjának

Az „Angriff", a horogkereszt egyik hivatalos lapja, amelyet maga Göbbels miniszter jegyzett nevével mindaddig, amíg Hitler meg nem tiltotta a kabinet tagjainak, hogy aktíve lapot irányítsanak, „Visszavonulás babér nélkül" cím alatt közli az olasz csapattestek fényképeit, amint elhagyták a Brenner-határt, hogy garnizonjaikba vonuljanak. A fényképek szövege az „Angriff"-ban a következő: „75,000 állig fölfegyverzett olaszt irányítottak énekszoval és hösi lázban a Brenner-határra; az volt a feladatuk, hogy ha parancsot kapnak, bevonuljanak Ausztriába és biztosítsák ott a rendet, amely úgy látszik kissé ingatagnak tünt fel Starhemberg úr szemében. Erre azonban nem volt szükség. És most visszavonulnak, kitüntetések — de egyben kórházak nélkül is. Eredmény: néhány fájós láb. Egy kis dicstelen séta."

Összeomlott a Both ezredes ellen emelt román kémvád

Szatmár, augusztus 25. Tegnap jelentettük, hogy Both Gyula Szinérváraljan nyaraló debreceni nyugalmazott ezredes ellen kémkedési vádat kovácsoltak, mert az ezredes néhány régi katonai térképpel jelent meg a telekkönyvi hivatalban s a telekkönyvi adatok alapján különböző bejegyzéseket végzett saját térképein. Both Gyula már első kihallgatása alkalmával megfelelő magyarázatát adta eljárásának. Apósától, Thury Sándor földbirtokostól, az erdélyi Magyar Párt szinérváraljai elnökétől kapta az öreg térképeket s a Thury erdőbirtokára vonatkozó telekkönyvi adatokat jegyezte fel rájuk.

A csendőrség nem elégedett meg ezzel a magyarázattal, az eljárásba belevonta a szatmári állambiztonsági hivatalt s a katonai hatóságokat is.

A hadbíróság emberei most befejezték a vizsgálatot és megállapították, hogy a debreceni ezredes nem kémkedett.

A katonai hatóságok döntése alapján Munteanu Simon, a szatmári rendőrség állambiztonsági osztályának vezetője magához hivatta Both ezredest és Thury földbirtokost, közölte velük, hogy hivatalos megállapítás szerint semmiféle bűncselekményt nem követtek el, Both Gyula családjával együtt Szinérváraljan maradhat mindaddig, amíg útlevele le nem jár s tetszése szerint tanulmányozhatja a telekkönyveket, sőt helyszíni szemléket is trathat apósa erdőbirtokán.

Ezután Both Gyula visszakapta pár nappal ezelőtt elvett útlevelét s a „kémaffér", amelyet néhány besugó fantáziája és túlbuzgósága idézett elő, közmegnyugvásra elintéződött.

Nyilatkoznak a dr. Csikesz professzor villakeritését épitő vállalkozó és munkásai

Legutóbb közöltük új fordulatát annak az ügynek, amely Csikesz Sándor egyetemi professzor villájának kerítése körül közötte és a kerítést építő vállalkozók között olyan sok port vert fel. Csikesz Sándor professzor nyilatkozatában kijelentette, hogy a kerítést azért nem vette át, mert az nem felelt meg a városi szabályrendelet követelményeinek és hogy a munkások fizetésére szolgáló összeget a vállalkozónak kiadta. Kijelentette azt is, hogy fizetnie már azért sem volt lehetséges, mert a kerítés árát nála lefoglalták.

Megjelent szerkesztőségünkben a kerítést építő vállalkozó, aki elmondta, hogy az egész ügy nyilvánosságra kerülése nem az ő akciójából történt, de az ügyben semmi szégyelni valója nincsen. A kerítés árának csak egy jelentéktelen részét foglalták le adótartozásban és amikor kérte a követelése kiegyenlítését, felmutatta az adóhivatalban kapott nyugtát arról, hogy a lefoglalt összeget befizette, ugyancsak felmutatta az OTI egy bizonylatát arról, hogy az építésnél 30 pengő betegsegélyezési járulék lesz kivethető. Így az egyetemi tanár nyugodtan kifizethette volna a kerítés árát. Ami a szabályrendelettel ellenkező építést illeti, a felhatalmazást a szabályrendelettől való eltérésre maga a professzor eszközölte ki az illetékes hatóságoknál. Tiltakozik a vállalkozó az ellen, hogy a neki átadott háromszáz pengőt zsebretette volna és nem fizette volna ki munkásainak. Maguk a munkások is megjelentek nálunk és kijelentették, hogy a háromszáz pengőt szétosztották egymás között, de még ezenfelül is van követelésük.

Az ügyből egyébként újabb perek sarjadnak ki.

Mathiász-féle csemegeszőlőfajok
már kaphatók a szőlőtelep tiszántúli lerakatánál
Kontsek Géza
cégnél

Főnyereményről

nem biztositjuk de, hogy **őszi gyapjuszövet ujdonságainkat olcsón adjuk** ezt bebizonyitjuk

BERGMANN és KLEIN Posztóáruháza

Kossuth u. 4.

padi szereplése valóságos társadalmi esemény volt Debrecenben. Berczelly Magda rövidesen

a Csokonai-színház primadonnája lett.

Rövidesen Pestre került, Heltai Jenő fedezte fel a pesti színpadok számára és Berczelly Magda a Blaha Lujza Színház, majd a Fővárosi Operettszínház tagja lett. A pesti közönség is csakhamar felfigyelt az aranyszőkehajú, finom megjelenésű, kultúrált színésznőre, aki máról-holnapra a fővárosi művésztársaságokban is jelentős szerephez jutott.

Szinte megmagyarázhatatlannak látszott, hogy Berczelly Magda egyszercsak

eltünt a pesti színpadokról és különböző üzleti vállalkozásokba kezdett.

Először divatszalont nyitott, majd egy váratlan elhatározással a budai Fehér Holló vendéglő vezetését vette át. Sem az egyik, sem a másik vállalkozása nem sikerült. A dédelgetett, gondtalan élethez szokott vidéki úrilány nem értett az üzletvezetéshez.

A rövid kitérő után ismét visszatért a színpadra, azonban már nem tudott kontaktust teremteni azzal a közönséggel, amely őt évekkel ezelőtt szeretetébe fogadta és úgyszólván minden lépését figyelemmel kísérte. Ehez járult még az is, hogy Berczelly Magda üzleti kudarcai után régi társaságaival is megszakította az érintkezést s úgyszólván

visszavonult az úgynevezett mondain élettől.

Ennek azonban más magyarázata is volt: a még mindig feltűnően szép, fiatal színésznőnek Csillaghy Miklós dr., az újpesti adófelügyelőség hites tolmácsa kezdett udvarolni. Ez az ismeretség hamarosan komoly szerelmmé fejlödött s

Berczelly Magda Csillaghy Miklós felesége lett.

Ezzel egyidejüleg végkép lemondott a színpadról, visszavonult polgárasszonynak s boldog, harmónikus házaséletet élt férjével, az újpesti Bikk Ferenc ucca 117. sz. házban levő elegáns berendezett lakásában.

Berczelly Magda, aki a tragikus körülmények között elhunyt Péchy Erzsinek volt legjobb barátnője,

valóságos rabszolgája volt a fogyókúrának.

Makacs elhatározásáról, hogy fogynia kell, férje és legjobb barátai sem tudták lebeszélni. Fínom, formás alakját állandóan kövérnek tartotta s

Péchy Erzsivel együtt versenyeztek abban, hogy ki tud rövidebb idö alatt nagyobb súlyveszteséget felmutatni.

A két színésznő és jóbarátnő az önsanyargatásig fejlesztette a fogyókúrát.

A pajzsmirigykivonatoktól kezdve a feketekávéból, soványító teákból és citromból álló napi étkezésekig mindent megpróbált a két színésznő

s ebben az eszeveszett versengésben az sem tudta kijózanítani Berczelly Magdát, hogy Péchy Erzsin közben már súlyos betegség tünetei mutatkoztak. Mikor Péchy már az egyik fővárosi klinikán viaskodott a halállal, Berczelly Magda mindennap megjelent a betegágynál s pontosan referált fogyókúrájának eredményéről.

A nagybeteg Péchy Erzsi azonban már csak bágyadtan mosolygott, ő tudta, hogy számára már szükségtelen minden fogyó-tea és pirula.

Péchy Erzsi halála után Berczelly Magda vígasztalhatatlan volt. Nemcsak legjobb barátnőjét, de színészi ideálját is elvesztette a legszebb magyar Szép Helénában, akinek szörnyü vergődését végigkísérte.

De ezután ez a fájdalmas emlék is elmult és Berczelly Magda újból, még az eddigieknél is brutálisabb módon próbálta alakját megreformálni. Ez azok előtt, akik ismerték, érthetetlen volt, mert

Berczelly Magda súlya 47 és 50 kiló között mozgott.

Formás lábait, karcsú alakját még mindig kövérnek tartotta. Titokban az lehetett az érzése, hogy azért nem kap már szerződést, azért nem kell a színigazgatóknak, mert elvesztette régi karcsú alakját... Ennek az ellenkezőjéről nem lehetett meggyőzni.

Júniusban

súlyos gyomor- és bélfájdalmak

jelentkeztek Berczelly Magdánál. Mikor beszállították az egyik fővárosi szanatóriumba, az orvosok az első vizsgálat után megdöbbentek.

A szerencsétlen fiatal nő gyomra és belei a fogyókúra következtében annyira összezsugorodtak, hogy a legminimálisabb ételt is alig tudták megemészteni.

Végül is műtétet hajtottak végre Berczelly Magdán, akinek a szervezete közben annyira legyengült, hogy már az egyébként jelentéktelen műtét is komoly aggodalomra adott okot. Az orvosoknak ez az aggodalma alapos is volt. Berczelly Magda ugyanis

a műtét után többé nem tudott talpraállni.

Belei állandóan zsugorodtak és a szervezet fokozatosan felmondta a szolgálatot.

Az esztendőkig tartó fogyókúrát semmiféle orvosi beavatkozás, táplálkozási kísérlet és lelkiismeretes ápolás nem tudta ellensúlyozni. Mintegy három héttel ezelőtt

általános szepszis lépett fel, Berczelly Magda elvesztette eszmélétét s közel három hétig folytatta borzalmas harcát a halállal.

Az orvosok valóságos csodaként álltak betegágya előtt, mert a szívén kívül már alig működött valamelyik szerve.

Tegnap éjszaka azután a szív is felmondta a szolgálatot. Csillaghy Miklósné Berczelly Magda, a fogyókúrajárvány legújabb áldozata

34 éves korában

meghalt újpesti lakásán.

Halálhíre általános és őszinte részvétet keltett budapesti művész és társasági körökben.

FLINTKOTE

hidegaszfalt szárazzá teszi

nedves lakását

ROZSDAVÉDŐ

vizhatlan aszfaltanyag. Építési anyagok, Eternit füstcsövek

LUKÁCS VILMOS és TESTVÉRE

Károly Ferenc József út 3/b. sz.

István-malom mellett.

Az olasz visszavonulás után megjött a hangja Göbbels házilapjának

Az „Angriff", a horogkereszt egyik hivatalos lapja, amelyet maga Göbbels miniszter jegyzett nevével mindaddig, amíg Hitler meg nem tiltotta a kabinet tagjainak, hogy aktíve lapot irányítsanak, „Visszavonulás babér nélkül" cím alatt közli az olasz csapattestek fényképeit, amint elhagyták a Brenner-határt, hogy garnizonjaikba vonuljanak. A fényképek szövege az „Angriff"-ban a következő: „75,000 állig fölfegyverzett olaszt irányítottak énekszoval és hösi lázban a Brenner-határra; az volt a feladatuk, hogy ha parancsot kapnak, bevonuljanak Ausztriába és biztosítsák ott a rendet, amely úgy látszik kissé ingatagnak tünt fel Starhemberg úr szemében. Erre azonban nem volt szükség. És most visszavonulnak, kitüntetések — de egyben kórházak nélkül is. Eredmény: néhány fájós láb. Egy kis dicstelen séta."

Összeomlott a Both ezredes ellen emelt román kémvád

Szatmár, augusztus 25. Tegnap jelentettük, hogy Both Gyula Szinérváralján nyaraló debreceni nyugalmazott ezredes ellen kémkedési vádat kovácsoltak, mert az ezredes néhány régi katonai térképpel jelent meg a telekkönyvi hivatalban s a telekkönyvi adatok alapján különböző bejegyzéseket végzett saját térképein. Both Gyula már első kihallgatása alkalmával megfelelő magyarázatát adta eljárásának. Apósától, Thury Sándor földbirtokostól, az erdélyi Magyar Párt szinérváraljai elnökétől kapta az öreg térképeket s a Thury erdőbirtokára vonatkozó telekkönyvi adatokat jegyezte fel rájuk.

A csendőrség nem elégedett meg ezzel a magyarázattal, az eljárásba belevonta a szatmári állambiztonsági hivatalt s a katonai hatóságokat is.

A hadbíróság emberei most befejezték a vizsgálatot és megállapították, hogy a debreceni ezredes nem kémkedett.

A katonai hatóságok döntése alapján Munteanu Simon, a szatmári rendőrség állambiztonsági osztályának vezetője magához hivatta Both ezredest és Thury földbirtokost, közölte velük, hogy hivatalos megállapítás szerint semmiféle bűncselekményt nem követtek el, Both Gyula családjával együtt Szinérváralján maradhat mindaddig, amíg útlevele le nem jár s tetszése szerint tanulmányozhatja a telekkönyveket, sőt helyszíni szemléket is trathat apósa erdőbirtokán.

Ezután Both Gyula visszakapta pár nappal ezelőtt elvett útlevelét s a „kémaffér", amelyet néhány besugó fantáziája és túlbuzgósága idézett elő, közmegnyugvásra elintéződött.

Nyilatkoznak a dr. Csikesz professzor villakeritését épitő vállalkozó és munkásai

Legutóbb közöltük új fordulatát annak az ügynek, amely Csikesz Sándor egyetemi professzor villájának kerítése körül közötte és a kerítést építő vállalkozók között olyan sok port vert fel. Csikesz Sándor professzor nyilatkozatában kijelentette, hogy a kerítést azért nem vette át, mert az nem felelt meg a városi szabályrendelet követelményeinek és hogy a munkások fizetésére szolgáló összeget a vállalkozónak kiadta. Kijelentette azt is, hogy fizetnie már azért sem volt lehetséges, mert a kerítés árát nála lefoglalták.

Megjelent szerkesztőségünkben a kerítést építő vállalkozó, aki elmondta, hogy az egész ügy nyilvánosságra kerülése nem az ő akciójából történt, de az ügyben semmi szégyelni valója nincsen. A kerítés árának csak egy jelentéktelen részét foglalták le adótartozásban és amikor kérte a követelése kiegyenlítését, felmutatta az adóhivatalban kapott nyugtát arról, hogy a lefoglalt összeget befizette, ugyancsak felmutatta az OTI egy bizonylatát arról, hogy az építésnél 30 pengő betegsegélyezési járulék lesz kivethető. Igy az egyetemi tanár nyugodtan kifizethette volna a kerítés árát. Ami a szabályrendelettel ellenkező építést illeti, a felhatalmazást a szabályrendelettől való eltérésre maga a professzor eszközölte ki az illetékes hatóságoknál. Tiltakozik a vállalkozó az ellen, hogy a neki átadott háromszáz pengőt zsebretette volna és nem fizette volna ki munkásainak. Maguk a munkások is megjelentek nálunk és kijelentették, hogy a háromszáz pengőt szétosztották egymás között, de még ezenfelül is van követelésük.

Az ügyből egyébként újabb perek sarjadnak ki.

Mathiász-féle csemegeszőlőfajok

már kaphatók a szőlőtelep tiszántúli lerakatánál

Kontsek Géza

cégnél

MEGNYILT!
PIAC 55. ALATT
Hungária épület
NŐI DIVAT
ÁRUHÁZ
Dus választék!
Nőikabát, ruhák és bundák.
Olcsó árak!

Közvetlen motoros Miskolcra

A debreceni túristák és weekendezők régi óhaját teljesítette a Máv. igazgatósága, amikor dr. Vásáry István polgármester felterjesztésére a Debrecenből reggel 7.58 órakor induló vonattal miskolci közvetlen kocsit közlekedtet vasár- és ünnepnapokon. A kirándulóknak ezentúl nem kell tehát Nyiregyházán és Szerencsen átszállniok. A kérelem kedvező elintézését már az új Máv. üzletigazgatóságnak is köszöni a város.

Bicskával támadt a rendőrre a szőlőtolvaj

A Mikszáth uccán posztoló rendőr előtt feltünt két gyanus külsejü nő, amint egy fiatalemberrel együtt szőlővel teli kosarat cipelt. Rájuk szólt, hogy álljanak meg, mire mind a hárman futásnak eredtek. Egy járókelő, Balogh Ferenc, eléjük állott, hogy feltartóztassa őket, mire a rohanó fiatalember bicskát rántott elő és rákiáltott:

— Ha nem takarodsz, beléd döföm a kést!

Végül is a rendőr segitségért sipolt és az elősietö rendőröknek sikerült elfogni a bicskával hadonászó férfit, a két nő azonban elmenekült. A fiatalembert előállították a kapitányságra, ahol bevallotta, hogy lopott szőlőt vittek magukkal. Czirják Jánosnak hivják, 27 éves napszámos. Kihallgatás után őrizetbevették, a két elmenekült lány, Nagy Margit és Kis Ilona kézrekeritésére folyik a nyomozás.

FIGYELEM!
Ha Pestre jön, akár egy éjszakára is, szálljon a minden kényelemmel berendezett
GYŐRFI
MODERN PENSIOBA
Szoba-ár 3, 4, 5 pengő.
Pensióval 6, 7, 8, 9 P személyenként
Budapest, V., Harmincad-u. 3.
Bécsi ucca és Erzsébet-tér sarok
Fióküzem (Dépendance)
IV., Mária Valéria-utca 7.
a Hungária-szállodával szemben, ahol egészen olcsó hónapos szobák is kaphatók.
Debrecenieknek a 3.— pengős szobaárból és 6.— pengős pensióból 5%, ezen felüliekből 10% engedményt adunk.
Forgalmi adó és kiszolgálás 10%.

Zamenhoff professzor mégsem élt hiába

— mondja Takács Lajos debreceni eszperantista, aki résztvett a stockholmi világkongresszuson és áradozva beszél a „reménység nyelvének" a terjedéséről

Az öreg Zamenhoff már nem él, de ha élne, bizonyosan büszkén járkálna az emberek között. Az eszperantó nyelv megteremtőjének diadalmasan csillogott volna a szeme, ha látta volna a közelmultban Svédországban az eszperantizmus több mint kétezer lelkes apostolát. Ha látta volna, hogy több mint kétezer ember gyült össze a svéd parlamentben a világ minden részéből, kétezer ember, aki hisz abban, hogy meg lehet szabadítani a világot a bábeli nyelvzavartól.

De Zamenhoffnak már csak a szelleme él és ez a szellem egyre több követőt és alattvalót szerez magának a glóbuszon. Az eszperantizmus nemes gondolata egyre terjed, egyre jobban él. Híveinek most megtartott huszonhetedik világkongresszusán már ezrek vonultak fel a zöldcsillagos lobogó alatt. Stockholmban a svéd parlament tetején huszonhárom nemzet lobogóját lengette a szél, ennek a huszonhárom nemzetnek eszperantistái képviseltették magukat a kongresszuson.

Magyarországon is sokan ismerik már Zamenhoff professzor nyelvét, de a kis csonkaország csupán öt eszperantistájával képviseltette magát a kongresszuson. Az öt magyar közül az egyik debreceni, Takács Lajos vasúti főtiszt, aki egyhetes svédországi tartózkodása után most érkezett haza.

Takács Lajos egyébként fiatal híve az eszperantó mozgalomnak. Egy esztendővel ezelőtt kezdett tanulni és ma már hibátlanul beszéli az új világnyelvet. Hogy miért lett híve az eszperantizmusnak, azt a következőkkel magyarázza:

— Nekem egyetlen nagy, igazi szenvedélyem van: az utazás. És miután, mint vasúti tisztviselő, az egész kontinensen díjtalanul utazhatom, utazom is nagyon sokat. Bejártam már csaknem egész Európát, de utazásaim közben mindig éreztem, hogy valami hiányzik. És ez a valami a nyelvtudomány volt. A németet töröm ugyan valahogy, de nem szeretem. És hiába tudnék németül vagy angolul, akár pedig franciául, ha elutaznék Konstantinápolyba, vagy akár Lisszabonba, ott újból hosszabb időt kellene eltöltenem azzal, hogy találjak valakit, aki ért ezeken a nyelveken. És rájöttem arra, hogy egy megoldással segíthetni tudnék ezen a kellemetlen akadályon. Mégpedig úgy, ha megtanulok eszperantóul. Megtanultam. Annyit mondhatok, hogy máris nagy hasznát vettem ennek a tudománynak. Hiszen a világ eszperantistái csaknem állandó összeköttetésben vannak egymással s nagyszerüen kiépitették a levelezéseket, úgy hogy bárhová utazom, mindig értesítek előre egy ottlakó eszperantistát, aki örömmel fogad, kalauzol és valósággal úgy bánik velem, mintha hozzátartozója lennék.

— A tanulás nehéz volt? — kérdezzük.

— Dehogy! Egyszerü és mégis szép a nyelv. Csupa dallam. Szinte szórakozás volt tanulni.

Ezután a svédországi élményeiről beszél Takács Lajos.

— A legkellemesebben érintett bennünket — mondja —, hogy a hatalmas és előkelő szállodában, ahol elszállásoltak minket, a személyzet eszperantó nyelven érintkezett velünk. Az történt ugyanis, hogy nemcsak az állam, de a nagy stockholmi szállodák is felkészültek erre a kongresszusra és a szálló alkalmazottait utasitották, hogy eszperantó tanfolyamokat végezzenek. És a személyzet eszperantótudása nemcsak kényelmet jelentett számunkra, hanem határtalanul kellemesen érintett minket ez az igazán nagyfokú figyelmesség és tapintatosság.

— Magyar vonatkozásai voltak a kongresszusnak? — érdeklődünk.

— Hogyne — válaszolja. — Madách örökbecsü színművét, „Az ember tragédiá"-ját nemrégiben egy budapesti eszperantó irodalmár, Kalocsay Kálmán lefordította eszperantóra. Erről a fordításról és magáról a mű irodalmi értékéről tartott rendkívül magas színvonalú előadást a kongresszus egy Stockholmban élő magyar résztvevője, dr. Szilágyi Ferenc. Előadását a svéd királyi parlamentben feszült figyelemmel hallgatta végig a kongresszus kétezernégyszáz résztvevője. Amikor pedig Szilágyi Ferenc dr. befejezte szavait, a közönség lelkes tapssal köszönte meg a nagyértékü előadást.

Ezután rátér Takács Lajos arra, hogy mi is volt a kongresszus tulajdonképpeni célja.

— Minden évben megrendezik az eszperantó világkongresszust — mondja —, aminek az a célja, hogy megállapitsák azokat a fejlődési lehetőségeket, amelyek az új nyelv elé tárulnak. A „reménység nyelve" egyre jobban csiszolódik, egyre nemesebb csengésü lesz, a szóbősége pedig tökéletes. Ma már irodalmi nyelv az eszperantó. S ezt nemcsak mi szögezzük le, hanem a hatalmas svéd lapok is, amelyek a kongresszus ideje alatt többoldalas eszperantó nyelven szerkesztett mellékletet adtak. És ez a megállapitás mindenütt, ahol valóban olyan komoly alapon foglalkoznak az eszperantizmussal, ahogyan azt megérdemli.

Érdekességként megemlíti, hogy mintegy négyszáz vak eszperantista is megjelent a kongresszuson, akik számára külön előadásokat tartottak.

— De a legszebb élményem — meséli — a kongresszus befejezésekor volt, amikor a legnagyobb stockholmi szálloda dísztermében lezajlott az összejövetel végét jelző táncestély. Ezen az estélyen a legtöbben nemzeti viseletükben jelentek meg és frappáns látvány volt például, amikor egy skót szoknyát viselő öregúr valcert lejtett a lappviseletet öltött skandináviai leánynyal, vagy amikor a fátyolos, színes ruhában levő török nő tangózott egy gascognei népviseletben levő francia fiatalemberrel. Voltak számosan idősebb eszperantisták, akik frakkban jelentek meg, de frakkjuk és ingmellük tele volt az eddig lezajlott huszonhat kongresszus jelvényével. Ezek már mind a huszonhat kongresszuson résztvettek és valószínüleg ott lesznek a jövő évi római összejövetelen is. Igazi apostolai az eszperantizmusnak.

Pénzbeszerzéshez!
UJ IZSAK FILM
A LEGJOBB MINŐSÉG MINDEN TEKERCSRE GARANCIA

26° Sch.
6-9 eg
8 FELVÉTELES TEKERCS
KAPHATÓ P 1.28
AZ IZSAK FESTÉKÜZLETBEN CSAPÓ UCCA 17. TEL.: 26—55.

Végül a debreceni eszperantizmusra tér rá Takács Lajos. Azt mondja, itt is egyre erősödik, izmosodik a mozgalom s már klubhelyiségük is van a Széchenyi ucca 13. számú házban. Érdekes, hogy társadalmi különbség nélkül hódolnak be az emberek Zamenhoff eszméjének és az egyszerü munkásemberek ép úgy látogatják a klubhelyiségben levő tanfolyamokat, mint magaspoziciójú tisztviselők.

— Úgy látszik — fejezi be szavait Takács Lajos —, Zamenhoff professzor mégsem élt hiába!

R. Gy.

AUTO és motorkerékpár PNEUMATIKOK
a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával,
AUTÓALKATRÉSZEK
összes olasz, francia és amerikai autókhoz
FELSZERELÉSI CIKKEK
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF Budapest, VI. Andrássy ut 34 Tel. Aut. 221-97.

HALOTTAK FELTÁMASZTÁSA

Miután Smyrnoff orvosprofesszor a halottakat villamosárammal fel tudja támasztani, lássunk egy képet a jövőből.

Párbeszéd a zsuron:

— Elza, szegény, igazán elfoglalt nő! Még arra se volt ideje, hogy gyászolja az urát.

— Hogy-hogy?

— Tegnap délben lett özvegy, de estére már együtt ment a bálba a férjével.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Intézeti ruha-szövetek, bluzvásznak, paplanok, ágyhuzatok és harisnyák
a
legolcsóbb árban
PETRIK KÁROLY
női és férfi divat üzletében
SZENT ANNA U. 5.
Telefon 12-44 Telefon 12-44.

Női és leány kabát árusitás

szenzációs olcsó **árakban** megkezdődött

PIAC UCCA 40. SZÁM. (AZ UDVARBAN)

S.O.S.

Mentsétek meg a magyar ifjúságot!

Magára hagyott falu — Alkalmatlan vezetők — Iskola csődje, üres templomok — Dédelgetett kutyák — Tüdővészes gyerekek — Nő a faluban

Jászberény, augusztus. Néhány hónappal ezelőtt az ujságok azzal a „szenzációval" lepték meg a közönséget, hogy pusztúl a magyarság és hogy vannak falvak, ahol már magyar alig van. A templomok üresek, az iskolában egy-két gyerek lézeng. S elég nagy volt a riadalom, amikor a hidasi református templom harangját, a néptelenné vált templom elnémított kiáltóját, az egyetemisták éjjel ellopták és Budapestre hozták. S azóta a kormány is törvénytervezetet készit s a panonhalmi és bakonyi miniszstertanácsról kiadott hivatalos jelentések bizakodva nyugtatnak meg mindenkit: „ősszel összeül a képviselőház és orvosolja a bajokat." Uj telepitési politikát, uj adórendszert, uj örökösödési törvényt s miegymást igért s az egyke is majd szépen elmulik, csendesen megszünik s talán a ma meddő asszonyok lassan mégis meggondolják magukat és — szülnek.

S jó honatyáink azóta kedvesen, nyájasan, talán csibukkal a fogaik között, csendes kuriákban, külföldi, vagy hazai fürdőkön élvezik a jól végzett munka után a megérdemelt pihenést. S készülnek, gyüjtik az erőt — legközelebbre. Lelkiismeretük tiszta. Hogyisne Eredmények is vannak pl. a 15 P-ős búzaár (nem kis valami ám ez). Építkezések itt és ott. Városok ujjáébredése stb.

S közben? — Igen, közben nem veszik észre, vagy nem akarják észrevenni, hogy a jövendő ,a jövő-magyarság, a magyar parasztság, iparosság, közép- és főiskolás ifjúság lassan, de biztosan halad lefelé a lejtőn!

Borzasztó nagyképű, vállveregető stilusban kiadott nyilatkozatok „szólnak" az ifjúság „nehéz" helyzetéről. Elhelyezkedni nem tudásáról s arról, hogy mindennek a zaz oka, hogy „az ország nehéz gazdasági viszonyok között van" Néhány, esetleg hangosabban kiabáló „vezérnek" betömik a száját egy 80 pengős állással, a kormány kimutatja, hogy 1300 diplomást „helyezett" el, az egyház pedig kreál segédlelkészi „állásokat" s ezzel vége is mindennek.

Szegény Magyarország!

*

S minden itt, a Zagyva csendes szigetén, Jászberényben összegeződik előttem, amikor mögöttem 15 falu, jó néhányszáz tanya; láttam, megismertem életüket, gondolkozásukat, problémáikat s most irom a tényt:

az ifjúság magára hagyottan botorkál, cél és vezetők nélkül s a nemzet, az egyház, a kultúra egyetemességébe nem tudván belekapcsolódni, elpusztul, szétzülik, utódtalan, szomorú zülléssel!

Mi történik a faluban?

Valamikor úgy élt még az emberek képzeletében a falu, mint „romlatlan", „őserejű" világ, ahonnét árad a fáradt, beteges, ideges, kimerült emberek felé az üde levegő, a gyógyító hangulat s ahonnét erős, izmos emberek jönnek a városba dolgozni s ahol csinos, teli parasztlányok és legények soha el nem muló kedvvel, vidáman, dalolva dolgoznak s ahol annyi a gyerek, mint az égen a csillag. Ez nagyon régen lehetett, illetve soha nem volt, csak a vakok és a lelkiismeretlenek szemében. Ellenben tény az, hogy volt egy tisztalelkű erős, naiv, gyermeteg falu, ahol minden öntudatlanul is arra várt, hogy jöjjenek feléje képzett, nemeslelkű magyar testvérek, tanítók, jegyzők ,orvosok, bírók, ügyvédek, gazdászok, nagyhitű, krisztusi életű, evangéliumos papok, akik minden gondolatokkal azon lesznek, hogy együtt élve velük, kezüket fogva vezetik a kultúra, a jólét, az igazság az egészség, a hit mélységei felé. Igen. A magyar falu évszázadokon keresztül várta testvéreit, várta bizó — őszinte lélekkel, türelmesen — hiába.

Mert, akik hozzá jöttek „urak" voltak! Jegyző úr, orvos úr, ügyvéd úr, tisztelettes, tisztelendő úr! Ezeknek az „uraknak" „igényeik", „céljaik", törekvéseik voltak. Hogyne! Buta parasztokkal egy fínom, főiskolát végzett, intelligens, olvasott, többnyelvetbeszélő „úr" csak nem állhat le s csak nem foglalkozhat velük, mikor neki is éppen elég gondja és baja van a hivatalban s a családjában! — A világért sem! Meg azután olyan nehéz velük dülőre jutni!

Egy istentisztelet után beszélgettem a tiszteletessel — miközben megállapítottam magamban, hogy ezt az embert hamarosan valami más „pályára" kellene küldeni. Telve volt panasszal, hogy a hivei nem járnak templomba s hogy nem boldogul velük. Akaratlanul is mosolyogtam. Bizony! Frázis görgetéssel templomból csak elriasztani lehet, de nem odavonzani! Az embereknek az evangélium Krisztusa kell, nem pedig nagyképű, szónoklat, telve szóvirággal és értelmetlen mondattöredékkel!

Korábbi cikkemben már mutattam a többi példát, amit a nép kap „uraitól".

Az irigylendő kisiparos

Tegnapelőtt egy régi kisleányismerősömmel találkoztam, aki amióta nem láttam, egész nagylány lett. Szépen fejlett, jólnevelt, igen csinos kislány, most lép hatodik gimnáziumba s hogy nagylányságát bizonyítsa, két „kis aranyos kutyuskát" vezetett: Sziszit és Mikit. Az édesapja gazdatiszt; unatkozik a tanyán, hát kutyákat dédelget. Mondjam, hogy ezeknek a kis kutyáknak sokkal jobb dolguk van, mint az egész br. Kóhner uradalom gyerekeinek együttvéve? Ugy-e nem szükséges? Pedig ma már a falvakban is láttam elegáns asszonyokat kutyákkal s fiatal lányokat ,amint ápolták, gondozták „kicsikéiket".

Ezeknek a mindjobban szaporodó dögöknek pompás helyük, nagyszerű neveltetésük van. Uri módon élnek s a falu gyereke életében egy rendes W. C-t sem látott. Az uccán kódorogva a nagyoktól hallott „oktató" beszédekkel nevelődik. Korcsma számára az élet iskolája, ahol gyakran véresre bicskázva tanul s fizeti a tandíjat a jövőért.

Az egyház, az iskola és az élet.

A gyerek abban a pillanatban, hogy kilép az iskola ajtaján, elfelejti, hogy volt valaha iskolában. S a falvak templomai konganak legtöbbször az üresség tőt, mert nem nekik szól, nem nekik való! — Az élet számára aligha tudnak valamit is elvenni, mert nem az ő nyelvükön szól. Az élet pedig kinálja a maga „portékáit": a korcsmák örömlányai a lassan magát megadó szűz, kezdik „kielégíteni" az ifjúságot. S mit használ itt a szavalás, a szemforgató prédikáció?

Az az ifjúság elveszett és halálraitélt, amelyiknek nincsen vezetője, irányítója a sexuális élet-terén.

A falu ifjúságának pedig nincsen! Mindenfelé a rossz példák tömkelege. A kisértések pedig óriási nagyok és természetesek is. — S ki a bolond ellentállni, mikor semmi „értelmét" nem látja az egésznek? Kinek kell a szűzitest hamvasága? Ki tartogatja fiatalos lángjait a jövőnek, gyermekeinek, egyházának, hazájának? Mondta valaki? — Nem! —

Falun ma nem olvas az ifjúság könyvet, ujságot, nem hallgat rádiót, egyetlen problémája van: a ruhakérdés. Minél szebben, elegánsabban öltözködni. Vasárnap azután a korzón nem is látni egyebet, csak cifrábbnál cifrább, izléstelenül összeválogatott ruhákat. Itt — ahol ezeket a sorokat irom — népviseletről szó sem lehet. Itt mindenki hosszú nadrágban, elegánsan ,lakkcipőben, selyem ruhában jár. A „nőket" ruhán keresztül lehet „meghódítani" és fordítva.

A levente nem elég.

Valaki azt hinné, hogy az országos levente mozgalom kielégítő. A dehogy! — Az ifjúság előtt vezetni teljesen képtelen emberek állnak az élen, akiknek maguknak sincsen tisztázott céljuk és vágyuk. S éppen ezért olyan eredménytelen is! Szétesö testi „nevelés" nem lelkesit. Pedig ezeknek a falusi, satnyuló fiataloknak roppant módon kellene a testi nevelés. Szánalmasak, degenerált, erőtlen, kis testükkel! Csak hát ide is vezetők kellenek, akiknek az élete mintaszerű.

A falu ma: betegségek melegágya.

Köztudomású dolog, hogy ma az egészségi viszonyok irtózatosan rosszak a falun. Rosszul épített házak, egészségtelen táplálkozás, szertelen életmód teljesen aláássák az emberek egészségét. Különösen a fiatalság amugy is gyenge szervezetét. Tüdővész, nemibetegségek, tifusz, gyermekhalandóság tizdelik időszakonként az amugy is fogyó lakosságot. S persze, hogy a orvosért nem igen mennek! Itt is óriási munka vár az orvosokra. — Közel jutni a faluhoz, a nép lelkéhez és gyógyítani.

Uj intézményeket, uj nevelést

Annak idején — érettségi után, amikor római tanulmányutamról hazakerültem, irtózva tapasztaltam, hogy mekkora az ellentét a tett és a szó között. Annyi frázist hallottam itthon az ujjászületés-

Debrecenben a füszerkereskedőknél, vendéglősöknél és italmérőknél kimutathatólag hosszabb idő óta jól bevezetett

helyi képviselőt

keres a fővárosi likőr- és konyakgyár. Kizárólag hosszabb idő óta működő oly komoly képviselők ajánlatait kérjük „Szolid" jeligére e lap kiadóhivatalába, kik a debreceni kimondottan elsőrendű cégekkel eddig is összeköttetésben állottak.

JÖN AZ ŐSZ! Mindenki gondoskodjon idejében növényei megóvásáról, MENJEN EL

ifj. ÁBEL ALADÁR keresk. műkertész **virágüzlete és kertészetébe**

Ferenc József-út 87. szám alá,

hol szolid árak mellett gondoztathatja s **TELELTETHETI növényeit.**

Növények átültetése, virágföld, rózsafák, díszfák, díszbokrok, évelő növények, menyasszonyi csokrok, sírkoszoruk, cserepes és vágott virágok, cactuszok, **ficuszok,** ospirozus stb. kedvelt növények, — mint saját termesztést — szolid napi árak mellett árusitja.

ŐSZI KERTRENDEZÉSEK, gyümölcsösök szakszerü betelepitését s gondozását vállalja. **A közeledő augusztus 29-i Rózsi nap alkalmával** s más névnap és alkalomkor a mindenkori **rendes piaci ár** számittatik.

Vevők részére kértészeti szaktanács dijtalan.

1 jó tanács!
Cseréljen ruhát!!!
RUHACSERÉBEN SAS U. 4.
Kizárólag I.-só rendü GYAPJUSZOVETEK nagy raktára

ről, az új életről s miegymásról, hogy belefájdult a fejem s amikor beléptem a kollégium kapuján, mindenütt szomoruan tapasztaltam az ellenkezőjét. A szavak, azok csak szavak, de a tettek? Azok sehol! Mert például lehetséges az egyházi, a nemzeti élet tengelyébe állítani egy olyan intézményt, mire a kollégium így, ahogyan ma van? Szörnyű felelőtlenség magára hagyni theológusokat, gimnázistákat, bölcsészeket, tanítóképzősöket és jogászokat. Csak úgy minden komoly vezetés nélkül! A nevelés vaskora ez! Játék az egyház erejével, a magyarság jövőjével. Ki biztosítja azt, hogy itt, pl. Debrecen szívében a kollégium a mai „nevelés rendszerével" az egyház diadalmas vezetőit adja?! Naiv érvelések még biztathatnak, de a tények mást kiáltanak! — A XX. században piszkos, rendetlen, felügyeletnélküli cétusokban elsikkad a kálvinizmus, kiég a lélek s kalászba nem tud szökni a vetés!

Sürgős orvoslást! Tiszta, új, intézményeket. — A pénz az uccán fekszik, csak érte kell nyulni. Az öntudatos evangéliumi szellem gazdag kincsekben is. — Ezer és ezer kultúrház, egyesületi helyiség kell az ifjúságnak, ahol megtalálja a megfelelő vezetés mellett élete minden viszonylatában a neki megfelelő elfoglaltságot. Az ifjúságnak egész életét ki kell töletni. Valóban nevelni kell. Testi, lelki és szellemi vezetés az egész vonalon.

Ma kétségtelenül az egyetemi oktatás nem áll az ifjúság, az élet, de még a tudomány szolgálatában sem. Hallatlanul elhangzott pedagógiai képzés mindenütt mutatja eredményeit, illetve következményeit.

A magyar falu, a magyar ifjúság szomorú, kétségbeejtő helyezetéért a pedagógiai tudatlanság, a lelki éle hiánya — a felelős.

Papokat, tanárokat, orvosokat, gazdászokat, ügyvédeket nem lehet csak úgy rászabad,tani a nemzet egyetemére!

Intézmények kellenek, ahol a lélek s a legfőbb ideálok foglalják le az életet, ahol a berendezekdés is az ideálokhoz alkalmazkodik.

* * *

A Zagyva partján minden csendes

S ahogy ezeket a dolgokat itt a szelíd, kis Zagyva aranyos Margit-szigetén leirom, itt áll előttem a 35.000 lakosú város. Mozdulatlan, tétlen. Hiányzik belőle a lüktető fiatalosság. Régi mozdulatlansága megkövérítette az emberek szívét s simák. Ezek a kemény-nyakú, büszke jászok nem érzik: valamin,k történni kellene! Öreg tanács, öreg vezetők — öreg cselekedetek is. — A fiatalság még nem szabadult fel. Még nem állt az élére senki, aki után menni is lehet. Még züllik az uccasarkokon feltünően szaporodó korcsmákban. Még nem bűn a tétlenség, még nem tékozlás a cselekedet nélküliség. Még jól van minden így. De meddig?

Értse meg mindenki: a magyar ifjúság pusztul, mert nem törődtek vele, mert magára hagyták. S ha most, ebben a pillanatban nem indul el a magyarság az igazi, az egész életet átjáró ujjászületés felé — menthetetlenül elvesztünk.

Krisztus nélkül ...

Utam tanulsága: olyanok vagyunk, mint a folyóba dobott kő: vagyunk, de a nedvességet ne mszivjuk magunkba. A magyar élet Krisztus elől elzárta, vagy elzáratta lelkét, — kődarab. De most már elég legyen a játékból! — Az egykénél szörnyübb pusztulás van ma itt mindenütt. Cselekedni, amíg nem késő!

Tőke László.

A FUGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

Szenzációs újitásokat hoz a Zenekedvelók Köre új hangversenybérlete

A Zenekedvelők Köre intézőbizottsága befejezte az uj hangversenyszezon előkészitését és a jövő hét folyamán már meg is kötik a jövő szezonra meghivott müvészekkel a szerződéseket. Érdeklődtünk a Kör egyik vezetőjénél az uj szezon eseményei iránt és azt a felvilágositást kaptuk, hogy *ez a hangversenycikłus mind méreteinél, mind a szerplő müvészek ragjánál fogva felülmulja a Zenekedvelők Köre eddigi, szintén mindenkor nagyvárosi szinvonalu sorozatait.*

Minthogy pár napon belül az előkészités munkájával végeznek, e hasábokon fogja a kör vezetősége a nagyközönséggel a jövő koncertszezon részleteit ismertetni. Annyit máris megtudtunk, hogy

az eddigi öt helyett tiz nagyszabásu hangverseny lesz, mégpedig tetemesen leszállitott helyárakkal.

Ugy látszik, gyökeres ujitásokat fog tartalmazni az uj szezon müsora, amelynek részletei elé nagy várakozással tekint Debrecen zenekedvelő közönsége.

ŐSZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

Habselyem ruha ujdonság	6.90	Női matt harisnya	1·38
Gyapjuruha különlegesség	9·80	Férfi ing külün kemény gallér	3·40
Habselyem téli pongyola	9·80	Férfi nyakkendő	0·96
Őszi divat kabátka	3·90	Férfi divatzokni	0·46
Félselyem bakfis ernyő	3·80	Férfi divatharisnya	0·88
Félselyem női ernyő	5·—	Női vagy férfi fürdődruha	2·40
Mattselyem női hálóing	4·40	Frottir törülköző complett	1·20
Női schärmöz nadrág	1·80	Gyermek svetter prima	2·96
Női schärmöz combiné	2·6	Gyermek kötött ruha	2·20
Női divat kesztyű	0·98	Női divat bőrkesztyű	5·20
Iskola patentharisnya 1-es	0·30		

HAVAS HARISNYAHÁZ
csak Bádogos ucca 1. szám alatt.

A tornyostanyai és az ohati bérlet ügyében két interpelláció vizsgálatot sürget

Szombaton délben *Madéfalvi Zöld* Aladár báró *Vay* László főispánnál a következő három interpellációt nyujtotta be:

A TORNYOSTANYAI HASZONBÉRLET

A törvényhatósági bizottság hónapokkal ezelőtt egy bizottságot küldött ki azzal a meghagyással, hogy a „Tornyostanya" bérleti ügyét vizsgálja meg és tegyen a vizsgálat eredményéről a közgyülésnek jelentést. Ez a jelentés a közgyüléshez mai napig nem érkezett be.

Azt kérdezem a helyettes polgármester urtól, hogy összeült-e már ez a bizottság?

Milyen állapotban van a vizsgálat?

A „Tornyostanya" bérleti ügye volt-e a miniszteri vizsgálóbizottság előtt? Foglalkozott-e ezzel a vizsgálóbizottság?

Összesen mit engedett el a kisgyülés a „Tornyostanya" bérleti hátralékából, adóhátralékából a kisgyülés a bérlőknek? És mi cimen történt az elengedés?

MI VAN A VÁSÁRY-BÉRLET ÜGYÉBEN ELRENDELT VIZSGÁLATTAL?

Második interpellációjában Zöld Aladár felteszi a kérdést, hogy miért nem halad az a vizsgálat, amelyet a Vásáry-bérlet ügyében a törvényhatósági bizottság rendelt el, miért zárják ki a bizottság üléséről a nyilvánosságot? A város vagyonáról van szó, a kormányhoz közelálló sajtóorgánum dzsungelnek tüntette fel Debrecen közéletét, a város békéje fel van dulva, a nyilvánosságot tehát érdekli a vizsgálat, amely nem halad. Miért vitték át az aktákat Nyiregyházára, miért nem dolgozik a bizottság?

A VARGAKERTI KÚT

A harmadik interpelláció:

Kormányhatósági jóváhagyást nyert egy kut furatása a Vargakertben a keleti és déli sor sarkán, a fedezet is ki van jelölve, miért késik tehát a versenytárgyalási engedély kiadása? A kut furatása a lakosság sulyos érdeke, de arra a várost a közegészségügyi törvény is kötelezi.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

VÍGSZÍNHÁZ-MOZGÓ

VASÁRNAP UTOLJÁRA
Frank Buck izgalmas küzdelme a vadállatokkal a ceyloni őserdőkben
BESTIÁK!
Megelőzi STAN és PÁN burleszk
Előadások 3—5—7—9 órakor

Hétfőn, aug. 27-én!
Szigoruan csak 16 éven felülieknek!
NAGY BÜNÜGYI FILM
AZ AUTÓKALANDOROK VILÁGÁBÓL:
MINDENKI GYANUS!
Főszerepben: CHARLOTTE SUSA
Előadások 5—7—9 órakor.

ELSŐ ELŐADÁS MINDENNAP MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Szöllősi Mihály napszámos, leány: Ilona. Vajk László festő, fiú: László. Gáti Ferenc földmunkás, fiú: Ferenc. Szilágyi József gazdálkodó, fiú: József. Kállai Ferenc tüzér tiszthelyettes, leány: Anna.

Házasságok: Ladányi Sándor — Tóth Julia. Varga Nándor—Korcsmáros Mária. Malatinszki Ferenc —Ladányi Mária. Harsányi László — Hajdu Erzsébet. Böszörményi Lajos—Kövér Emma. Miló István —Pákozdi Julia. Gajdos János—Kardos Julia. Dobos József—Nagy Margit. Bihari László—Kocsis Julia. Szabó József—Sas Erzsébet. Dr. Baráth Tibor—Kiszely Magda.

Halálozások: Özv. Dávid Mártonné ref. 96 éves, Bánk 63. Kundi János ref., 63 éves, Gilányi-laktanya. Özv. Boros Jánosné ref., 60 éves, Bucsatelep. Szedlák Mária r. kath., 27 éves, Miskolc. Csiha Sándor ref., 16 éves, Mester u. 45. Mikó Erzsébet ref., 9 hónapos, Kemény u. 8. Kovács Piroska ref., 6 hónapos, Bérkocsis u. 28. Pelles Jánosné g. kath., 39 éves, Bökönyi. Molnár Sándor ref., 2 hónapos, Homok u. 70. szám.

A ROSSZ KIVÁNSÁG

— Hol voltál, Kohn? — kérdi Grün.

— Schwartznál voltam az ujév estéjén és sok rossz órát kivántam neki.

— Sok rossz órát? Miért?

— Mert a Schwartz órás.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

URÁNIA Vidám esték!
1. HALLO! ITT SZERELEM
Fősz.: Magda Schneider és Fritz Schulz
2. „VÉGE A DALNAK"
Fősz.: Liane Hald, Willy Forst.
Hindenburg temetése a Híradóban.
Előadások kezdete: ma, vasárnap 3, 5.45, 8.30 és 9.30 órakor, de folyatólag be lehet menni a filmek kezdeténél: 3, 4.10, 5.45, 7, 8.30 és 9.30 órakor. Előadások kezdete holnap, hétfőn: 5, 7.45 és 9-kor, folytat. bemenet 5, 6.10, 7.45 és 9 órakor.

FILLÉRESGYORS
Miskolc—Egerbe
szeptember 2-án
Jegy ára P 4.50
MENETJEGYIRODA

Felmentettek gyermekgyilkosság alól egy leány-anyát

Nemes Zsuzsánna 25 éves biharnagybajomi leány állott szombaton a debreceni törvényszék előtt gyermekgyilkossággal vádolva. A vádlott leány a vád szerint 1933. julius 21-én megfojtotta ujszülött gyermekét és annak holttestét otthon, a félreeső helyen elrejtette.

A tárgyaláson a vádlott előadta, hogy nem érzi magát bünösnek, mert a gyermeket nem ölte meg. Elmondta, hogy 1932. decemberétől kezdődőleg viszonya volt egy fiatalemberrel és ennek a viszonynak a következménye volt a gyermek. Tavaly julius 20-án a padlásra akart menni a leány, mikor a létrán megcsuszott és hirtelen rosszul lett. A rosszullét azonban csakhamar elmult.

Másnap a termést megnézni kiment egyedül a szántóföldre. — Itt aztán szülési fájdalmak lepték meg és félig eszméletlen állapotban szülte meg a gyermeket a szántóföldön. Mikor magához tért, akkor látta, hogy az ujszülött halott. Elrejtette hát a tengeriföldön és szépen hazament, ahol a szülés után nagy darab szalonnát evett meg megfelelő kenyérrel. A nem épen szülőnőnek való vacsorától az erős szervezetü leánynak kutyabaja sem lett.

Másnap, attól való féltében, hogy a gyermek hulláját esetleg megtalálják, ujra kiment a szántóföldre és a gyermek holttestét egy kötényben magával hozta haza, ahol belelökte a félreeső helyre, a kötényt pedig elégette.

Ezután nem sokkal valaki névtelen följelentést küldött az esetről a csendőrörsnek, amelyben gyermekgyilkossággal vádolta meg a leányt, akit a csendőrök letartóztattak és megindult ellene az eljárás.

A vallomás elhangzása után a törvényszéki orvosszakértő kijelentette, hogy mivel a gyermek koraszülött volt, nem lehet megállapitani, hogy élve született-e meg, avagy halva. Igy a leány vallomásán kivül, melyben a tett elkövetését tagadta, más bizonyiték nem lévén, a törvényszék a leányt a vád alól jogerősen felmentette.

— Hol lesz vasárnap villanyáramszünet? Tisztelettel értesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javítások miatt 26-án, vasárnap a következő időben és helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 6 órától 7-ig és délután 2 órától 3 óráig: Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Batthyány ucca, Méliusz-tér, Kossuth, Burgundia, Domb, Magoss, Kígyó, Vár ucca, Csapó u. eleje, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölcsey, Meszena, Maróthy Gy., Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös, Péterfia ucca páratlan oldala. Reggel 6 órától délután 3 óráig: Teleki, Timár, Varga és Vígkedvü M. uccákon. Világítási vállalat.

Három bátor debreceni fiu kalandos biciklitúrája fél Európán keresztül

Ősapáink nomád nép voltak. Forró, nyugtalan vér pezsget ereikben, mely úzte, hajtotta őket ismeretlen tájak felé. Pusztai szél vágott homlokukba, sámsonihaj, sűrű hajzuhatagjuk, hetyke kacagányuk lobogott utánuk, amint száguldoztak szilaj mokány méneiken Keletről egyre Nyugatnak... És elfoglalták a Dunamenti gyönyörű Kanaánt kétezer éve... Innen aztán ki-kicsaptak, kalandoztak Nyugat felé. Ismeretlen tájak vonzották őket. Élni akartak... A történelem lapjaira sohasem halványuló véres betükkel irták fel a magyar nevet...

Időközben az élet minden fegyverével megtanultak bánni. Kalandoznak ma is: repülőgépen, vasparipán, hajón, autón, kerékpáron és gyalog szélednek szerte a világba, hogy bizonyságot tegyenek a törhetetlen magyar élniakarásról... És hazatérnek — győzelemmel!

Öt hete három debreceni fiatalember pattant kerékpárja nyergére — izmos testükön könnyű dressz feszült — és beletapostak a pedálba... Dacos magyar szív úzte, — szürke, poros országút vezette őket... A fővároson keresztül, Balatont érintve átvágtak Ausztria délkeleti csücskén, hogy a dallamos, kék olasz ég alatt hirdessék minden szónál szebb tettükkel: A magyar ifjúság életrevaló fiatalság, régi utakon is egyre a jövőbe tör...!

Harminchat nap alatt 4754 kilométert tetek meg. Rossz utak, pénz és vizhány miatt igen sokat szenvedtek, tikkasztó hőség bágyasztotta őket, — azért csak haladtak előre törhetetlen erővel!

A tura vezetője Nagyházy János Máv. esztergályos, másik két résztvevője Szép Lajos, vitéz Szép János vendéglős fia és ifj. Nagy László, Nagy László Máv. főművezető reáilsta fia voltak.

Nagyházy és Szép vasárnap délután érkeztek meg Debrecenbe, míg Nagy László már két nappal előbb. Ő ugyanis még menetközben az olaszországi Calmazzó környékén elvált társaitól és egyedül folytatta útját.

Hétfőn délelőtt kerestem fel Nagyházy Jánost Csorba Lajos uccai lakásán. A magashomlokú, barnára égett testü szimpatikus fiatalember szobájában minden tárgy gazdájuk sokoldalú tehetségéről beszél. Szemben a bejárattal a falon keretezett lövész és kerékpáros díszoklevelek függenek és egy fegyver... Alattuk két kerékpár támaszkodik a falnak: az egyik azonmód szürke a hosszú út porától... „Modra" gép.

A padlón a tura utikellékei hevernek leterített ponyván. A szoba közepén ovális asztal: rajta egész halom régi olasz pénz, Isonzó medréből hozott szines kavicsok, egy patinás olasz töltény-hüvely társaságában, meg kőzet-darabok szines figurái. A szekrény sarkában fényképezőgép: százhatvan képet rögzített le a turán. Mellette vastag album, tele felvételekkel. A legtöbbjén ott van Nagyházy János: társai között futballmezben, — jó képességü amatőrzenekarok élén, kerékpáron verseny közben és turákon sok-sok változatban. Nem egy felvétel művészi kivetelü kazettáit mutatja.

Ez a kiváló munkásember, sokoldalú versenyző és művészlélek kiteregeti hatalmas térképeit és elkezd beszélni.

— Július 14-én délután fél 5-kor erősen szitáló esőben indultunk útnak, Szoboszlóig pár kisérő mégis velünk jött. Szolnokon vasutas testvéreink szives vendégszeretetét élveztük. Kényelmesen eltöltött éjszaka után elindulva, másnap félkettőkor érkeztünk Budapestre. Hétfőn délelőtt indultunk Balatonkenesére, melynek határában hideg eső zuhogott nyakunkba, de itt a 191. számú debreceni „Egyetértés" cserkészcsapat vendégszeretetében hamarosan felmelegedtünk. Balaton, Sümegen átkarikázva, friss erőben értük el a magyar-osztrák határt.

— Itt egy Rép András nevű vámtiszt fogadott bennünket igen kedvesen. Másnap reggel szives jókívánságok után elhagytuk Magyarországot. Jó hangulatban tapostuk a pedált, kitörő örömmel fogadtuk az osztrák hegyek festői panorámáját és az útmenti almafákat...

— Aznap a Heiligenkranz-Ilz-Graz turaszaaksz abszolválása következett. Voitsberg egy nyomorúságos kocsmájában kényelmetlenül eltöltött éjszaka után építés alatt álló rossz uton csak 75 iklométert tudtunk ledarálni másnap, mikor az éjszakát egy Völkernach környékén fenyvesben töltöttük. Reggel a kies fekvésü Wörthi-tó közelében suhantunk el. Klagenfurt—Lallackon áthaladva, fél hatkor olasz lobogót pillantottunk meg. — Tudtuk: az ott az osztrák-olasz határ. Itt igen egyszerű vámvizsgálat után alkalmunk volt a szines viseletü határőrök, fehér oldalszalagos karabinerik alapos megszemlélésére. Megvártuk az esti imát is, amikor a határőrök diszes glédája előtt szép szál kürtös „ra-rá"-zott pattogósan ,ugyanekkor lefelé ereszkedett a zászló az árbócon...

— Olasz földön első esténket Pontebba egyik útmenti füstös kocsmájában töltöttük. Szombat este volt: sötét arcú, szikár olasz munkásokkal volt tele a lebuj, akik italozás közben széles gesztusokban dobálták karjaikat s úgy daloltak... Késő este elhagytuk a kocsmát s mivel a községben mindenütt 10—12 lirát kértek szállásért, nyeregbe szálltunk... A hatalmas Monte Neró fölött szakadozott, piszkos felhők úszkáltak... csodálatos látvány volt az éjszakában. Istállószerü, elhagyott viskóban tértünk nyugovóra. Reggel a közelben hömpölygő Tagliamentóban alaposan megfürödve, szennyesünket kimosva indultunk útnak s Udinet elhagyva Mesterén át Velencébe érkeztünk. Mestere és Velence között pompás autó-út siklik. Sima, mint az asztal lapja. Mussolini építtette... Mesterében megbarátkoztunk egy fassisztával, aki egy Duce-képet adott emlékül.

Másnap Fenara közelében hatalmas eső zudult a tikkadt olasz földre. Bemenekültünk egy olasz gazdaságba, ahol a digó (olasz gazda) a legnagyobb előzékenységgel fogadott bennünket. Adott bőven enni-inni, meg jó szállást ingyen.

— A következő nap délután Rimininél örömmel üdvözöltük az Adriát s megfürödtünk hűs hullámaiban. Közvetlenül a tenger partján haladó pompás beton országúton haladtunk tovább. Gyönyörű éjszaka volt: a Hold teljes, ezüstös tányérja méltóságteljesen úszott a kék égen... Az Adria végtelen tükre csodálatosan csillogott a holdfényben... A csillagok ragyogtak, — Pezzani és Fanó parányi fényszemei álmosan pislákoltak messze...

— Calmazzó környékén szunyogos helyen szabadban éjszakáztunk. Nagy László, — aki turánk eddigi szakaszán nem egy gyermekes meggondolatlanságot követett el, — másnap itt vált el tőlünk minden bejelentés nélkül. Jorignóban kerestük, de nem találtuk.

Utmenti szalmakazalban eltöltött éjszaka után most már ketten folytattuk utunkat tovább s délután 4-kor halálos fáradtan Olaszország gyönyörű fővárosába Rómába érkeztünk. Hosszas sikertelen keresgélés után végre megtaláltuk a Klebelsberg Kunó gróf által létesített Magyar Kolónia (Legation D' Ungerio) hatalmas épületét a Via Junia sarkán. A kapustól megtudtuk, hogy utitársunk volt itt és Firenze felé folytatta utját. A kolóniában igen méltatlan elbánásban részesültünk. Négyszeri kisérlet után sikerült csak a magyar titkárhoz bejutnunk, aki rideg hivatalossággal fogadott bennünket. Átvizsgálta iratainkat s — dacára annak, hogy 200 ü.r. szoba van az intézetben — sajnálattal jelentette ki, nem adhat szállást. Keserü érzésekkel szivünkben uccára kerültünk. Amíg a házak rengetegében kóboroltunk, hat esetben igazoltattak bennünket.

Vasárnap volt és július 29-ike, a Duce születési estélye. A nép az uccákon hömpölygött. Fényes tüzijátékokat rendeztek, ágyúk dörögtek a Tevere partján... Örömmámorban úszott a város. Itt találkoztunk egy magyar festőművésznővel, aki 56 olasz szót irt fel számunkra. Később szereztünk még vagy harmincat hozzá s mondhatom, hogy ezzel a silány szókinccsel is igen jól eboldogultunk...

— Nápolyban az olasz szabadsághős Garibaldi hatalmas szobrát lefényképeztük s alapos bevásárlás után Pompeibe kerékpároztunk. A délutánt elkóboroltuk. Nagy csodálattal szemléltük a méltóságteljesen pipáló Vezuvot. Másnap irtózatos hőségben trachit és bazaltos nehéz terepen 400 méterre közelitettük meg a kojtoló krátert s innen — minthogy nem juthattunk volna tovább csak 6 líráért — lefényképeztem. Delben pedig Ottajanán keresztül vissza tértünk Nápolyba. Casertán áthaladva másnap 11-kor ujra Rómába értünk, ahonnan azonnal továbbindultunk Rosetta felé. Itt kezdődtek turánk legkeservesebb napjai. Vízhiány, óriási hőség, 87 kilométer rossz uton a Sigusi tenger partján, Tarquinián, Vetrealon at Viterbanak vettük utunkat. A Sigusi di Bolsena-tó mentén borzalmas hőségben az óriási hegyeket többnyire gyalog hidalhattuk csak át. A környéken mindenfelé kiszáradt folyómedrek... sehol egy csepp víz... A szomjúságtól már-már elaléltunk, amikor végre bevánszorogtunk a Monte Amiatta hegy tetején fekvő Radicofani falucskába, melynek egyetlen forrásában szomjunkat olthattuk...

— Este érkeztünk Siennába. Vacsorázás és gumicsere után éjszaka is folytattuk utunkat... Firenzét a rózsák városát este értük el ,de nagyon ki voltunk merülve és nem élvezhettük a város szépségeit.

— Pistoia falucska után Pico D'ella Corina megmászása jelentett nagy feladatot. A meredek 15 km-es utat közel hat óra alatt tudtuk csak megtenni. A csucson épült ikes üdülőt csak megtekintettük és irtózatos sebességgel kezdtünk lefelé száguldani a lejtőn... Vergaton keresztülhaladva csakhamar elértük a forgalmas Bologna városát, ahol nem mulasztotuk el a Bologna FC sporttelepének megtekintését.

— Sima terepen érkeztünk Mentovába. Az éjszakát a Garda-tó partján töltöttük, a sok szunyog és párás levegő miatt nem valami kellemesen. Korán reggel néhány felvétel készítése után Verona, Vicenza, Pádua irányában Velencét még egyszer érintve a világháború dulta helyeken sorra felkerestük. Perceket töltöttünk az Isonzó partján. Tekintetünket végighordoztuk a végtelen mezőkön, ahol oly sok magyar ontotta vérét... Itt harcolt utitársam édesapja, vitéz Szép János is... Micsoda pokoli zenebona lehetett itt akkor... most békességes csönd...

— Az Isonzó menti Gradiska közelében láttuk Olaszország legszebb és legnagyobb katonatemetőjét. Gradiska és St. Michael között hidat épitenek éppen az Isonzó fölé... Nem szabad, — tudom, de azért lefényképeztem lopva...

— Régi begyepesedett lövészárkok mentén haladtunk Udine felé. Itt értük el utunk legszebb, legmeghatóbb állomását: a magyar hadifogoly-temetőt. —

„Bóni" R. T. Mintagazdaságának szőlőkülönlegességei megérkeztek: Saszla, Paszatuti, Muskutály. Kapható az alanti cégeknél:

Deutsch Albert és Fia üzletei
Deutsch Lajos, Hangya összes árudái, Öhlbaum Irén, Monoky Nándor, özv. Kovács Jánosné, Kontsek Géza rt., Korzó Csemege Áruházak, Kiss Testvérek, Köz. Tisztviselők árudái.

Nagybani eladás Verbőczi u. 4.

Hirdetmény.

Üzletünket modern üzleti elvek alapján

világvárosi nagyáruházzá szervezzük át.

LEGKÖZELEBBI PROGRAMMUNK:

1.

Szeptember hó 1-től

ÚJ OSZTÁLYT

nyitunk, hol

női ruhák, női felöltők, női télikabátok, bundák

valamint **leánykaruhák és kabátok árusitását kezdjük meg.**

Férfiruha osztályunkon

továbbra is a legteljesebb választékban árusítunk **férfi- és fiuruhákat, felöltőket, átmeneti és télikabátokat, bőrkabátok, városi és lengyelbundákat.**

2.

Minden osztályunkon szeptember 1-től

szigoruan szabott árakon

árusitunk.

Saját érdekünkben is és Vevőink érdekében szakítunk a kellemetlen és idegölő alkurendszerrel.

Ezentul nem kell felesleges alkudozással órákat eltölteni, bárki bizalommal vásárolhat áruházunk minden osztályán, mert árainkat rendkivül **mérsékelten állapítottuk meg**

MAGYAR RUHAIPAR

NŐI FELÖLTŐK, NŐI- ÉS FÉRFIRUHÁK NAGYÁRÚHÁZA

Debrecen, Bika-szálló épületében. **Debrecen, Bika-szálló épületében.**

Hatalmas kőkeritését egyetlen vasrácsos bejárat töri át az ut felől, melynek rozsdás kilincse elárulta, hogy errejáró emberek ritkán látogatják a hantok néma lakóit . . . A sirok tetején lapos terméskövek: egyetlen felirást sem tudtunk elolvasni, annyira elburjánzott a dudva.

— Udinén keresztül Monte Veronába értünk, melynek kegyetlen fekete sziklatömegei sok erőt kivettek belőlünk, azért a sok szépségért, amit átmenetel alatt élveztünk . . .

Innen Fuginen áthaladva, Tarvisiónál átléptük a határt. Osztrák földön, Klagenfurton át, St. Veidl, Friesach irányába vettük utunkat, mivel a voitsbergi utak javitás alatt állottak. Friesach közelében magános néma bódéban töltöttük a hideg éjszakát. Reggel bocult időre ébredtünk. Nyolc órás kényszerpihenő szakadó eső miatt . . . Este elértük Judenberget. Az idő ismét rosszra fordul . . . Másnap nehezen tudtunk átvergődni Bruckon és Grazon. Utunk a határig igen nyomorúságos volt: minden nap esett, alig haladtunk valamit a sáros utakon. Szitáló esőben érjük el a rég óhajtott magyar határt. Itt igen udvarias vámtiszt fogad bennünket, aki még azt is megengedi, hogy a határmenti osztrák almafákról megrakodjunk szép piros almával . . . A magyar vámőrségnél Rép András vámtiszt kitörő örömmel, kedves vendégszeretettel fogad bennünket, ami pénzben és erőben egyaránt fogyatkozva, igen jól esett.

Másnap Tapolcán hallottunk hirt hütlen társunkról. Itt a következő kijelentést tette: „Egy kis nézeteltérésünk volt és én otthagytam őket."

— Tapolcát elhagyva, sötét felhők gomolyogtak a Balaton felől. A szél egyre erősödött. Egy jószivü gazdánál kaptunk menedéket éjszakára, aki olyan kedves volt, hogy még párnát is küldött a kisfiával a szinbe fáradt fejünk alá . . . Bőséges reggelivel bocsájtott másnap utnak bennünket, mikor is a fővárost Révfülöpön át 65 kilométerre közelitettük meg erős ellenszélben. Éjszakára utmenti boglyába vájtuk be magunkat s kalandos ébredés után pénteken délelőtt 10 órakor érkeztünk Budapestre, ahol Szép Lajcsi rokonánál megpihentünk. Az éjszakát is ott töltöttük s szombaton délután friss erőben vágtunk neki a Szolnok felé vezető utnak. Itt vasutas testvéreink még nagyobb ovációval és vendégszeretettel fogadtak, mint induláskor.

Végül vasárnap délután fél 5-kor harminchatnapos távollét után szeretett városunkba, Debrecenbe érkeztünk.

Eddig tart Nagyházy János vázlatosan is érdekes túrabeszámolója, de érdekesebb élményeik részletezésére legközelebb még visszatérünk.

Nagy Ferenc

A DERÉK GYEREK

Jóska: — Apám, ma az iskolában az egész osztályban csak én magam tudtam megfelelni egy nehéz kérdésre!

Apa: — És mi volt az a nehéz kérdés?

Jóska: — Az, hogy ki dobta be az ablakot.

❖❖ DEBRECENI EMBER ❖❖ DEBRECENBEN VÁSÁROLJON

IDEGEN NYELVKURZUSOK AZ UJSÁGÍRÓ CLUBBAN

Ma minden embernek szüksége van arra, hogy anyanyelvén kívül idegen nyelvet is beszéljen. Akár külföldre utazik, akár állásában akar előbbre jutni, mindenütt előnyben részesül, ha idegennyelvet tud. Mondhatnók ez egyike a legfontosabb szükségleteinknek. Az bizonyos, hogy eddig ha valaki idegen nyelvet akart tanulni, azt privát csak magas óradíj mellett tehette és minthogy a viszonyok rosszabbodtak, sokan e miatt lemondottak az idegen nyelvek tanulásáról bármennyire is szükségét érezték annak.

Az Ujságíró Club vezetőségének sikerült ezt a kérdést a közönség szempontjából nagyon előnyösen megoldani. Angol, francia, olasz, német nyelveket tanulhat óránként 50 fillérért a legjobb tanerőktől. Tessék figyelemmel olvasni erre vonatkozó közleményeinket. Örömünkre szolgál, hogy a közönség köréből már is nagy érdeklődés nyilvánul meg e kurzusok iránt és számosan keresték fel az Ujságíró Club elegáns és a mai kor igényeinek megfelelő helyiségeit (Piac ucca 26., I. em.) beiratkozás végett.

— **Rendkívüli közgyűlést tart a „Hármaskerti Kispolgárok Olvasóköre"** Létai ut 26. sz. alatt. A Boldog-, Varga-, valamint a Téglaskert lakosaiból alakult kör vezetősége rendkívüli fontos tárgysorozattal rendkívüli közgyűlést tart. Esetleges indítványok során a burkolatozás kérdésével is foglalkozik. Közgyűlés kezdete vasárnap, 26-án délután 4 órakor. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Gyászrovat

Özv. **Burgya Tódorné**, sz. **Butya Anna** életének 72-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 27-én d. u. fél hat órakor lesz a Köztemető II/a. teréből a róm. kath. egyház beszentelése után. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Özv. **Boros Jánosné**, sz. **Bányai Rozália** 61. évében elhunyt. Temetése Debrecenből Bucsatelepre való szállítás után az ottani községi temetőben lesz vasárnap délután. A temetést Fehértói temetkezési vállalat végzi.

Molnár Sándorka élt 2 és fél hónapot, temetése vasárnap d. u. 5 órakor lesz a Köztemetőben. Fehértói temetkezési vállalat.

Szőke István sütödetulajdonos 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető II/a. teréből a református egyház szertartása szerinti ima után. Lakása: Csapó u. 76. Csurka „Kegyelet" temetk. vállalat rendezi.

Csiha Sándor 16. évében elhunyt. Temetését vasárnap délután 4 órakor Köztemető ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Szabó Imréné Bakó Ágnes, 72 éves, temetését vasárnap fél 5 órakor Bakóczy vállalata rendezi.

Sarkadi Erzsike, 20 éves, temetését vasárnap 3 órakor Bakóczy vállalata rendezi.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Istentiszteleti rend

Vasárnap, augusztus 26.

— *A református templomokban.* Nagytemplom délelőtt 10 óra: prédikál dr. Soós Béla, ágendázik dr. Farkas Ignác, délután 5 óra: Lukács László. — Kistemplom délelőtt 9 óra: prédikál Uray Sándor, ágendázik Lukács László, délután 5 óra: Kiss Antal Jenő. — Kossuth ucca délelőtt 10 óra: prédikál Baja Mihály, ágendázik dr. Módis László, délután 5 óra: Biró Béla. — Árpád-tér délelőtt 10 óra: prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Márki Kálmán, délután 3 óra: Tóth Sándor. — Ispotály délelőtt 10 óra: prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: prédikál és ágendázik Kalas Ferenc, délután 3 óra: Tamás Ferenc. — Kerekestelep délelőtt 10 óra: prédikál és ágendázik vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: vitéz Szabó Endre. — Nyulas délelőtt 10 óra: Tamás Ferenc. — Tégláskert délután 3 óra: Kulcsár Lajos th. — Egyek délután 3 óra: Siposs Imre. — Wolaffkatelep délután 3 óra: Hegyi Tibor. — Nyilastelep délelőtt 10 óra: prédikál és ágendázik Papp Imre, délután 3 óra: Udvarhelyi Gy. — Csapókert délelőtt 10 óra: prédikál és ágendázik Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Tömöry Lajos th.

— *Az evangélikus templomban* vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Poputh Viktor lelkész.

— *A gör. szert. róm. kath. templomban* reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— *A baptista imaházban.* A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Vendégelőadó egésznap Tóth Gábor zeneügyi titkár.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Ősz Jánosné kifőzés, Gaál Márton nyersbőr kiskereskedés, Grósz Arminné maradék és rőfösárú kiskereskedés, Takács Ferencné déligyümölcs, baromfi, tojáskiskereskedés, Stephaneum és Könyv kiadó a Szent István Társulat egyesített üzemei budapesti bej. cég könyv, papir, irószer, zenemű és kegytárgyakkal való kereskedés, Gara Kálmán baromfi, tojás, tej, termék kiskereskedés, Neumann Soma folyékony szénsav kiskereskedés, Piskolti Péter férfiszabó, Kola László cipész, Rácz János galvanizáló, galvanóplasztikus, Strébeli Jenő fényező-mázoló, Veres László korcsma, Gieswein Mária szatócs, Weinberger József műszaki cikk és kellék, gépjárműalkatrész, olaj, benzin, motalkó kiskereskedés, Fried Frigyes toll és bőrkiskereskedés, Fehér Miklós és Fehér Miklósné gyümölcs, burgonya, főzelék kiskereskedés, Kozma Juliánna tűzifa és szénkiskereskedés, Sarkadi László papir és papirárú bizományi kiskereskedés, Buga Sándor szatócs, Sz. Kovács Elemér gyümölcs, baromfi és tojáskiskereskedés, Vigh József élő és vágott baromfi és tojáskiskereskedés, Kosik Sándor fuvarozás, Budai Gyuláné nőiszabó, Vigdranovics Magda nőiszabó, Grósz József cipész, Elek Sándorné baromfi, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Kovács Antal és Kovács Antalné főzelék, burgonya és déligyümölcs kereskedés, Takács József kisebb kőműves, Heisz Zoltán és Fruchter Sámuel lisztkereskedés és szatócs, Debreceni Gőzfürész és Faárugyár R. T. debr. bej. cég fa, szén, tüzelőanyag kereskedés kicsinyben és nagyban, Balogh Jánosné kávémérés, kifőzés, Balogh Andrásné tej, tejtermék, zöldség, baromfi kiskereskedés, Gombácsi Kornél István kőművesmester, Kiss Gergelyné bércséplés, Mezőgazdasági Termelő és Bérlő Szöv. debr. bej. cég tégla és cserépgyártás, Kabai Sándor és Kabai Sándorné burgonya, zöldség, tojás, baromfi kiskereskedő, Marádi Mihály férfiszabó, Tyll Ernőné baromfi, tojás, tej, tejtermék kiskereskedés, Gál Istvánné gyümölcs, déligyümölcs, kertitermény, tojás, baromfi és tejtermék kiskereskedés, Dobos Bálint konyhakerti vetemény, gyümölcs kiskereskedés, Debreceni Mihály férfi és nőifodrász, Gonda Jánosné baromfi, zöldség, főzelék, burgonya, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Kandi Vilmos gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Medgyesi Károly gyümölcs, déligyümölcs és zöldség kiskereskedés.

Apró emberek otthonában

Látogatás a Bécsi MARX-HOF gyermekházaiban, ahol munkába fogják a kisdedeket és ahol legkevesebbet rombolt a politika

Bécs, 1934. augusztus.

Ma már nyugalom és csend van Heiligenstadtban, Florisdorfban, Bécsnek e mozgalmas perifériáin. Az arrajáró idegen csak a plakátok óriási tömege és a kettőzött, állig felfegyverkezett rendőrök láttára gondol azokra a véres eseményekre, amelyek itt játszódtak le. A városi nagy bérházak lakóinak ijedt tekintete juttatja eszünkbe, hogy voltak napok, — nem is olyan régen — amikor ezeknek az embereknek a füle mellett lőtte át az ágyugolyó a falat és szemük előtt pusztult el a maguk vagy a szomszédjuk gyermeke, hitvese vagy barátja.

Egy sziget van csak a hatalmas háztömbök közepette, ez mentes maradt a véres küzdelmektől. Zöld betűkből domborodik a falon a felírás:

KINDERGARTEN
DER GEMEINE WIEN

A háboru utáni Bécs vezetősége nem engedte meg, hogy a háziurak a béreket emeljék, a Kärtnerstrasse főuri lakásaiért hosszu időn keresztül is csak filléreket fizettek, de progressziv alapon adót vetettek ki és ezekből az adókból egész légióját épitették meg a modern bérpalotáknak. A Marx-hof egyike a legnagyobbaknak. Itt van a kisdedóvó, ennek eredeti célja az volt, hogy a munkáscsaládok benne helyezzék el apró gyermekeiket.

Az előszobában már zsivaj hallatszik. Egy nevelőnő játszik az apróságokkal. Mikor megmondom jövetelem célját, az irodába vezet, itt kitöltöm a látogatási lapot, azután *papucsot huzok a cipöm fölé*, mert a gyermekotthon legfontosabb követelménye a tisztaság és ezt az idegennek is tisztelnie kell. A gyerekek első utja is a ruhatárba vezet, itt átöltöznek, hogy ne vigyék magukkal a maguk munkatermeibe az ucca porát. Kis mérlegek állnak a fal mellett, a gyermekeket minden hónapban megmérik rajtuk és ha valami rendellenességet tapasztalnak, ehhez igazitják a kosztjukat és a számukra kiszabott *munkát*.

Igen, ezek a kis emberkék már dolgoznak is, a nevelőnőtől csak irányitást kapnak, ami lassanként háttérbe szorul az önálló intuició és munka mellett. A fal mellett álló szekrényekben fiókok vannak és különböző jelek rajtuk. Igy különböztetik meg a gyerekek egyes holmijukat és munkaeszközeiket. — A mosdószerek számára külön zsákja és külön fésütartója van mindegyiknek, ezek egyformák, de mindegyiknek más a jele.

Nagy halomban, katonás rendben sorakoznak egymás mellé skatulyák és ládák. Ezekben tartják a Mentessori-játékokat. Játszva, mosolyogva, örömmel tanulnak meg számolni a gyerekek. A lapok összerakása által tudják meg, hogy amelyik kartonba két golyó fér be, azon a lapon 2 jel van, tehát ez: kettő. Különböző összekevert, sima, domboru, recés, vagy hullámos papir párjának a megkeresése teszi biztossá tapintási érzéküket. Ugyan ezt fejlesztik különböző kelmékkel, vászonnal, szörmével, szövettel, amelyekből két darab tartozik a garniturához és a gyerekeknek mindig a párokat kell összekeresni. A szinérzéküket ugy finomul ki, hogy müselyem cérna gombolyagokat rendeznek el a szivárvány szinei szerint.

A konyhában csillogó tisztaságban állnak egymás mellett kis krumplipucoló kések, kávédarálók, reszelők és mutatják meg, hogy a gyermekállam maga készíti el az ételeket a főzéshez. Itt már komoly munka folyik.

Vasalódeszkák és mosóteknők, valamennyi ilyen kicsiny formában. Ezeken mosnak és vasalnak a kis emberkék és boldogok, amikor felveszik a tiszta ruhákat: érzik, hogy ez az ő munkájuk eredménye. Ezek a gyerekek nem piszkitják be a ruhájukat, mert tudják, milyen munkával jár a mosás és vasalás. — És nincs surlódásuk a nevelőkkel, ha véletlenül megtörténik a baleset, de tudják a következményét, tehát önként ,szivesen veszik magukra azt a rendet, amibe más gyerekek verések, szidások és sirás árán kényszerülten illeszkednek bele.

Szép terem szolgál a játék,. a szórakozás céljául. Tükörfényes padló közepén zongora. Csak egyedül ez a „felnőtt gyereké", ahogy ők a nevelőt tekintik — minden, ami ezen kivül van, már az övék. Cintányérral, dobbal, különböző hangutánzó és hangulatkeltő eszközökkel, amelyek erősen hasonlitanak a jazz-zenekarok eszközeihez, kisérik a nevelőt és szolgáltatják a zenét a tánchoz. *De itt nem tangót, foxtrottot, english valseot táncolnak, hanem hamisitatlan nép- és körtáncokat.*

A terem másik végében szekrény áll, a felső részén függöny mögött kis szinpad. Ez a bábszinház. Akárcsak a vurstliban: a kis pocokok ujjaikra huzzák a bábukat és zeneszó mellett a maguk által összeállitott darabokat adják elő.

Igazán csak a *„kiállitáson"* bámulok el.

Kis produkciók, festmények és rajzok, négy-ötéves gyerekek kezéből. A primitivségük mellett érzi az ember az igazi, öntudatos egyéni kezdeményezést. És magam előtt látom a bátor, munkájára és nem idegenek által elárasztott dicsekvésekre büszke buksi fejeket. A gyerekek szines ceruzával maguk rajzolják meg a házakat, a hajók és szerszámok képét. Az idősebbek ki is festik a rajzokat. Csak irni nem tudnak még, az iskolát nem szabad megelőzni! Aztán egymást követik a meglepetések. Épitőkövekből és a Matador, meg Märklin-készülék darabjaiból felépített gépek, házak és egyéb alkotások sorakoznak egymás mellett. Tökéletesek, akárcsak azok, amiket reklám céljából tesznek ki mesterien összeállitva a játékosboltok kirakatába. A gyermek nem kap dicséretet, nem dédelgetik, nem adnak cukrot neki, ha alkotott valamit. Produkciójának viszonylagos értékét maga érzi és érzi már azt is, hogy mennyivel szolgálja ezzel társai hasznát. Ez a gyermekotthon élő cáfolata annak, hogy az együttes nevelés kiöli a gyermekből az egyéni intuiciót és az alkotókedvet.

Ma már módositásokat tettek az eddigi nevelési rendszeren. Megerősitették a fegyelmet és a tekintély tiszteletét, aminek hiányát azelőtt tán tulzásba vitték. Tiszta eredményt még nem lehet látni, hiszen az otthon legelső növendékei nem értek még ki az életbe: mindössze az elemi iskola padjában ülnek. — Ha majd emberekké lesznek, látjuk meg, hogy hatalmas, gyökeres változást tudott-e elérni ez a nevelés és hogy nagyobb mértékben tudta-e őket mentessé tenni azoktól a káros hatásoktól, amikor az iskola után az élet rögös utjain érik őket.

KISS PÁL.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

Könyvkötéseket,
egyszerü és diszes kivitelben
bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.
Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, klisé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják árúikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

Antiquar könyvek állandó vétele és eladása, ugyanott üzleti könyvek, papiráruk és irószerek legolcsóbb beszerzési helye Aczél Antiqarium, Széchenyi u. 2.

Antalfy József könyv- és papirkereskedése Szent Anna- és Varga uccasarok összes iskolák tankönyvei kaphatók.

BÁLINT JÓZSEF asztalosmester BUTORRAKTÁRA CSAPÓ UCCA 67., a posta mellett.

Ifj. BAJKAI JÁNOS uriszabó HUNYADI UCCA 11. SZ.

Dr. BERTÓK LAJOS könyvkereskedése PIAC UCCA 4. SZÁM.

BODNÁR MIHÁLYNÉ hölgyfodrász és kozmetikai intézete MIKLÓS U. 2. Elsőrendü kiszolgálás. — Olcsó árak.

BETEG és egészséges lábakra olcsón készítek és javítok cipőket. BAKÓ, BURGONDIA UCCA 2. SZ.

DEUTSCH LAJOSNÁL Piac ucca 38. mindig frissen pörkölt kávé kapható.

IRÓGÉP használt és új DITTLER ANDRÁS HUNYADI UCCA 17. SZÁM ALATT

Dóró Lajos (Falusi Károly utóda) polgári és katonai cipész. Készit tiszta angol csizmákat olcsó áron. Csapó u. 41

Egeressy Gyula illatszertár és háztartási cikkek Hunyadi u. 21. Illatszerek, pipere szappanok, szeplő és májfolt elleni arckenőcsök.

FÜRDŐRUHÁT olcsón Excelsior Harisnyagyár bizományosánál LONDON JÓZSEF, PIAC U. 46. SZ.

Hálószobák, ebédlők konyhaberendezések legolcsóbban beszerezhetők Fenyvesi Bútoráruházban Kistemplombazár

FEUERMANN BERNÁT böröndös -s bőrdíszműáru készítő PIAC UCCA 26—28. SZ. (Passage)

GAZDÁK ÉS IPAROSOK olcsó és jó öltönyöket, sapkákat csak FOGELNÉL kaphatnak CSAPÓ U. 15.

FRANK JÓZSEF és TESTVÉRE uriszabósága PIAC UCCA 46. SZÁM.

Ganofszky Lajos mezőgazdasági gép, motor- és autófelszerelési vállalat, Hunyadi 23. Tel. 11-58 Péti só bizományosa

KILÓS MARADÉKOK, selymek, mosóanyagok állandóan DÉGENFELD-TÉR, Tisza-palota

VIZVEZETÉK GYENES Debrecen Telefon: 19—37.

HORVÁTH SÁNDOR rádió, villamossági, műszerész cikkek szaküzlete és műhelye Hunyadi u. 22. Telefon 17-57.

HUNGÁRIA KÉZIMUNKAÜZLET Piac ucca 14. Uj kézimunkaanyagok és új előnyomda.

Izsák József rt. vegyészeti gyár, Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata. Festék, háztartási és illatszerek országosan ismert legjobb bevásárlási helye. Debr. fiók Csapó 17.

ZÁLOGCÉDULÁT lejártat is, legmagasabb árért veszek. Mindennemű ingóságok vétele és eladása. Csapó u. 16.

BUTORAIT legjutányosabban KILLER cégnél vásárolhatja Piac ucca 68.

LUSZTIG ASZTALOSMESTER munkái elsőrendüek és olcsók. EÖTVÖS UCCA 87. SZ. Telefon 17 97.

LERCHNER ELEMÉR vízvezeték és díszműbádogosmester. Javításokat olcsón vállal. Batthyány u. 7. Tel. 23-12.

MÜVÉSZI FÉNYKÉPEKET LIENERTŐL, CSAPÓ UCCA 1. SZ. Fotocikkek, amatőrmunkák!

Lipcsei Szőrmeház üzletét áthelyezte PIAC UCCA 59. SZÁM

Intim, olcsó, elegáns Márkus Karcsi „János vitéz" vendéglője. Csapó u. 41. 30 fill. zóna, cigányzene, kitünő borok

Legolcsóbban készit és javít ÉKSZEREKET, MOSKOVITS SÁNDOR, PIAC UCCA 41. SZÁM.

NEULÄNDER ANDOR karosszéria és kocsigyára gyárt új kocsi és autó karosszériát. Erzsébet u. 28.

SODRONYÁGYBETÉTET legjobb minőséget készit NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19.

NOVÁK GYÖRGY kárpitos és diszitő munkákat olcsón vállal. BATTHYÁNY UCCA 7. SZ. ALATT

Női és férfi divat, kötött, szövött áruk, szabókellékek és rövidáruk a legolcsóbb árban PETRIK KÁROLY rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna ucca 5.

Ha eladó ékszere, törtaranya, fogaranya vagy zálogcédulája van, bárkinél többet fizetek. Pollák ékszerész, Piac u. 79.

CIPÖK, KALAPOK legolcsóbban RÉVÉSZ ZSIGMONDNÁL Püspöki palota, Hatvan ucca 1. szám.

TROPIKÁL ÖLTÖNY . 31 P
BURETT ÖLTÖNY . . 7 P 50 f
Budapesti férfiruhaáruházban Csapó 6.

ROSENBERG és HAMMER Piac ucca 8. Telefon 24-30. kerékpár, rádió, csillár, villanyszerelés.

Sesztina Lajos vasnagykereskedese

Raktáron tart háztartási és egészségügyi cikkeket, fürdőszobaberendezéseket.

AUTO, traktor, motorkerékpár és autogén hegesztést szakszerüen és olcsón készít SIPOS és RÉVI, Széchenyi ucca 34.

SUGÁR URISZABÓSÁGA Piac ucca 9. szám, elismerten elsőrangú és mégis olcsó.

VARRÓGÉPEK szakszerű javítását vállalja SCHENKENGEL IMRE PIAC U. 89.

SCHIFFER JÓZSEF üvegcsiszoló és tükörgyártási telepe SZÉCHENYI UCCA 42. SZ. ALATT

ELEGÁNS ÖLTÖNYÖK TARRNÁL készülnek. — Olcsó fazonárak. SAS UCCA 4.

Szemüvegek és fényképészeti cikkek Ungár József látszerész és fotószakuzlete SZÉCHENYI UCCA 1. szám. Amatőr munkák szakszerü kidolgozása

Mutassa meg ROSSZ FOGÁT, műfogát VÁRY fogműtermében. ROTHERMERE U 3. SZ

URIDIVAT, DIÁKSAPKA és egyenruházati cikkek legolcsóbban PIAC U. 56. Menetjegyiroda mellett.

WEISZ SÁNDOR férfi és fiú ruha áruházában CSAPÓ UCCA 10. SZÁM. mindenkor legolcsóbban vásárolhat.

WERNER SÁNDOR uridivat, kalap, tropikál ing, nyakkendő üzlete PIAC UCCA 72. SZ.

Miskolc—Debrecen városközti uszó és vizipóló mérkőzés

A vasárnap délutáni városközti úszóverseny Debrecen válogatott úszóit és vízipólójátékosait meglehetős nehéz feladat elé állítja, ha a mult heti diadalmas szereplésüket meg akarják ismételni.

Már a mult vasárnapi versenyen is látszott, hogy az egyes számokban alig van különbség a két város reprezentánsai között, úgy hogy az a 126—92 pontarányos győzelem, amit a debreceniek arattak, egyáltalán nem fölényes győzelmet, hanem nagy küzdelemben kiverekedett sikert jelent Miskolc úszóival szemben. Mindkét város úszói az elmult évben igen nagy fejlődésen mentek keresztül s egyes számokban igen biztató eredmények voltak.

A vasárnapi versenyen a 100 méteres gyorsúszásban Bartha úszásával Debrecen a győzelmet megszerzi, úgyszintén a 100 m. fiú gyorsúszásban Rentka II. fogja Debrecen színeit győzelemre vinni. Győzelmet várhatunk még a 100 m. fiú hátúszásban ugyancsak Rentka II. révén, aki az elmult vasárnapi versenyen minden speciális hátúszó tréning nélkül is 1 perc 22.8 mp. kitűnő idővel nyerte a fiú hátúszást. Győzelmi esélyeink még a stafétákban és esetleg a 200 méteres mellúszásban van. Miskolc azonban főleg a 2. és 3. helyek dominálásával hozta be a mult versenyen is Debrecen előnyét, miután pedig most is ez a helyzet, a pontverseny végsső kialakulása teljesen bizonytalan, mindenesetre azonban reméljük Debrecen reprezentánsainak a győzelmét.

A verseny keretében igen sok gyermekszám kerül lebonyolításra, úgy hogy minden számottevő gyermekversenyző elindul, mintegy demonstrációként Debrecen feltörőben levő úszósportjának.

Néhány leány- és hölgyverseny egészíti még ki a programot, ahol azonban nem annyira a hölgyek tudásáról, mint inkább ambiciójáról lesz a közönségnek alkalma meggyőződést szerezni.

A verseny után kerül a kétségtelen legnagyobb érdeklődéssel várt szám, a vízipóló lebonyolításra.

A vízipóló mérkőzés kimenetele teljesen nyilt, heves, izgalmas küzdelemre van kilátás.

A verseny igen mérsékelt helyárakkal tekinthető meg. Korlátozott számban kibocsátott számozott ülőhely 1 pengő, ülőhely 60 fillér, állóhely 40 fillér.

❖❖❖

KETTŐS AMATŐRBAJNOKI MÉRKŐZÉS A DVSC-PÁLYÁN

Vasárnap indulnak meg az amatőrbajnokság 1934—35. évi küzdelmei, melynek keretében negyed 3 órakor a DKASE—MTSE, negyed 5 órakor a DVSC—Textil küzdenek egymással. Mindkét mérkőzés izgalmas és szép sportot ígér.

❖❖❖

A SLAVIA HELYETT A RAPID VAGY AZ AUSTRIA JÖN DEBRECENBE

A Bocskay csapata komolyan készül a következő bajnoki szezonra. Bizonyság erre a nagy áldozattal megrendezett debreceni torna is. A vezetőség legutóbb a Slaviával tárgyalt egy szeptemberi mérkőzés lekötése végett. A prágai csapatnak azonban nincs szabad terminusa, így a vezetőség kénytelen volt másfelé partnert keresni. Egyidőben két csapattal is tárgyalnak s most már bi-

zonyos, hogy vagy a Rapid, vagy az Austria jön szeptember elején Debrecenbe.

❖❖❖

A NEMZETI FELOSZLIK

A napokban terjedt el a sajnálatos hír, hogy a Nemzeti valamikor jobb napokat látott, szép teljesítményeket produkáló csapata, miután az első ligából kiesett s így létalapját elvesztette, beszünteti működését. Hírek szerint máris valamennyi játékosát szabadlistára tette az egyesület.

❖❖❖

Felkérem a DMTE és a Dohánygyár I. csapat játékosait, hogy fél 2 órára a dohánygyári pályán pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután 4 órakor a dohánygyári pályán megjelenni szíveskedjenek: Megyeri, Szőke, Penyige, Kálmi, Tukacs, Kovács, Antal, Fekete, Egri, Trecsényi, Murvai. Tartalék: Zolnai. Intéző.

Felhívás. Felkérem a Nagy Károly és Társai cég futballcsapatának játékosait, hogy vasárnap délután 4 órakor a dohánygyári pályán a Hunyadi FC ellen játszandó tréningmeccsre megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Továbbképző tanfolyam a ref. lelkészek részére

A debreceni református egyházmegye a mult év október havának első napjaiban a református lelkipásztorok részére továbbképző tanfolyamot rendezett az ősi kollégium falai között. Az egyházmegye részéről való ez az első vállakozás oly megértést és érdeklődést váltott ki a lelkészi karban, hogy az egyházmegye közgyülése elhatározta a továbbképző tanfolyamnak minden évben megtartását. Augusztus 27-én kezdődik d. u. 4 órakor az ujabb vállakozás. Az előadások a kollégium dr. Balogh Ferenc-termében lesznek. Nemcsak lelkipásztorok, hanem minden e kérdéssel foglalkozó vagy az iránt érdeklődő részt vehet napi 30 filléres belépőjegy mellett, amit a bejáratnál kell fizetni.

Az előadásokat a debreceni Tisza István Tudomágy-Egyetem tudós tanárai tartják. Minden előadás a theológiai tudományok valamelyik szakából a legaktuálisabb kérdéseket tartalmazza. Igy:

Augusztus 27-én dr. Kállay Kálmán ad elő „Mennyiben keresztyén könyv az Ószövetség" cimmel. Aug. 28-án dr. Varga Zsigmond „A germán vallás és a keresztyénség" cimmel. Ugyanezen napon dr. Erdős Károly „A synoptikus kérdés" cimmel. Augusztus 29-én dr. Varga Zsigmond „Jézus igehirdetési módszerei" és dr. Kállay Kálmán „Dániel próféta könyve" cimmel. Aug. 30-án dr. Vasady Béla „A praedestináció", dr. Révész Imre „A német egyházi válság" cimmel. Augusztus 31-én dr. Révész Imre „Méliusz-Juhász Péter mint theológus" és dr. Vasady Béla „A dogmatika és az igehirdetés" cimmel.

Az előadások d. e. 9 órakor, d. u. pedig félnégy órakor kezdődnek. Aki közelebbi felvilágositást kiván, annak szives készséggel adja azt meg dr. Ördög Lajos pocsaji lelkipásztor.

Olaszul és angolul tanuljanak a gyerekek!

A német kultúra és a németnyelv adta lehetőségek egyre kisebbek Magyarországon

Az iskolai év megkezdésekor természetszerüen fordul szemünk a jövő felé, amely a most iskolába tóduló ifjúságra várakozik. A munkanélküliség átokként ránknehezedő, hatalmas arányaival minden téren árnyékot vet a fiatalok útjára. A tehetséges, fiatal magyar egyéniség még ha itthon nem kapott is megfelelő működési teret, ezelőtt könnyen érvényesült a nagyvilágban. Európa minden nagy országában évszázadokon át telepedtek meg s boldogultak magyar tehetségek abban a boldog világban, amikor még a tehetség érvényesüléséhez nem kellett más, mint maga a tehetség s a tehetségek nem érezték az országsorompók megkötésének terheit.

Azóta nagyot változott a világ. Nemcsak itthon lett nehezebb az érvényesülés, hanem nehezebb lett útat törni külföldön is a magyar tehetségnek. Pedig a mi fajtánkban sok a tehetséges ember, szórta is olyan pazar kézzel a maga színejavát elhelyezni nem tudó nemzet, hogy a világon mindenüvé jutott belőle. A tehetségeknek ez a tömege útat keres magának s — ezzel legyünk tisztában így szeptember felé — ma már a szülőnek is ki kell szemelnie a gyermek számára, hogy az érvényesülés útja merre szabadabb. Tisztában kell lennünk amikor a gyerekeket iskolába küldjük, hogy a béke utolsó napjai óta eltelt negyedszázad alatt megváltozott a világ, megváltoztak azok az útak is, amelyek a fiatalembert a maga sorsának célja felé vitték. Az élet, a helyzet megváltozott, de a mi tantervünk nem alakult át hozzá, mert az ember sorsa, hogy intézményeinek fejlődése sokkal lassubb ütemü, mint az élet. A szülő, aki az iskolába küldi a gyermekét, jól gondolja fel tehát, hogy neki kell a gyermek kezébe adni a karriercsinálásnak azokat az eszközeit, amelyeket az iskola rendszerének merevsége miatt ma még kezébe adni nem tud.

Persze hogy a karriercsinálásnak a legelső eszköze a nyelv, ha a gyermeknek azt a lehetőséget is meg akarjuk adni, hogy ne csak itt tudja megkeresni boldogulását. Itt kell aztán egy kissé minden magyar szülőnek külpolitikusnak is lennie s kiszámítani, hogy vajjon hol lesz a gyermek érvényesülése könnyebb, vagy melyik az a nyelv, amelynek birtokában a gyerek itthon is boldogulni tud.

Minél több nyelv tudása, persze ez a legjobb. De nemcsak a gyermek lehetőségei korlátozottak, a szülők nagytöbbsége sem bír elegendő anyagi eszközzel arra, hogy a gyermekét sok nyelvre taníttassa. Választania kell tehát a szülőnek, körül kell néznie a nagy világban s olyan nyelvet kell kiválasztania, amely az élettel való harcban a legerősebb fegyver a gyermek kezében.

Erre a választásra érdekes tanáccsal szolgál a Debreceni Ujságíró Clubban megnyilt tanfolyamok iránt statisztikába vett érdeklődés. Olasz, angol, francia, német nyelvkurzusokat hirdetett tagjainak kedvezményes áron a klub. Minden óra ára egyforma. És amíg a jelentkezők negyvenöt százaléka az olasz, negyven százaléka az angol nyelv iránt érdeklődött, mindössze egy jelentkező akadt a német nyelvkurzusra.

Az érdekes tapasztalat azt bizonyítja, hogy az a hatalmas áramlat, amely bennünket a német kultúra felé sodort, nemcsak szünőben van, hanem szinte teljesen kiapadt. Az iskola még nem látja ezt, hiszen akik az iskola tantervét irányítják, azok szellemileg a germánizált kultúra gyermekei. Ellenben igen jól látja a közvélemény, amely a külföldről hozott tapasztalatokon okul.

Valóban, a fajiságnak az a mániákus kultusza, amely Németországban uralkodik, nem igen teszi senkinek kecsegtetővé a kísérletet, hogy boldogulását arrafelé keresse. Gazdasági és kultúrális kapcsolataink Németországgal egyre olvadnak, tehát idebenn a német nyelv birtoka egyre kevesebbet ér. Külföldről egyre érkeznek a hírek arról, hogy a német nyelv korántsem az már, aminek apáink is csak nagyon is rövidtávú világjárás alapján s eléggé meg nem gondolva hirdették: amivel eljut az ember bárhová a világon. Nem az, sőt a világ nagyrészében gyanussá, esetleg ellenszenvessé teszi magát az utas, hogyha németül kérdezősködik. Németország népszerütlen a háború óta s másfél év alatt megtízszerezte azoknak a számát, akik idegenkednek mindentől, ami német s bizalmatlanok azzal szemben, aki németül beszél.

S amíg a német nyelv iránti érdeklődés elolvadt, amíg a francia nyelv, a francia kultúra hívei nem szaporodtak, egyre növekvőben van a két új világnyelv, az olasz és az angol tanulóinak serege. Azaz, hogy új világnyelv csak az olasz. Az angol népek nagyszerű világuralmi rendszere, emberségessége, demokráciája, az a bizalom, amelylyel fogadnak mindenkit, adva egy sánszot annak, aki még nem csapta be őket, vonz azon felül is, hogy az angol valóban világnyelv s ma már Bagostól Timbuktuig mindenütt beszélik. Az angolul beszélő népek életébe bekapcsolódás olyan kecsegtető kilátás a gyerek számára s olyan vonzó ábránd a felnőttnek, hogy nem lehet csodálkozni az angolul tanulók nagy seregén.

Az új világnyelv azonban az olasz. Szédítően nagyvonalú programmal, amelyet valósággá szugerált alig több mint 10 év alatt Mussolini, Róma új világhódításra készül. Lábait szilárdan megvetve Itáliában, hatalmas lendülettel Afrikában terem s ott alapozza meg a további ugrásra, termővé téve, a futó homokot. Róma terve fenséges, szédítő s ami ennél is több, ennek a csodálatos multú népnek csodálatos jelenje tisztában van azzal, hogy ehez a hódításhoz szükséges az a rugékonyság, amelyet csak csökkentene az idegen fajok kiváló emberpéldányainak rideg kizárása a hatalmas munkából. Róma tudja, hogy a világhódítás ma olyan tökéletes szellemi, közgazdasági, művészi fegyverzetet kíván, hogy csak örvendezni kell minden egészséges, erős láncszemnek, amely a nagy népek felé szóródik a kis nemzetek testéről leválva a történelem országútján. Rómának kell a kiválóság még akkor is, hogyha idegen s készséggel nyitja meg előtte közössége ölét, mihelyt egyszer neki, vele akar dolgozni, egészséges önbizalma nem ijed meg attól, hogy erős egyéniségeket kell magába olvasztani az amúgy is félelmetes tempóban szaporodó nemzetnek.

S ha hozzávesszük ehez egyre erősödő olasz gazdasági és kultúrális kapcsolatainkat, lehet csodálkoznunk, hogy sokan akarnak olaszul tanulni s lehet haboznunk, hogyha gyermekeink számára idegen nyelvet akarunk választani?

De a gyermek szempontjától eltekintve is — hisz kivándorlókat nevelni nem egészen dicső feladat —, a mi germán ízekkel annyiszor átitatott kultúránknak igen nagy szüksége van olyan új nemzedékekre, amelyek a nekünk sokkal rokonabb latin szellem friss alkotó hajlamával és erős logikájával öntik fel megáporodott germán tudományosságunkat. A régi időkben mindenki féltudós volt, aki németül értett s összeábdált egy-egy tudományos munkát szorgalmas germán kompilációval. Nos, ez a tudományosság mindinkább területet veszít s a latin és az angol szellem friss szellői elől a lomtárba menekül. Ezek a nagy nyelvek minden tudományos kutatásra alkalmat adnak s nem lehet többé megálló az a gondolkozás, amely a tudományban egyedül a germán szellemi kincset jelölte meg kizárólagos forrás gyanánt.

A gyakorlati élet, a tudományos művelődés lehetőségei egyformán tanácsolják a szülőnek szeptember elején, hogy gyermekét a hatalmas olasz és angol tudományforrások és megélhetőségi lehetőségek felé irányítsa. S inkább mind a kettő felé, mint egyik felé sem.

Thury Levente

Debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség.

HIRDETMÉNY

a templomülések bérbeadásáról.

Augusztus 26—30 (vasárnap—csütörtök) napjain reggel 8—12-ig, délután fél 3—6-ig, továbbá 31-én, pénteken délelőtt 8-tól 12-ig csakis a tavalyi bérlők vehetik ki azon templomüléseiket, amelyekrenézve előjoggal bírnak.

Szeptember 2., vasárnap reggel 8 órától péntek délután fél 5 óráig bárki a jelentkezés sorrendjében igényelhet templomülést.

Az imaszékek évi bére átlag 26%-kal olcsóbb a tavalyi béreknél. Ezenfelül, aki férfi- és női imaszéket bérel, a kettő együttes árából további 25% kedvezményt élvez.

Szeptember hó 9-én, vasárnap erev ros-hásónókor délelőtt: a hivatali személyzet az ünnepi előkészületekkel és szegényügyekkel lesz elfoglalva. Délután pedig nem lesz hivatalos óra.

Fölkérjük a tisztelt hiveket, hogy ezek figyelembevételével járjanak el imaszékeik mielőbbi kibérlése és torlódások elkerülése végett. — Pótimaházat ezidén nem fogunk berendezni.

Minden intézkedést megtettünk, hogy főünnepekkor imaszék-jegy nélkül senki se foglalhasson helyet templomainkban!

Az előljáróság.

Lakót ?
szeretne házába?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják árúikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

AKAR ÖN OLCSÓN, jól ruházkodni? Keresse fel **CSILLAG** uriszabóságát, **KÁLVIN-TÉR 14.**

Ha ön szép, elegáns ruhát akar csináltatni, úgy keresse fel **FELLNER URIDIVAT SZABÓT** **Bethlen ucca 24. alatt.**

AKASSZANAK FEL a nyakamnál, ha van olcsóbb füszeres nálamnál. **GROSZ, HATVAN UCCA 16. sz.**

HAVAS FESTÉKÜZLET Kossuth u. 6. Márkás lakkok, festékek és háztartási cikkek legolcsóbban beszerezhetők.

AUTÓK, motorkerékpárok, Fiat-Balilla képviselet **MŰSZAKI SZAKÜZLET HUNGÁRIA rt. HUNYADI UCCA 11.**

KISZELY FEHÉRNEMŰ IPAR üzemét **GAMBRINUS PASSAGE** helyezte át. További szives pártfogást kérem.

Ha elegánsan és szépen akar **ruházkodni,** úgy keresse fel **CSÁKI URISZABÓT** **Batthyány u. 13. — Saját szövetraktár.**

BOR 40 fillér, 5 liter vételnél. Józű, nem savanyú. Pálinka legjobb, legolcsóbban **DÉNES BORPINCE, CEGLÉD UCCA 22.**

FRISCH JÓZSEF ékszerkészítő és javító, mindennemű ékszerek nagy raktára Meglepő olcsó árak. **Szent Anna 5.**

GÁSPÁR JÓZSEF URIDIVATSZABÓ RÁKÓCZI U. 24. a legkényesebb igényeket is kielégiti.

KOCSIKAT javit, alakit, fényez legolcsóbban **GYULAY kocsigyártó, HATVAN UCCA 34.**

ÁCS MIKLÓS
URISZABÓSÁG
PIAC UCCA 47.
legdivatosabb izléses munka, olcsó árak

HASZNÁLT CIPŐIT kevés pénzért szakszerűen helyre hozza **KOLA** cipőüzem, **Hatvan u. 4.** Főpostával szemben

Szerény összegért kifogástalan jó munkát kap **KRAUSZ DEZSŐ** szabómühelyében, **Hatvan u. 4.** Postával szemben. Javítás! Fordítás! Átalakítás!

HA OLCSÓN és divatosan akar **RUHÁZKODNI** keresse fel **KLEIN JENŐ uriszabóságát** **PIAC UCCCA 30. SZ.** Elsőrendű munka.

FÜRDŐFÜZŐINK, strandmelltartóink kivitelben, árban vezetnek **KOMÁROMYNÉ ÉS TÁRSA** füzőműterme, **KOSSUTH UCCA 11.**

KOVÁCS LAJOS **Miklós ucca 9. Telefon 11-70.** Elektromotorok, villamossági gépek javítása.

NAGY GÁBOR bádogosmester **SAS UCCA 3.** Vállal mindenféle bádogosmunkát olcsó áron

„POLOSKÁT", svábbogarat biztosan elpusztit a **„Szektin"** rovarirtószer. — 1 dob. ára P 1.20. Kapható **JÓSA** és **JÓNA drogéria, KOSSUTH UCCA 6.**

CIPŐT, csizmát szakszerüen, olcsón készit **KATONA CIPÉSZMESTER HATVAN UCCA 43.**

„KATÓ" HÖLGYFODRÁSZ és manikürszalon, villany, vss- és vízondulálás. **SAS UCCA 4. szám.**

Kegyes sirkőraktár
KASSAI ÚT 43. szám
vállal mindenféle temető munkát és sírboltok építését legolcsóbban.

BÖSKE hölgyfodrász szalonban hygenikus, előzékeny kiszolgálás, olcsó árak, villanyondulálás garanciával **BATTHYÁNY UCCA 10.**

BORY IRÓGÉP **RÁKOSI JENŐ UCCA 5.** Telefon 20-51.

SZOBAFESTÉST, MÁZOLÁST legolcsóbban vállal **NAGY MIHÁLY** festőmester **BETHLEN UCCA 22.**

FÜGGÖNYEIT, ágyteritőit meghimezi,, összeállítja olcsón, izlésesen **NAGY GYULA MÜHIMZŐ** **Püspöki palota.**

Ha **GYORSFÉNYKÉPRE** van szüksége keresse fel **Orávszky vasuti fényképészet műtermét, Petőfi 12.** nagyállomás előtt.

VIVEZETÉKET, gázt, csatornázást, fürdőberendezéseket szolid árak mellett felelősséggel készítek **PÁSZTOR KÁROLY Nyomtató u. 16.**

POMPOLA FERENC uridivat szabósága **CSAPÓ 34.** (udvar) a legjobbak között a legolcsóbb.

Rekamé ágyneműtartóval P 130.—
Egy rumbafotel P 35.—
3 drb matrac garantált afrikkal P 24.—
Javítások jutányosan **készülnek** **PRÉCZ kárpitosnál, Simonffy u. 2. sz.**

FÜSZER, valamint italárut jót olcsón **LINDENFELDNÉL VÁSÁROLHAT, DÉGENFELD-TÉR 7.**

MIKÓ LÁSZLÓ URIDIVATSZABÓ SIMONFFY U. 2/c. városi bérház aranyoklevéllel kitüntetve.

Tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra öltönyöket 15 pengőért készítek elsőrangú munkával. **REICH LAJOS uriszabó Hunyadi u. 8.**

DRÓTKERITÉSFONATOT és mákdarálót készit nagyon olcsón **ROTH** lakatosmester, **Hatvan ucca 41.**

KOCSI KÁRPITOS javitásokat, szakszerüen, olcsón, háznál is vállal. Hencserek állandóan készen. **Kossuth u. 47.**

Keresse fel **SZENT ISTVÁN TÁRSULAT** uj és modern könyv- és papirkereskedését **SZENT ANNA UCCA 10. SZÁM**

FÜGGÖNYÖK, TERITŐK, női fehérneműek mindenféle kézimunkák olcsón és szépen készülnek **CSEREPES UCCA 12. sz. alatt.** Gépajurozás. — Gépendlizés.

REDŐNYÜZEM, BETHLEN U. 19. Lakását diszíti és legjobban megvédi szövött roletta készitményem. Előnyárak

TAKÁCS JÁNOS divatcipői, gyógybetétjei felülmulhatatlanok **BATTHYÁNY UCCA 4. SZ. ALATT**

RÁDIÓJÁT hosszuhullámra csak **TÓTHNÁL SZERELTESSE** **Hatvan ucca 17. szám.**

RÁDIÓJÁT olcsón, szakszerüen, jótállás mellett készítem, javítom és átalakítom. **ULVECZKY PÉTER** műszerész, rádiószerelő, **Deák Ferenc u. 6.**

VAJKÓCZY FERENC kaptafakészitő **PIAC U. 21.** Kaptafák és sámfák legelőnyösebb beszerzési forrása.

RÁDIÓ elektrotechnikai laboratórium **Csapó u. 103.** Legolcsóbban javítja rádióját és mindenféle villanyos berendezését

NEUMANN NÁNDOR Debrecen legrégibb festék és háztartási cikkek kereskedése **CSAPÓ UCCA 14. SZ.,** hol Takarékossági könyvecskére készpénz árban vásárolhat.

PUSKAMÜVES SKÓT Piac ucca 38. Minden e szakmába vágó munkákat legolcsóbban vállal.

MOST NÉZZE MEG, mit kap kilós áruban a **VÁR UCCCA 2. szám alatt**

RUHÁZATI ÁRUDA **SZÉKELY JÁNOS ÉS TÁRSA** **CEGLÉD UCCA 11.**

AUTÓ, motorkerékpár gummik, uj futófelületezései és javitásai garanciával. **TÓTH GUMMIÜZEM,** **Rákosi Jenő u. 5.** Telefon 17-05.

WEISZ BERTALAN esték- és olajáruk nagykereskedése. Állandóan nagy raktáron tart **festék, lakk, kocsikenőcs** és **mindennemű gazdasági cikket**

BÉLYEGZŐ ÉS ZOMÁNCTÁBLA **PAULO** vésnök, **Batthyány u. 2.** Telefon: 13-65.

KÉKREFESTETT KIRAKAT
Városházával szemben, **PIAC U. 29.** — Árak beszélnek!

1 drb. fürdődresszöv 08 fillér, 1 drb. zsebkendő 10 fillér, 1 drb. nyakkendő 28 fill. 1 drb. matt harisnya 96 fillér, 1 drb. divat pullover 1.10 fillér, 1 drb. nehéz flottir törülköző, 98 fillér, 445 női és férfi fürdődressz 1.88, 600 hibamentes mintás zokni 38 fillér, 1 drb. férfi zefiring 1.80 fillér.

KÖZGAZDASÁG

ÚJABB ÁREMELKEDÉSEK A GABONATŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: október 16.22, 20, 22, 16, 17, 15, zárlat 16.24—15, március 17.38, 35, 31, 29, 26, 23, 25, 21, zárlat 17.22—23.

Rozs: október 12.90, 92, zárlat 12.92—93, március 13.90, 85, 83, 84, 82, zárlat 13.82—83.

Tengeri: szeptember 10.90, 95, 11.00, 10.92, május 10.90, 92, 98, 11.00, 05, 03, 10.95, 98, zárlat 10.97—99.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.25—16.50, 78 kg. 16.40—16.65, 79 kg. 16.55—16.80, 80 kg. 16.65—16.90, ftiszai 77 kg. 15.80—15.95, 78 kg. 15.95—16.10, 79 kg. 16.10—16.25, 80 kg. 16.20—16.35.

Rozs: pestv. 12.25—12.35, egyéb rozs 12.40—12.60, tak.-árpa 13.30—13.60, zab 11.75—12.00, tengeri 11.20—11.35.

A készáruvásáron búza 5, rozs 10—30, zab 30—40, tengeri 15—20 és tak.-árpa 40—50 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 14.80 — 14.50 — 14.40, rozs 10.80 — 10.50 — 10.40, árpa 11.00—10.50, zab 11.00—10.50—10.00, ótengeri 10.00—9.80—9.50—9.00, hibás 8.50, újtengeri (csöves) 4.80—4.60—4.50, lucerna 7.00—6.80—6.60—6.40—6.00, széna 6.00—5.50—5.00—4.80—4.50, sarjú 4.50—4.00, lóhere 6.00 — 5.50, bükköny 4.00 — 3.50, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 12—15 fillér.

A TIZENNYOLCADIK HÁZASSÁG

Beszélgetés a klubban:

— Egy braziliai lovarnő tizenhétszer vált el és most tizennyolcadszor akar férjhez menni.

— Képzelem, milyen lóhátról fog beszélni a tizennyolcadikkal.

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. **40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**
Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**
Előfizetési ár: egész évre **26.—**, félévre **14.—**, negyedévre **7.—**, egy hóra **2.40** pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **10** fillér, vasárnap **20** fillér.

Mindentudó

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

A nappali hőmérséklet kissé emelkedik, több helyen valószínűleg eső, vagy zivatar lesz.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, augusztus 26.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a Regnum Marianum kápolnából. Szetbeszédet mond Tomek Vince, dr. kegyesrendi házfőnök, teológiai tanár. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. — Prédikál dr. Varsányi Mátyás lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1.45: Szedő Miklós magyar nótákat énekel Magyari Imre és cigányzenekara kíséretével. 3: Székács Elemér: „Időszerű gazdasági tanácsadó." 3.45: Böszörményi Nagy Béla zongorázik. 4.30: „Julian barát és az őshaza." Asztalos Miklós dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat.) 5: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 6.30: „A 75. számú rab." Moly Tamás elbeszélése. 7: Dalok, románcok. Előadja Antal Erzsi (ének), Revere Gyula (hárfa), Berend Endre (hegedű) és Friss Antal (gordonka). — 8: Színműelőadás a studióban. „Bajtársak." Színmű 4 felvonásban. Irta vitéz Somogyváry Gyula. Rendező Odry Árpád. Utána kb. 9.40: Hírek, sport- és lóversenyeredmények. 10.10: Hanglemezek. 11: Közvetítés a Zöldfa-vendéglőből. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, augusztus 27.

6.45: Torna. 10: Hercegprimásbeiktatás a mult században (felolvasás). 10.40: Kerti gondok: Cserepes növényeink házi szaporítása (felolvasás). 12.05: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. 1.30: A m. kir. államrendőrség zenekara. Vezényel Szöllössy Ferenc. 4: A rádió diákfélórája: Utazás az arany körül. 5: Közvetítés a Rajna-cukrászdából. Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettjének műsora. 5.50: Cigányok. Pásztor József elbeszélése. — 6.25: Darvas Ibolya énekel zongorakísérettel. 7: Uj utak a korszerű lakáshoz. Dr. Görgey István országgyűlési képviselő, az Őszi Lakberendezési Vásár ügyv. elnökének előadása. 7.15: A fül, a gége és az emberi hang. Dr. Liebermann Tódor előadása. 7.45: Debreceni Kiss Jóska és cigányzenekara. 8.50: Hírek. 9.10: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik dr. Palló Imre (ének). Verdi-hangverseny. 10.25: Időjárásjelentés. 10.30: Közvetítés a Dunapalota szálló éttermében. Len Baker jazz zenekarának műsora. 11: Budapesti Koncert Szalonzenekar.

❖❖❖

— **Lajos-nap.** Kesserü Lajost, a debreceni törvényszék elnökét, névnapja alkalmából számosan üdvözölték és a tisztviselőnők küldöttsége hatalmas csokrot nyujtott át az ünnepeltnek.

— **Százezrek** megelégedéssel használják a **Milodin** arckenőcsöt. Beszerezhető: mindenütt. Piac u. 75.

— **Elefánthy Mária,** a Városi Zeneiskola 12 éven át volt óraadó tanára állásáról önként lemondott. Tanítását Kossuth u. 36. sz. alatt folytatja.

— **Fegyvereket,** lőszereket, fegyverjavításokat legolcsóbban Nagy István puskaművesnél, Vár ucca 9.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Az evang. elemi iskolai pótbeiratásokat** nem szept. 13. és 14-én, mint ahogyan az értesítőben és a helyi lapokban is jelezve volt, hanem szept. hó 6. és 7-én d. e. 8—1 óráig tartjuk. Az évmegnyitó 8-án, a tanítás 10-én kezdődik.

— **Vízvezeték, gázvezeték, fürdőberendezések** részletre is. Fülöp, Csapó ucca 3. Telefon: 29-17.

NE FOGADJON EL MÁSÁST, csak
GLADIÁTOR
PENGÉT
A márka garantálja a kiváló minőséget!
Ára 10 f. Mindenütt kapható

— **Reichmann Lili** fűző- és melltartószalonjában legújabb párisi modellek készülnek. Vár ucca 7.

— **Zsebtolvajkás a budapesti vonaton.** Kohn Jeremiás debreceni kereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki 340 pengő értékű ezüstóráját és aranyláncát a budapesti vonaton ellopta tőle. A nyomozás megindult.

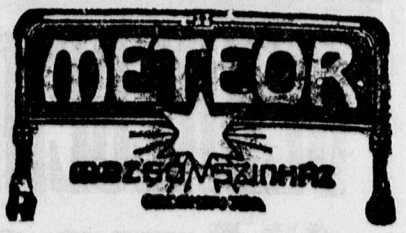

Vasárnap:

„FÉLKEZÜ", izgalmas dráma a tengeren, **Zita Johann** főszereplésével. Megelőzi: **„FI-FI", „ERDEI CSATA".** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

A főispán tárgyal a gazdák vetőmagsegélyezésének kérdésében

Megírtuk már, hogy *Vay* főispán Debrecen és Hajdú vármegye aszálysújtotta gazdái megsegítésére jelentős vetőmag-kölcsönt eszközölt ki kedvező feltételek mellett. Báró Vay László a hét végén újabb tárgyalásokat kezdett a földmívelésügyi és pénzügyi minisztériumokkal további vetőmag kiutaltatása céljából. Hír szerint ez az akció eredménnyel fog járni, amely nagy mértékben hozzá fog járulni az aszályokozta súlyos gazdasági helyzet enyhítéséhez.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 AUGUSZTUS 26. CSÜTÖRTÖK. A statusquo izraelita hitközség négyosztályú polgári leányiskolát állít fel, amely szeptember elsején megnyílik.

1909 AUGUSZTUS 27. PÉNTEK. Zilahy Gyula szímigazgató Rózsa Lilit, a kitűnő szubrettet visszaszerződtette a debreceni társulathoz.

1914 AUGUSZTUS 26. SZERDA. Hadseregünk folytatja diadalútját Orosz-Lengyelországban. A Visztula mindkét oldalán vívott harcokban több mint 3000 foglyot ejtett.

1914 AUGUSZTUS 27. CSÜTÖRTÖK. Krasznik mellett csapataink döntő győzelmet arattak. Az oroszok fejvesztetten menekülnek Lublin felé. A német csapatok bevették Namur várát.

1924 AUGUSZTUS 26. KEDD. Papp Sándor városi adótiszt feleségének ruhája tűzgyujtás közben lángralobbant és az úriasszony súlyos égési sebeket szenvedett.

1924 AUGUSZTUS 27. SZERDA. Deák Sándor dr. ügyvéd és Krausz Ilus Baján házasságot kötöttek.

Jellemző a szomorú debreceni lakásviszonyokra, hogy a DMKE melletti barakban két lakás üresedett meg, amelyekért 60 család vív elkeseredett harcot.

— **Igazolványba** fényképeket olcsón és tökéletesen készít Berzéki műterme, Piac ucca 38.

— **Sínvasat loptak.** A debreceni rendőrségnek sikerült elfogni két napszámost, Rusznyák Józsefet és Pap Imrét, akik a Kishegyesi útról négy és félmázsa sínvasat loptak el. A sínvasak a HÉV tulajdonában voltak. A napszámosokat őrizetbe vették.

RÉVI OLCSÓ VENDÉGLŐJE
és külön éttermei
HATVAN UCCA VÉGÉN
Kisállomással szemben.

— **Bihary Gizella** zenetanárnőnél beiratkozás zongora cimbalom zeneelmélet tanszakokra. Kossuth u. 69.

— **Kútba fulladt a kocsis, aki italosan akarta itatni lovait.** Fazekas Pál 50 éves hajdúböszörményi gazda csütörtökön este elment a korcsmába és alaposan felöntött a garatra. Igy, italosan aztán hazament és meg akarta itatni a lovakat. Ki is engedte az állatokat az istállóból és hozzáfogott, hogy vizet húzzon nekik. Azonban részegségében elvesztette az egyensúlyt és beleesett a kútba. A lovak ottmaradtak és várták a vizet. A házbelieknek végre is feltünt, hogy a lovak a kútnál állanak és kimentek. Megdöbbenve látták, hogy az öreg ember a kútban van és már meg is fulladt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Konyári Sóstó-fürdőn gyógyulhat, üdülhet, szórakozhat legolcsóbban. Napi pensio 3.50-től.**

— **Német ujságírók köszönete.** A Debrecenben járt német lapszerkesztők a következő sürgönyt küldték a határról a debreceni városi Idegenforgalmi Hivatalnak: „Ismételten legszívélyesebb köszönetet mondunk a debreceni és hortobágyi csodálatosan szép két napért. Az Önök feledhetetlen vendéglátása ritka élmény volt számunkra. A viszontlátásig a szászországi ujságírók."

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Kedden délután 4 órakor városi közgyűlés.** Az 1929: XXX. t.-c. 23. § 4. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi augusztus hó 28-án — kedden — délután 4 órakor a városháza közgyülési termében rendkívüli közgyülést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetési tábláján ki van függesztve. Helyettes polgármester.

— **Nagyszabású színielőadás.** A nyilastelepi Népkörben 26-án délután 5 órai kezdettel közkívánatra ismét színrekerül a tomboló sikert aratott Felhő Klári, háromfelvonásos népszínmű, — tekintettel, hogy a 19-iki előadást sokan nem tudták megnézni. Ugyancsak a nyilastelepi Népkörben szeptember 2-án este 7 órai kezdettel szőlőlopással egybekötött nagyszabású táncestély lesz. Belépődíj nincs!

Családi tragédia

Bukarest, augusztus 25. Ploestiben ma délben véres családi dráma játszódott le. Barbulescu George bukaresti ügyvéd ma Ploestibe utazott, hogy pénzt kérjen kölcsön ott élő atyjától. Az apa megtagadta fiától a kölcsönt, mire az ügyvéd és az apa között heves szóváltás támadt. Barbolescu ügyvéd közben revolvert rántott elő s atyjára célzott. Ebben a pillanatban eléje ugrott Nikolaje nevű öccse, hogy megvédje atyját. Barbulescu ügyvéd erre kétszer egymásután rálőtt öccsére, aki eszméletlenül rogyott össze, úgy hogy súlyos sebesüléssel kórházba szállították, ahol röviddel később meghalt. Barbulescu ügyvédet letartóztatták.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes **„Ferenc József"** keserüvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írnak a valódi **Ferenc József** vízről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenne.

— **A sütőszakosztály** hétfőn, 2 órakor délután 5 órakor ülést tart az ipartestületben. Tárgy: Részleges tisztújítás. Lisztforgalmi ügyek. Árak. A sütő szakosztály tagjait felkérjük, hogy vasárnap délután 3 órakor jelenjenek meg teljes számban Szőke István iparostársunk temetésén. Elnökség.

— **A csizmadia szakosztály segédtartó tagjai** vasárnap délelőtt 11 órakor a gyülésteremben a segédek beszüntetése ügyében értekezletet tartanak.

— **Kiutasították a németek a Nobel-díjas amerikai író feleségét.** Párisból jelentik: A Havas Iroda berlini közlése szerint a német hatóságok Sinclair Lewisnek, az ismert amerikai regényírónak feleségét kiutasították német területről. Az intézkedést a hatóságok azzal okolják meg, hogy Sinclair Lewisné a mostani német rendszerrel szemben ellenségesen viselkedik.

TIGRISKÖRMÖK BRILLIÁNSSAL

INDIAI URALKODÓNŐ FANTASZTIKUSÉKSZEREI ÉSMESÉBE ILLŐ TOILETTJEI. — ŐFENSÉGE FOGYÓKURÁT TART. — HOGYAN MULAT A CEECH-BEHARI MAHARANI. — SZENVEDÉLYESEN TÁNCOL ÉS HUSZ KOKTAILT ISZIK MEG EGY ÜLTÉBEN.

Pöstyén, 1934. augusztus végén.

Élő maharadzsát már jóegynéhányat láttam, maharanee-t — így hívják az aktiv indiai uralkodónőket — eddig még nem üdvözölhettem. Most kerültem először szemtől-szembe egy indiai fejedelemasszonnyal.

Őfenségét teljes nevén Her Highness Indira Dewi The Maharanne ef Ceech Behar-nak hívják, uralkodója az angol protektorátus alatt álló Ceech Behar országnak, amelynek kiterjedése három é szágnak, amelynek kiterjedése három és félezer négyzetkilométer és lakosainak száma megközelíti az egymilliót. Őfensége ezuttal először van Európában és — fogyókurát tart Karlsbandban. Szemmel láthatólag erre nincsen szüksége, mert még indiai fogalmak szerint is eléggé karcsú. Ámde az asszonyok mindenütt fogyni akarnak és a ceech-behari maharanee hajóra szállt, hogy Európában szerezze meg a divatos vonalat.

A férje aktiv maharadzsa volt, de pár évvel ezelőtt meghalt. Fia kiskorú még és amíg megérik a távol kelet elefántcsontból faragott trónjára, addig őfensége uralkodik helyette. A maharanee Angliában tanult és még fiatalabb korában megismerkedett a bhepali maharadzsával, akivel együtt végezte tanulmányait Anglia egyik legelőkelőbb nevelőintézetében. A bheplai maharadzsa — aki kuráját tartotta Pöstyénben — meglátogatta kollégáját a karlsbadi Spradel mellett és őfensége most visszaadta a vizitet.

Ezt a látogatást hosszu levél és táviratváltás előzte meg, a bhepali maharadzsa aztán a mult héten autón bement Pozsonyba, ott várta meg a fenséges asszonyt, akit autón hozott el magával a pöstyéni Thermia Palace Hotelbe, ahol Indira Dewi négy szobából álló appartementet foglalt el. Személyzetét Karlsbadban hagyta, mindössze tizenhét koffert hozott el magával. A tizenhét koffer telistele volt fantasztikus toiletekkel.

A napnak úgyszólván minden órájában más és más, indiai selyemből készült ruhában lehetett őt látni.

Legtöbb toilettje brilliánsokkal és hatalmas igazgyönyökkel van diszítve, a drágaköveket Indiából hozta magával és Bécsben foglaltatta azokat vagy a toilettjeibe, vagy platinába, ékszernek. A Thermia Palace safejében összesen harminchét darab fantasztikus értékű ékszereket őrzött egy erre a célra kirendelt detektív, az ékszerek között volt egy igazgyöngysor, öt sorba foglalt babszemnagyságú, rózsaszínű igazgyöngyökből összetéve, értékét még csak meg sem lehet közelíteni. Fülönfüggői ritkaságszámba mennek, majdnem a nyakáig lógnak alá, amikor őfensége táncol.

Mert a ceech-behari maharanee szenvedélyes táncosnő. Az alatt a pár nap alatt, amíg Pöstyénben tartózkodott, nem hagyott ki egyetlen tánclokált sem. Hol a Thermiában ,hol a Royalban, hol a Kursalon intim bárjában, hol pedig az Excelsior bordiléjében lehetett látni őt. És minden alkalommal más toilettben. — Figyelmes módon gondoskodás történt róla, hogy őfenségének elegendő számmal legyenek táncosai, akiknek bizony kötelességük volt néha hajnalig ropni a különböző angol táncokat.

Winter Jancsi, a Thermia Palace igazgatója, báró Leenhardi Antal bankai nagybirtokos, doktor Lichtenstein Géza és egy heidlbergi egyetemi tanár fia, dr. Wolfgang Krehl ,tartoztak baráti köréhez.

Szigorú diétán élt, nem evett mást csak angol módra elkészített főzeléket, halat és csirkét. Se levest, se tésztát sohasem szerviroztak számára. Minthogy őfensége hindu-vallású és a hindu vallás a tehenet szent állatnak tartja, se marhahúst, se borjut más sem fogyasztott az asztalánál. Egyszer azért mégis szerviroztak neki gulyást, de őfensége még ma is azt hiszi, hogy a gulyás — birkából készült.

A maharadzsa itt tartózkodása alatt nem ivott csak paradicsomkektailt — alkohol nélkül — és asztalánál állandóan ásványvizes palack állott, a maharanee ellenben nem vetette meg az itókát és e tekintetben olyan gusztusa volt, hogy

versenyt ivott mindenkivel.

A frakkos pincérek rendelés nélkül hozták a különböző erős koktaileket és a fejedelemasszony egy ültében húsz pohárral is megivott — minden különösebb hatás nélkül. Szerette a pezsgőt, a francia márkákat és csillogó szemekkel gyönyörködött az — üres flaskókban.

Roppant elegáns hölgy. Platinafoglalatú lorgnent tartott állandóan a kezében, amelynek minden ujján szikrázott a gyöngy és brilliáns. De legszebb ékszere kétségki vül az a

platinába foglalt tigriskörröm volt, amelyet véges-végig hatalmas brilliánsok borítottak be.

Arany retiküljében kristályból faragott szelencében tartotta parfőmjét: a Dus D'Orsay, a haja azonban erősen tömött, fekete és — bocsássanak meg a durva hasonlatért — szakasztott olyan, mint a Mari cigányasszonyé, a putriban, felkelés után... Erről azonban nem tehet, ez már a fajtája jellemvonása és a távoli Indiában bizonyára az ilyen haj nyerné meg a frizuraversenyen az első díjat.

Minden nap délig aludt. Amit nem lehet csodálni, hiszen rendesen csak a hajnali órákban került haza. Reggelije nem volt más, mint nyers paradicsom, narancs és valami különös módon, cukor nélkül elkészített indiai tea, amelyet magával hozott a tizenhét koffer valamelyikében. Se a golfpályán, se a tennisznél, se a maharadzsa vadászatain nem lehetett őt látni, egyetlen passziója csak a tánc...

Európát nagyon megszerette, ha karlsbadi kurájának végére ér, hazamegy, mert odahaza az uralkodás gondjai várják, de jövőre eljön ujra ide és megint fogyókurát tart — Pöstyénben.

Winterry Alfréd, a hires grafologus analizálta irását és fényképét és ezt mondta róla nekem:

„Szociális gondolkodású. Sokszor szenved lelki depressziókban, szereti a gyermekeket, az életében volt egy nagyon nagy szerelme, ezt nem tudja elfelejteni. Ha mást szeret, akkor is első nagy szerelmére gondol mindig. Intim életében nagy meglepetések érik, ezek is kapcsolatban lesznek a szivével...

*

Alacsony termetű, mindig mosolygó arcú asszony. Az ember azt gondolná, hogy alig mulhatott el huszonöt esztendős. Az útlevél azonban idndiszkrét. És elmeséli, hogy őfensége túl van már a negyvenen is...

Paál Jób.

Ha autó, hát legyen
STEYER 100
mototorkerékpárból mindenek felett a
PUCH
Steyer, austro-Daimler Puchmüvek helyi megbizottja
PIRELLI PNEUMATIK
körzetképviselet.
VÁNDOR benzinállomás
Széchenyi ucca 24. sz.
Telefonszám: 10-80.
Benzinállomás éjjel-nappal szolgálat

A Speyer-kötvények visszavásárlását tévesen még mindig spekulációnak bélyegzik a pénügyminisztériumban

Spekuláns az, aki lefedezi az adósságát s nem akar 20—25 százalékos kamatot fizetni? — Nem csökkentik a városok függőkölcsönének kamatát

A vidéki városok hivatalos testületük, a Városok Kongresszusa útján felirattal fordultak a pénzügyminiszterhez, akit arra kértek, tegye lehetővé a városokra súlyos teherként nehezedő függőkölcsönök kamatainak 5 százalékra való mérséklését vagy törlesztéses kölcsönökre való átalakítását. Ugyanebben a feliratban támogatást kértek a kormánytól ahoz is, hogy a vidéki városok összevásárolhassák a Speyer-kötvényeket. A pénzügyminiszter rendeletéből most Vargha Imre államtitkár leiratban értesítette a Városok Kongresszusát a pénzügyminiszter álláspontjáról. Az érdekes tartalmú terjedelmes leirat többek között ezeket közli a vidéki városok érdekeltségével:

— Azt a kérést, hogy a városokat terhelő függőkölcsönök kamatai 5%-ra mérsékeltessenek, ebben a formában nem tartom teljesíthetőnek, mert hitelszervezetünk egy 5%-os kamatot nem bírna el. Ez a betéti kamatlábnak olyan lényeges csökkenését vonná maga után, melynek hatása alatt a betétek általánosságban megmozdulnának és az amúgy is már jelentékenyen megfogyatkozott likvid tőkék a pénzintézeteket elkerülve másként igyekeznének gyümölcsöző elhelyezést keresni. A javasolt 5% kamat mellett a pénzintézetek nem lennének képesek azoknak a rezsiköltségeknek a fedezésére, melyeknek szükségszerű voltához kétség nem fér. Véleményem szerint legfeljebb arról lehet szó, hogy

a súlyos háztartási helyzetben lévő városok terhén való könnyítés céljából a városok függőkölcsönei után fizetendő kamat és a javasolt 5%-os kamat közötti különbözetet

az egyes városok részére a forgalmiadó részesedési alapból államsegélyt engedélyezzenek.

— Ami a városok függőkölcsöneinek törlesztéses kölcsönökre való átalakítását illeti, ez kívánatos ugyan, azonban az erre a célra szükséges tőkék a belföldön teljesen hiányoznak, a külföldi tőkeforrások pedig a mostani viszonyok következtében ezidőszerint nem funkcionálnak. — Ezzel a tervvel ma még időelőtti volna foglalkozni, viszont azonban minden erővel felkarolandó lesz akkor, ha a nemzetközi pénzpiac helyzete javunkra is meg fog változni.

— Az utóbbi időben több városnak olyan tartalmú határozata került elém, melyben kimondották, hogy a Speyer-kölcsönből származó tartozásuknak a fedezése céljából megfelelő névértékű kötvényeket vásárolnak. Amennyiben a kötvényvásárlás feltételei megfelelőknek látszottak, a határozat kormányhatósági jóváhagyásához hozzájárultak abban az esetben,

ha a vásárlandó kötvények Magyarország területén voltak

és az azok megvásárlásához szükséges saját pénzkészlettel a városok rendelkeztek. Minden egyes esetben figyelmeztettem a városokat arra, hogy a megvásárolt kötvényeket ne tekintsék olyanoknak, melyek fennálló tartozásaiknak a fedezetét fogják alkotni és rámutattam arra is, hogy végeredményben csak akkor lesz megállapítható az, hogy mit követelhetnek a kötvénybirtokosok a kötvényekben foglalt követelései alapján, ha a mai helyzet likvidálást nyer és a Speyer-bankházzal szemben tisztázást nyer az a kérdés, hogy a városok hátralékait hogyan kötelesek rendezni és az azon túl esedékessé váló szolgáltatásaik miképpen fognak alakulni. Ezek szerint

a kötvényvásárlás ma még spekulativ jelleggel bír,

mert a Speyer-zankházzal kötött szerződés szerint a városok tartozásaikat kötvénnyel nem egyenlíthetik ki, hanem csak készpénzzel. A kötvényvásárlások megengedése elé ezután sem kívánok akadályokat gördíteni ,viszont közhiteli szempontból nem tartom kívánatosnak azokat előmozdítani, vagy arra éppenséggel finanszírozási lehetőségeket nyujtani. Tömeges kötványvásárlás a kötvények árfolyamát felhajtaná, ami a cél gazdasági elérésének a lehetőségeit csökkentené, a külföldön pedig talán alkalmas lenne azt a látszatot keiteni, mintha a devizakorlátozások dacára, számottevő tőkék kerülnének kötvények felvásárlása céljából külföldre és ezzel szemben a transzfermoratórium és a Stillhalte-megállapodások folytán adósaink legális tartozásaikat nem teljesítik.

*

Eddig szól a pénzügyminiszter leirata, amlly nem elégíti ki teljes mértékben a városok várakozását és érthető érdeklődést fog kiváltani nemcsak a városok, hanem a bankok és a tőzsdekörében is. — Mindenesetre elfeledkezik a Vargha államtitkár úr arról, hogy: végül is a Speyer bankháznak a kölcsönvevők kezében lévő kötvényeket is be kell váltania. Ennélfogva akármit mondjon a bankház, vagy bármily ürügy alatt spekulációnak minősitse is a pénzügyminisztérium, végeredményképen adósságát fedezze az, aki kölcsönének megfelelő mértékü kötvényt vásárolt. Azt, hogy valaki magát biztosítja, adósságát lefedezi, spekulációnak bélyegezni akkor is tévedés és helytelen okoskodás, ha államtitkár az okoskodó. Ha a városok pénzzel tartoznak is majd a bankháznak, a bankház is pénzzel tartozik nekik s ha x napon a városok kötelesek teljesíteni a fize-

tést, elérkezik az a nap, amikor viszont a bankház lesz köteles pénzre beváltani a kötvényeket.

De van még egy másik előnye is a kötvények felvásárlásának. A legtöbb város, bank a kötvények után fizetett kamat négyszereséért megvásárolta a kötvényeket. Aki nem vásárolta meg, az ma is a kötvény forgalmi értékének 20—25 százalékát fizeti kamat gyanánt. Ha államtitkár is valaki, még nem bizonyította be ezzel, hogy helyes a magyar városokkal ezt a, — a kötvény tőzsdei árához viszonyítva horribilis — kamatot fizettetni. Tyler megállapította az autonomiák elterheltségét — mily könnyen lehetne a kötvények felvásárlásával könnyíteni az autonomiák rettentő terhein. Mert a z aztán igazán nem spekuláció, ha a város megbizottja benegy a bankba, előveszi a kötvények kamatát, kiolvassa az asztalra s aztán mint kötvénytulajdonos jelentkezik a másik ablaknál s visszaveszi a pénzt.

Lehet, hogy ezeket az egyszerű dolgokat nem értik meg a pénzügyminisztériumban?

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbilrtokosokat és szőlőbérlőket, hogy Debrecen város területéről származó idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adó ügyosztály, földszint) jelentsék be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti ürtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyeezett termelt bor pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia.

A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérlőket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50%-os fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adhóivatal, hogy akik ezen kedvezményre igényt tartanak, a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei terméseredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejüleg jelentsék be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 19. §-a szerint, az általuk vidéken termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozataltól számított 24 óra alatt tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezmény a behozatali bejelentés egyidejüleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idei előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal nem fogadja el.

Debrecen, 1934. évi augusztus hó 24-én.

Városi adóhivatal.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Nyári esték!

Kedvelt szórakozó és vacsorázóhelyek Debrecenben. Az itt következő vendéglők kellemes kerthelyiségekkel, friss levegővel, kitünő ételekkel, pompás italokkal várják a t. közönséget.

Angol Királynő
kerthelyisége. Cigányzene.
SZABÓ DALÉNEKES

A KORONA ÉTTEREM
konyhája és borai vezetnek.
Tulajdonos TÓTH IMRE
5% kedvezmény e szelvény felmutatójának

FEHÉR LÓ VENDÉGLŐMET
áthelyeztem Kigyó u. 12. Kitünő kuglipálya. Állandó hideg és meleg ételek. Polgári árak. Finom hüsítő italok. Pontos, figyelmes kiszolgálás HAMBURG ARNOLD, a Fehér Ló volt tulajdonosa.

Halló! Halló!
FILLÉRES VENDÉGLŐ
Egy pár fillérért már ízletes polgári ebédet lehet kapni. Abonensek felvétetnek. — Zóna állandóan kapható. Pontos, figyelmes kiszolgálás.
POLGÁR, CSAPÓ UCCA 34.

Bagolyvár vendéglő Kellemes, hangulatos, családias, vendéglő. Nyári fugasok, cigányzene, jó italok, flekken különlegességek. Híd ucca 14. Gázgyárral szemben.

HUNYADI UCCA 21. szám alatt megnyitottam ÉTKEZDÉMET. — Konyhámat fővárosi szakács vezeti. Olcsó és kiadós egy menü 1 pengő, kihordásra 1.20-val hához szállítva. Abonensek felvétetnek.

HARTSTEIN VENDÉGLŐ a KISÁLLOMÁSHOZ,
Hatvan ucca 71. sz. Elsőrendű ételek, zóna nagy választékban 40 fillértől kezdve. Hegyaljai borkülönlegességek. Cigányzene éjjel 2-ig. Frontharcosok 10% engedmény

OROSZ LACI ZÖLDFA VENDÉGLŐJE
Reggelig nyitva. — Cigányzene. — Női kiszolgálás. — Olcsó árak.

Leveles csárda a Nagyerdőn Elismert jó magyar konyha, kitünő italok — Debrecen legolcsóbb szórakozó helye SIMI bácsinál.

Belügyminiszteri vizsgálatot kér Hajduszoboszló városa önmaga ellen

Ettől várják a nyugtalankodó hitelezők lehiggadását — Új tárgyalások a fürdő bérletére

Élénk közgyülése volt kedden Hajduszoboszló városának. — Két tárgy keltett nagy érdeklődést.

Előterjesztést tett a polgármester a belügyminiszterhez, hogy adjanak sürgősen nagyobb összegü államsegélyt a város részére, mert az év végéig több mint 900,000 pengő a szükséglet s ezzel szemben alig 200,000 pengő bevételre van kilátás. Igy a számadásnál

700,000 pengő körüli deficit mutatkoznék.

Volna fedezet az adóhátralékban, de az nem folyik be. Ennélfogva a város nem tudja fizetni a tisztviselőit, alkalmazottait, a rendőrségi és közigazgatási járulékokat s főként a hitelező cégek és a bankok követeléseit, amelyek elmaradása miatt folytonos zaklatásnak és peresitésnek van kitéve.

Bélteky Lajos bizottsági tag adott először kifejezést megdöbbenésének a város nagyon szomoru állapota fölött.

Majd *B. Nagy* Sándor szövetkezeti igazgató inditványozta, hogy kérjék szakember kiküldetését a folyamodással együtt a belügyminisztertől, aki

vizsgálja fölül a város gazdasági helyzetét,

tárgyaljon a nyugtalankodó hitelezőkkel s próbáljon kivezető utat keresni a város sulyos helyzetének a szanálására.

Mivel az inditvány nem volt tárgysorozatra tüzve, az ügyben a jövő héten összehivandó közgyülés határoz.

Másik nagy figyelmet felkeltő tárgy volt a fürdő bérletére beérkezett ajánlat.

Kimondta itt a közgyülés, hogy olyan érdekcsoporttal hajlandó tárgyalni, amely az összes beruházási adósságok átvételével bérbe venné 40—50 évre nemcsak a fürdőt, de a vizzel és gázzal kapcsolatos többi üzemeket is, bizonyos haszonrészesedést adna az évi bruttó bevételből és igy megszabaditaná a várost a mai nehéz helyzetéből. Azonfelül zártfürdőt és szállodákat is épitene a forrás körül.

Az ajánlattevő Koch Sándor budapesti mérnök és érdektársai tárgyalásra meghivattak, mivel ők hajlandóknak nyilatkoztak megváltási ár fejében az egész komplexumnak hosszabb időre való kibérelésére.

Pillanatfelvételek a kiskoruak bíróságáról

Tizenhétéves suhanc. A szeme alatt karikák. Haja a szemébe lóg. Körmei piszkosak. Felcsúszott nadrágszárából kilátszik rongyos, kékcsikos zoknija. Csavargott és meggyilkolással fenyegette az édesanyját. Az anyja rekedt fahangon kéri, hogy utalják javitóba a fiut. Beutalják.

*

Másik suhanc. Rongyos harisnya, rongyos nadrág. Csavargott. Lethargikusan bámul maga elé. Hogy miért tette? Az apja azt mondta, hogy legjobb lenne, ha a vonat elé feküdne. Megdorgálják. Hallgatva megy ki. Nem köszön. Az apja most issza a hatodik féldecit valahol, hitelbe és este ordítani fog otthon:

— Dögöljetek meg! Feküdjetek a vonat elé!

*

Tizenötéves. Szőke, mint a tengerihaj. Kék rakott szoknyája alól formás lábak, olcsó selyemharisnyában, néznek kifelé a világba. A bal sarkát ki-kihuzza a magassarkú, betétes cipőből. Ideges. Arra a pomásdéshajú fiatalemberre gondol, aik az este moziba vitte. Onnan egy korcsmába. Spriccer, aztán sör. Az jó. Csipös és olyan muris, mikor a habja az ember orra alá ragad, mintha bajusza lenne. Aztán, aztán nem is tudja mi történt, csak olyan jó volt a temetőárokban feküdni. A hold lefelé szánkázott az égről, mikor a kerékpáros rendőrök ráakadtak és bevitték.

Hátul egy padon az anyja ül. Erényes asszony. Bosszantó, mikor egy ilyen fiatal taknyos kölyök így elpocsékolja a fiatalságát a mai, drága világban. Ingyen. A mama fel van háborodva. A nővére, a Manci az más. Az egy rendes leány. Az haza is hozza a pénzt. A Manci is itt van. Vastag ruas van a száján. Kétpercenként egy repedt tükörben megigazítja az arcán a hamvas pirt egy puderes meszelővel. Aztán megbolondul. Felugrik és visítani kezd:

— Akkor engem is itéljenek el! Itéljenek el! Vigyenek be. Ha kell szuronyok közt is megyek. Ha már ezt az ártatlan gyereket is...

A mama felugrik:

— Tessék csak elítélni a szemérmetlent — és rosszaló pillantást vet a visító Manci felé.

A tizenötéves, a szemérmetlen, az ártatlan, pedig csak áll és hallgat. Aztán hátranéz. A szemei rászegeződnek az anyja lábaira. A mama lábán új, de már kitaposott félcipők vannak. És a tizenötéves elkezd sirni:

— Tessék nézni bíró úr, a mama az én cipőmet nyövi most is. Az én cipőmet, amit a pénzemből vettem. Nem vesz nekem a mama egy zsebkendőt se és most még felhúzza a cipőmet.

A mama elvörösödik, de aztán harciasan hallgat el. Látszólag készül valami válaszra. Még úgylátszik, nem játszotta ki a nagy ütőkártyát.

A bíró is ránéz a cipőkre:

— Hát van magának lelke ennek a gyereknek a cipőjét felhúzni? Nem szégyeli magát?

A mama kirobban:

— Hogy még én...? Ezt tessék megnézni!

És előránt a csipkés, de piszkos bluzából egy levelet. Odaadja a bírónak:

— Ezt tessék elolvasni. Még azt mondja a szemérmetlen, hogy vettem! Vette hát, de hitelbe és most én kapom a kereskedőtől a levelet, hogy fizessek. Hogy én fizessek ezért a gyönyörű madárért? Ezt már nem!

És elégedetten néz az új, de már kitaposott félcipőkre. Meg van nyugodva. Neki van igaza. A tizenötéves

Hungária kávéház

esetleg üzlethelyiségekre osztva **BÉRBEADÓ.** Legforgalmasabb helyen szép helyiségek.

pedig, akit a temetőárokból vitt be hajnal felé a rendőr, hallgat és hallgat egy pillanatig a bíró is, mindenki elhallgat.

Angyal repült át a szobán, szokták mondani a régiek ilyenkor. Szegény angyal. Azt hiszem nem való az ilyesmi az ő égi füleinek.

(Sz—s)

Locsolják este is a Piac uccát!

Kaptuk és közöljük az alábbi panaszos levelet:

Kedves Szerkesztő Úr!

A mostani forró és szinte elviselhetetlen napokban még egy olyan körülmény is járul a kánikula szörnyűségeihez, amelyen azt hiszem könnyen lehetne segíteni és éppen ezért vagyok bátor becses lapjuk figyelmét felhívni a szóbanforgó körülményre. Nappal szinte lehetetlen az uccára kibujni és azt az embert pedig, aki ilyenkor nem szükségből, hanem csak úgy sétálási passzióból megy ki az uccára, ajánlatos volna valami záros helyre csukni. Szerencsére azonban ilyen bolond nincsen az egész város területén. Mert napszúrás útján még tudtommal nem lett öngyilkos senki sem. Azonban mikor a várvavárt este eljön és az ember végre kibujik, hogy egy kis friss levegőt szívjon megaszalódott tüdejébe, kivánszorog a korzóra, vagy esetleg leül valamelyik kis parkban, szomorodott szívvel kell látnia, hogy a városi locsolókocsi ekkorára eltünik a látóhatárról. Ellenben száguldanak a kedves automobilok, amelyek nyomán rettenetes porfelhők támadnak, úgy hogy az ember vígan megalapozhatja aggkori asztmáját a köztisztasági vállalat jóvoltából. Eltekintve attól, hogy az uccákon az esti locsolás hiánya folytán olyan száraz, rekedt a levegő, hogy az esti sétálást jobb azonnal lefujni és visszatakarodni haza. Tegnap este is a korzón emberek százai ültek és nyelték a port, epedve várakozva a locsolókocsi után, amely azonban nem jelent meg és nem jelent meg tegnap sem, azelőtt sem, mert csek hét-nyolc óra felé látható utoljára, azután pedig átveszi csendes birodalmát az esti por és a rekedt, száraz levegő.

Úgy hiszem nem árt, ha ezt a pár sort becses lapjukban közzéteszik, talán sikerül a köztisztasági vállalatot ezúton birni jobb belátásra és szakítván az eddigi korai lefekvési módszerrel, talán kimenőt kap a locsolókocsi és tíz, sőt talán tizenegy óra felé is láthatóvá lesz az uccákon.

Tisztelettel
(aláírás)

A HÓNAP VÉGÉN

Egy tisztviselő találkozott díjnokismerősével, aki a szabóhoz igyekezett. Megjegyezte, hogy jól mehet a sora a díjnokoknak, ha a hónap végén csináltatnak ruhát. A díjnok mosolyogva válaszolt:

— Én mindig a hónap végén vétetek mértéket, mert ilyenkor — karcsubb vagyok.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Vasárnapi terefere

SZÁMOMRA TEGNAP BESZÖKÖTT AZ ŐSZ . . .

Már javában fésült derék borbélyom, mikor hirtelen aggodalmas hangon megszólalt a hátam megett:

— Jó lenne valami más frizurát választani.

Felkaptam fejem a szinházi ujságból és a tükörbe pillantottam. A tükörben összevillant a tekintetünk. Ekkor még nem gondoltam semmi rosszra, bár a Figaro hangja furcsán zavarodott volt.

— Mi baj van a frizurával? Diákkorom óta viselem ezt a fazont . . .

Ujból összenéztünk. Mintha egy árnyalattal pirosabb lett volna a fiu. Turkálni kezdett hátul a kobakomon.

— Tetszik tudni . . . azért gondoltam . . . vagyok bátor ajánlani . . . ugyanis . . .

Valami balsejtelem szállt a szivemre.

— Nos? Mondja csak bátran — biztattam.

Felkapott egy kis tükröt az asztalról és a fejemmel egyvonalban a tarkóm felé forditotta.

— Tetszik látni . . . itt . . . ahol mutatom . . . a fésü mellett . . .

Mély lélegzetet vettem. Nahát, a csuda vinné el, nem is sejtettem. Egy pengőnyi nagyságu részen fejbőröm fehérlett.

A fülemhez hajolt, — derék és tapintatos fiatalember — nehogy az inas, a frizirnő és a manikür-kisasszony neszét vegye:

— Kopaszodni tetszik . . .

Hangosat nyeltem. Egyetlen minutum alatt kiszáradt a torkom. Szemeimet ugy magához rántotta az a kis fehér folt, mint a mágnespatkó a gombostüt.

Egy kicsit hallgattunk. Némi büntudat ült a borbély arcán. Talán már meg is bánta, hogy őszinteségi rohamában kinos leleplezést tett nékem, a vendégnek, egy eddig még számomra is ismeretlen magánügyemben. Rögtön enyhiteni próbálta a helyzetet.

— Persze, semmi az egész . . . csigavér . . . ha ráfésülöm, nem is látszik . . . és ősz hajszál összesen egy féltucat sincs . . . festésről még szó sem eshet . . .

Ahá, tehát ősz hajszál is akad?

— Viszont, ha oldalt választanánk a hajat . . . akkor nyoma sem maradna . . . miután, teccik tudni . . . ez tulajdonképen még nem is kopaszság, csak . . . csak olyan kis kopás . . . olyan kis hullás . . . egyébként teljesen jelentéktelen . . .

Akár egy hegyeskarmú, szörös kéz nyult volna be a mellembe, megragadta a szivemet és facsart egyet rajta. De azért mosolyogtam.

— Semmi sem tart örökké, barátom — igyekeztem tréfálkozni, de a hangom furcsán és üresen kongott. Ha a visegrádi vár elkopott, pedig kétöles terméskökockákból rakták a falát, miért ne kopna épen az én satnya kis hajam? . . .

A borbély kincstári hahotázást rendezett. Kár volt megijedni.

— Elválasszam? — akarta levonni a konzekvenciákat.

— Nem! — feleltem határozottan. Fésülje csak ugy, mint eddig. Én nem csalok.

* * *

Az uccán, távol a borbélyüzlettől, eleresztettem magam. Félénken pislogtam a kirakatok felé, az üvegtáblák tükrében igyekeztem meglesni azt a bizonyos pontot. A kávéházban egy tükörrel szemben ültem le, percenként lopva odasanditottam. Észrevettem, hogy sürün megsimogatom a tenyeremmel azt a helyet, mintha valami fájón lüktető sebet melengetnék. Otthon három tükörrel surrantam be a fürdőszobába, kulcsrazártam az ajtót és kimeritő vizsgálatot rendeztem. Kicseréltem a villanykörtét, felálltam egy székre, hogy a tükrök fénytörését kellően szabályozhassam és változatos frizuratanulmányokba merültem. Fésültem igy és úgy, amigy és amúgy, előre-hátra, oldalt és vissza, de az eredmény nem elégitett ki: a koponya teteje megetti részen ingerlően világitott egy cseppnyi rés sürü hajam bozótjából.

Aztán csendesen megbujtam, mint egy vert eb. Leültem egy izgalmas bünügyi regény mellé, elolvastam husz oldalt s leejtettem a könyvet. Egyetlen szóra nem emlékeztem.

* * *

Tudom, ez válság. Kis válság, apró válság, de válság. A szépaszszonynak válság, amikor az első pókhálófinom ráncot felfedezi a szeme alatt, az énekesnek válság, mikor koncert közben az első nagy falsot fogja, az ujságirónak válság, mikor az első sajtóper a nyakába szakad. Az első nyilvános gikszer mindenhol, mindenkiben egy kis belső összeomlást jelent. A férfi életében az első igazi válság, amikor ráeszmél, hogy kopaszodik. Mert a kopaszság szimbólum, a fizikum figyelmeztetése: „Pajtás, most már tuljutottál a tetőn és elkezdtél lefelé haladni a dombon."

* * *

Erről a válságról senki nem beszél, sőt, úgy tesz, mintha észre se venné. Alapjábanvéve nem is fontos, nem is lényeges, bagatell apróság. Később, mikor a koponyán tenyérnyi rőt mezők fényesednek haj nélkül, már gyerekjáték az eset, legfeljebb viccténa. De a felfedezés napján mégis nagy hullámokat kavar legbelülről valami fagyos orkán s minél inkább titkolja ezt egy férfi, annál inkább fáj néki. „Kikopott hátul harminc szál hajam? No és . . ." — ágaskodik belül egy hetyke hang, de azért mégis megkeseredik az édes cigaretta a szájban. „Egy ujjhegynyi területen kopaszodom? No és? . . . Ettől már nem lehetek csúnyább ifju, mint amilyen vagyok!" — berzenkedik belül egy indulatsor, de azért mégis lopva lessük a nők arcát, vajjon észrevette-e már? És hiába tapogatjuk titokban a muszklit: ni, milyen kemény, akár a vas; hiába vizsgáljuk fogsorunk erős sövényét; hiába csapkodjuk hengeres mellkasunkat; hiába figyeljük szivünk szabályos, tiszta dobogását: valami mégis eltörött bennünk. Testünk épülete még szilárd, a csontok erősek, az inak rugalmasak, a gyomor kifogástalan, az agy motorja még vigan, kihagyás nélkül berreg, de a vigaszos érvek pirosló seregén mégis elemi erővel harsan át a Természet figyelmeztető és baljós kiáltása: kopaszodsz, kopni kezdel. Igen, igen, fent a fejed tetején megkezdődött a kopás s már néhány ősz hajszál ezüsthamva is csillog. Ez annyi csak, amikor egy massziv ház tetején lazulni kezd néhány cserép, de igy kezdődik minden pusztulás, romlás, omlás. Jövőre már ötpengős nagyságu fejbőr vicsorog a nagyvilágba, lazulni kezdenek a fogaid, ereszkednek az inaid, izmaid, jelentkezik a gyomorsav, zihálni fogsz, ha emeletre mégy s szortyogni kezd a tüdőd, vibrálni kezd a szemed, ha sokat olvasol. Tested szerkezetének hajszálrugói, fogaskerekei, csavarai, huzalai, áramfejlesztője még szuperál, de imitt-amott akadozni kezd majd a lép, vagy a máj, vagy a vese és ahogy a legfinomabb svájci óra is romlik néhány évtizedes folytonos ketyegés után, te is elhasználódsz lassan. Eddig még nem gondoltál erre, a biztonságérzet csillogó leplei sürü fátyolt vontak a jövőd elé, de egyszer csak uj frizurát javasol restelkedő jóindulattal a borbélyod s egy pillanat tört ezredrésze alatt végigfut a hideg a talpadtól a fejed bubjáig. Tudod, honnan jött ez a borzongás? Az Ősz lehellete volt. A nap még teljes erővel süt életed egén, forró és szikrázó Nyárnak látszik, ami körülötted és benned van, de te már tudod, hogy az a kis kopasz foltocska az Ősz figyelmeztető ujjlenyomata.

Te már tudod ezt, férfitestvérem és tegnap óta én is tudom.

Becsszavamra állitom, nem vagyok szomoru, hidd el, ha mondom, miért is lennék, hisz' ez a dolgok örök rendje, de azért, hiába no, öregszem . . .

FARKAS LAJOS

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező:

Kincseshalom ucca 5. számú házasingatlant,

Kertész László bérletében levő Istenföldje elnevezésü 135 hold 344 négyszögöl területü,

Balogh Miklós bérletében levő Fehér—Bézler — Hornyák-féle 120 hold területü,

özv. Csatáryné bérletében levő cca 7 hold területü,

Széll Géza bérletében volt Mikepércsi út 6. szám alatt levő,

Délisoron levő 541.40 négyszögöl területü és a Repülőtér melletti 1 k. hold 1434 négyszögöl területü ingatlanokat árverés útján kívánom bérbeadni.

Az árverés folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 12. sz. szoba) lesz megtartva. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1934 augusztus 23.

Polgármester.

Vásároljon hirdetőinknél.

Tiszántúli Közgazdaság

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

A kötvényesített adósságok leszámítolását szeretné a vidéki hitelszervezet keresztülvinni

A készpénzhozzájárulásnak a telekkönyvi rangsorban való kifizetését kérik

Budapest, aug. 25. A gazdaadósságok komplexumából már csak a legfontosabb kérdések várnak rendeleti szabályozásra. A magánegyességek lebonyolítását szabályozó rendelettervezet most készül az igazságügyi minisztériumban és — értesülésünk szerint — szeptember havában kibocsátásra is kerül. A másik fontos kérdésben, a tíz holdon aluli gazdák adósságának átvállalására vonatkozó rendelettervezet elkészült, amint azt már legutóbb jelentettük.

Az elmult hét folyamán fontos értekezlet volt a TÉBE-ben a tíz holdon aluli gazdák adósságainak készpénz- és könyvkövetelés formájában való átvállalása ügyében. Az értekezleten résztvettek a fővárosi és vidéki vezetőintézetek egyaránt és a főkérdés az volt, hogy a vidéki intézetek és a visszleszámitoló hitelszervek, illetve a fővárosi é sa vidéki pénzintézetek között miképen osztassék meg a készpénzátvállalásnak és a könyvköveteléseknek az összege. E tárgyalás hosszabb ideig folyt, azonban — értesülésünk szerint — a felosztásra vonatkozóan egyelőre még nem jött létre végleges megállapodás a vidéki intézetek és a fővárosi bankok között. Ebben az ügyben a közeljövőben ismételten tartanak értekezletet.

A TÉBE-ülésen nagy vitára adtak okot a gazdavédelmi rendelkezések eredeti szövegezése megváltoztatásával kapcsolatban felmerült kívánságok. A gazdavédelmi rendelet 27-ik paragrafusa ugyanis úgy rendelkezik, hogy a 10 holdon aluli birtokosok adósságának készpénzben való átvállalására létesített alapnak a felét fordítják a hitelezőknek telekkönyvi rangsorban történő kielégítésére, míg a másik felére vonatkozóan a pénzügyminiszterium állapítja meg, hogy mely hitelezők nyerjenek kielégítést. A pénzintézetek ezzel kapcsolatban felvetették azt az aggodalmukat, hogy megvan a lehetősége annak, hogy a telekkönyvi rangsorban esetleg tizenötödik helyen lévő hitelező jut kielégítéshez akkor, amikor a bankok esetleg első, vagy második helyen vannak betáblázva.

Ezzel a paragrafussal kapcsolatban az a pénzintézetek kívánsága, hogy a készpénzhozzájárulási alapot teljes egészében a telekkönyvi rangsor szerint fordítsák a hitelezők kielégítésére.

A másik fontos intézkedés az úgynevezett könyvkövetelések formájában történő átvállalásról szól. A 28-ik paragrafus alapján vállalja át az állam könyvkövetelések formájában a 10 holdon aluli birtokosok adósságterhének egy részét, természetesen csak a rövidlejáratú váltóadósságokat. Ezeket a tételeket 20 év alatt lejáró két és fél százalékos kamatozású papirokban kötvényesítik. A vidéki pénzintézetek arra törekednek, hogy minél több hitelt nyujthassanak komitenseiknek és éppen ezért azt szeretnék elérni, hogy az átvállalásból kapott kötvénypakettjeiket a Pénzintézeti Központ, de még inkább a budapesti visszleszámitoló pénzintézetek eszkomptálják. Ebben az ügyben egyelőre még nem jött létre a megállapodás a visszleszámitoló intézetek és a vidéki hitelszervek között.

Mezőgazdaság

Mit vihetünk ki és mit hozhatunk be Oroszországból?

Vitéz Bornemissza Félix, aki most érkezett haza Oroszországból, ahol a magyar delegáció tagjaként tett tanulmányutat, a következőkben foglalja össze az orosz-magyar kereskedelmi lehetőségeket:

Kivitel szempontjából számba jöhetnek jármü és hajó Diesel-motorok. Vaslemezek, golyóscsapágyacél, rugóacél és építési acél. Ily rendeléseket már kapott is a Mávag. Vagontengelyek, mozdonytengelyek, kerekek, vagónok részére ilyirányú ajánlatok máris be lettek adva. Aluminiumoxyd és nyersbauxit. Aluminiumoxyd tárgyalás alatt áll, de egyelőre még árdifferenciák vannak, bauxit most áll vizsgálat alatt. Fagyasztott disznóhús. Hust csakis a Torgsin vehet át, főleg Déloroszország jön tekintetbe, szállítás csakis a Duna-tengeri hajóval lesz lehetséges. Északi terület nem jön tekintetbe, mert ott túlerősek a konkurrens kis északi államok. Technikai készülékek vízépítésre és malmokra. Komplett gyárberendezések, e tekintetben egy bevásárlóbizottság Magyarországra is el fog látogatni.

Érdeklődés mutatkozik ígáslovak, tenyészlovak és szarvasmarha iránt is, konkrét szükséglet azonban nem nyilvánitottak az oroszok. Végül még a magvak jöhetnek kivitel szempontjából tekintetbe. A behozatali lehetőségek közül: nyersolaj és vegyszerek behozatalára egyelőre nincs sok kilátás. Egyéb orosz exportcikkek közül számbajöhetnek még: kender, len, gyapot, nyersterpentin, nyersbőrök, vasércek, nagymennyiségü fa, úgyszintén antracit, azonkívül asbest, kaolin, selyemgubók és esetleg gumiáruk.

*

A Tiszántúlt mindenesetre rendkívül érdeklik az orosz lehetőségek. Mezőgazdaságunk, amelyet a közelkedési viszonyok elvágnak a Nyugattól, csak kelet felé orientálódhatik s igy az orosz hús, állat és magexportból döntő részt kell kapnia.

Kap-e részt a Tiszántúl a cseh zsír és szalonna-kivitelből?

Szeptember végén jár le Csehszlovákiával megkötött kompenzációs megállapodás és a szállitások eddig még csak egyes fontosabb mezőgazdasági terményekben indultak meg. A tapasztalatok azonban általában kedvezőnek mondhatók és ma már csehek részéről is inkább meg van a hajlandóság arra, hogy Magyarországgal nagyobb keretü és hosszabblejáratú kompenzációs megállapodást létesitenek. Tekintettel a most érvényben levő szerződés közeli lejáratára

egyes gazdasági körök máris érdeklődtek a meghosszabbitás,

illetve az új a mai kereskedelmi összeköttetés folytatását lehetővé tévő kereskedelmi megállapodás lehetőségeiről.

Ugy értesülünk, hogy szeptember havában újból megindulnak a tárgyalások Csehszlovákiával,

ezuttal is azonban, habár szélesebb keretü, de csak kompenzációs megállapodás kötésére kerül a sor.

A csehek zsirt és szalonnát akarnak elsősorban Magyarországtól vásárolni, ezenkivül pedig magtéleségek és egyéb mezőgazdasági termények kivitelére kerülhet a sor. Csehországi tudósitónk jelentése szerint előreláthatólag

400 vagón zsir átvételére fognak a csehek kötelező szerződést kötni.

Ezt a mennyiséget egy évre arányosan elosztva fogják lehivni. Nagyjelentőségü lépés a cseheknek ez a szándéka már azért is, mert ezzel a mennyiséggel zsírkivitelünk erősen meg fog növekedni.

*

Idejekorán utána kell látni érdekeltségeinknek, hogy zsír és szalonna-exportból kap-e részt a Tiszántúl, amelynek mindig természetes piaca volt Csehszlovákia, vagy a kontingensek javarészét ismét a mezőgazdasági kivitellel következetesen hizlalt, a nyugati piacokhoz közelsége maitt előnyösebb helyzetben lévő Dunántúl kapja-e meg?

Kereskedelem

A pénzügyminiszter legújabb rendelete tisztázza az üzleti könyvek és számlák bélyeghiánya körüli anomáliákat

Az Iparkamara sikeres közbelépésének eredménye

Az adóhivatalnak kötelessége az, hogy időnként a kereskedőknél és iparosoknál, valamint hivataloknál úgynevezett bélyegszemléket tartsanak annak megállapítása végett, hogy az illetéklerovási kötelezettségnek az adózók pontosan eleget tesznek-e?

Ez év nyarán megindult illetékszemle alkalmából a kereskedők és iparosok körében több irányból panaszok merültek fel amiatt, hogy kisiparosoknak és kiskereskedőknek saját céljaira készített feljegyzéseit kereskedelmi könyveknek minősitik és bélyeghiány miatt megieletezik.

Ugyanilyen panaszok merültek fel a számlák illetékezése körül, az úgynevezett kisérő jegyzékek számlának minősítése miatt, továbbá amiatt, hogy bizonyos összeg megérkezését vagy átvételét tanusító egyszerü kereskedelmi levelet nyugtabélyeg hiánya miatt leleteznek.

A pénzügyminiszternél az érdekképviseletek, igy a kereskedelmi és iparkamara is, ebben a tárgyban felszólalt és ennek alapján a pénzügyminiszter egy körrendeletet adott ki, amely körrendelet a kereskedelmi könyvek és számlák illetékezésére vonatkozólag a következőket tartalmazza:

„I. Kereskedelmi könyvek.

Kisiparosoknak és kiskereskedőknek saját céljaikra készült olyan egyszerü feljegyzéseit, habár azok könyvbe vannak is irva, amelyek a könyvvezetés alakszerüségét és rendszerességét nélkülözik — sokszor különféle természetü adatok, köztük esetleg az üzletkörön kivül eső, inkább a háztartáshoz tartozó, vagy családi vonatkozású adatok is egy helyen összegyüjtve, másszor pedig egyszerü adatok ötletszerüen szétszórva, esetleg áthúzásokkal, törlésekkel tarkitva találhatók bennük — s amelyek mindezen körülményeknél fogva alkalmatlanok nemcsak arra, hogy belőlük az üzletmenet felől áttekintést lehessen kapni, hanem arra is, hogy más mint a kiskereskedő vagy kisiparos maga az adatok jelentősége tekintetében eligazodni tudjon, kereskedelmi könyveknek (feljegyzéseknek, lapoknak) s általában illetékköteles okiratoknak tekinteni nem lehet. Ilyenekkel az ellenőrzés ne foglalkozzék.

Az alakszerüségnél és rendszerességüknél fogva már kereskedelmi könyveknek (feljegyzéseknek, lapoknak) minősülő feljegyzések tekintetében az legyen szem előtt, hogy a bélyeghiány miatt való szabályszerü eljárást — az alább III. alatt irottak figyelembevételével — csak olyan esetekben kell azonnal folyamatba tenni, ha vitatlanul illetékköteles könyvről vagy feljegyzésről hiányzik a szabályszerü bélyeg. Amely részben azonban vitásnak tekinthető esetről van szó, vagyis amely esetekben az ellenőrző közegek sem az illetékkötele-

zettséget, sem az illetékmentességet kétségtelenül megállapítani nem tudják, az ellenőrző eljárásnak inkább adatgyűjtő, tanulmányi jellege legyen, ami abban nyilvánuljon, hogy ily esetekben leletet nem kell készíteni, hanem a könyv vagy feljegyzés mintáját a rendeltetés rövid ismertetésével a pénzügyigazgatósághoz kell beterjeszteni s annak döntése értelmében kell utóbb az érdekelt iparost vagy kereskedőt értesíteni és a továbbiakban — ismét az alább III. alatt írottak figyelembevételével — eljárni.

II. Számlák.

Számlailleték hiánya címén ne leletezzék az ellenőrző közegek az iparosnak vagy kereskedőnek azt a feljegyzését, amelyet a készpénzzel azonnal kiegyenlített kézivásárlás adatairól a vevő félnek az áruval együtt az üzletben nyomban átad, vagy az áruval együtt nyomban házhoz küld. (Pénztári blokk.)

A számlabélyeg átírásának alaki szabályossága kérdését méltányos figyelemmel kell kezelni. Ha a vizsgált számlán a bélyeg nem szabályszerűen van átírva, nem kell azonnal leletet készíteni, hanem csak megfelelő tájékoztatás kapcsán figyelmeztetni kell a kereskedőt vagy iparost a szabályszerű eljárásra. Leletezés csak akkor következzék, ha felismerhető, hogy a bélyeget utólagosan ragasztották fel, valamint akkor, ha az iparos vagy kereskedő a megfelelő tájékoztató figyelmeztetés ellenére is szabálytalanul írja át a bélyeget."

Nyilvános számadás alá nem eső kereskedelmi üzletek könyveire vonatkozóan a rendelet úgy intézkedik, hogy olyan esetekben, midőn a lelet felvétele tulajdonképpen helyes volna, a lelet felvétele előtt a pénzügyi hatóságok kötelesek az érdekelteket a lerovandó illeték pótlására felhívni és lehet csak akkor vehető fel, ha az érdekelt ennek a felhívásnak nem tett eleget.

A már megtartott szemléken felvett leletekre nézve előírja a rendelet, hogy az adóhivatal a fizetési meghagyásokon figyelmeztesse a feleket arra, hogyha az egyszeres illetéket 15 napon belül megfizetik, a felemelt illetéket az adóhivatal törli. Ha az adóhivatal a felvett leletek alapján kiszabott illetékre vonatkozó fizetési meghagyásokat már kiadta, akkor a felemelt illetéket csak akkor lehet törölni, ha a fél errevonatkozó kérelmét előterjeszti.

A pénzügyminiszter rendelete az érdekeltség körében igen nagy megnyugvást váltott ki s most már csupán a nyugtabélyeg-illeték lerovása körül várnak intézkedést.

— Német nyelvtanfolyam az Ujságíró Clubban. Idegen nyelvre mindenkinek szüksége van. Ez a cél vezette az Ujságíró Club vezetőségét, mikor elhatározta, hogy 50 filléres óradíjak mellett a nagyközönség részére a legjobb tanerők bevonásával nyelvtanfolyamokat rendez. A német nyelv előadására sikerült megnyerni dr. Bácsy Ernő kollégiumi szemináriumi lektort. A tanfolyam kezdők és külön haladók részére lesz, azokon 16 éven felüliek vehetnek részt és egy-egy csoportban 10—12 hallgató lesz. A tanfolyam szeptember közepén kezdődik és 1935 június végéig tart, heti 2 órán át. Az egész tanfolyam 80 órából áll. Tandíj óránkint 50 fillér és ez havi 5 pengős részletekben is fizethető. Beiratkozni lehet d. e. 11—1 és d. u. 6—8 óra között az Ujságíró Clubban (Piac u. 26., I. em.).

Vásároljon hirdetőinknél.

Rostás László szebben mesélt, mint Andersen,

de Lakatos Vaddisznó Ferenc megmondta az igazat

s ezért tíz havi börtön lett a hajdúhadházi idegenforgalom végeredménye

Ez év május tizenhetedikén Sorgel Hermann tizennégyéves nyiregyházi fiúcska elment, hogy meglátogassa Hajdúhadházon lakó nagybátyját, Sorgel Sámuelt, akinél a pünkösdi ünnepeket szándékozott eltölteni. A fiú azonban még sohasem járt Hadházon és mikor este kilenckor a vonattal megérkezett, tanácstalanul állott a pályaudvaron. Végül is harminc fillér ellenében egy ott ácsorgó cigánylegény vállalkozott, hogy elvezeti a gyereket nagybátyjához, sőt csomagjait is elviszi. Elindultak hát, azonban a cigány nem a városba, hanem a baromvásártérre vezette a tanácstalan fiúcskát. Mikor már jól bent jártak a vásártéren, hirtelen letette a csomagokat és rátámadt a gyerekre, leteperte a földre, majd kést rántva, arra kényszerítette, hogy átadja 2 pengő 50 fillért tartalmazó pénztárcáját. Ezután a derék more eliramodott a sötétbe, magára hagyván a halálraijedt gyereket. A kisfiú remegve tápászkodott fel a földről és elmenekült a rablás színhelyéről. A vásártér mellett levő korcsmában aztán egy talmudista útbaigazította, illetve elvezette a rémült fiút a nagybácsihoz, aki másnap megtette a feljelentést a rendőrségen az ismeretlen tettes ellen. A rendőri nyomozás során aztán csakhamar kiderült, hogy egy Rostás László névre hallgató cigánysuhanc szokott kimenni az állomásra, hogy néhány fillért keressen az utasoktól csomaghordással. A fáraóivadékra irányuló gyanú annál inkább alaposnak bizonyult, mivel a derék legény, amikor meglátta a cigánysoron a nyomozó detektívet, úgy megrémült, hogy elmenekült a „Csere"-erdőbe és felcsapott bujdosónak. Etlen-szomjan 5 napig bujdosott a bünbánó more, míg végre az éhség folytán annyira rosszul lett, hogy azt hitte valami halálos betegség vett rajta erőt. Estefelé belopózott a helységbe és elment dr. Székely tiszti orvoshoz, akit megkért, hogy vizsgálja meg. Az orvos azonban kijelentette, hogy nem tehet eleget a nagy beteg kérésének, mert ehez szegénységi bizonyítvány is szükségeltetik. A cigány erre még akkor este felment a városházára és ott bolyongott a kihalt folyosókon, keresvén, hogy hol adnak neki szegénységi bizonyítványt. Bizonyítványt ugyan nem kapott, de mikor észrevették az ott kísértetként bolygó barna személyiséget, haladéktalanul átadták a posztoló rendőrnek. Igy került kézre a gyönyörűséges mákvirág és így vált lehetségessé, hogy a napokban már a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa előtt csücsült kedves mamájával, Balog Zoltánnéval és nővérével, Rostás Rákhellel egyetemben, akik az orgazda tisztes szerepében tündököltek. A vádlott aztán a tárgyaláson nagy bőbeszédűséggel kijelentette, hogy nem bűnös, mert egyáltalában nem teperte le a fiúcskát, ellenkezőleg, az vágta őt pofon és ezután leejtette a pénztárcáját, melyet ő, az udvarias férfiú felvett, hogy a neki járó harminc „pízt" kivegye. Mikor azonban becsülettel át akarta adni a tárcát, akkor vette észre, hogy a félénk fiúcska elszaladt. Erre nagybúsan hazament és otthon két napig várta, hogy a fiú érte megy a pénztárcának. Igaz úgyan, hogy sem a nevét, sem a lakását nem mondta meg a fiúnak, de — úgymond — ezt zavarában elfelejtette.

A szép anderseni mese azonban kárbaveszett, mert jött vala a vádlott kebelbarátja, Lakatos Vaddisznó Ferenc és kijelentette, hogy Laci bizony megmutatta neki a bukszát és azt is megmondta, hogy mi módon jutott a birtokába.

Ezek után sem tört azonban meg a derék legény, ragaszkodott ártatlanságához. Mert hiszen nem bűn az — úgymond —, ha ő a pénzből — miután nem jöttek érte — a családnak elemózsiát vásárolt. A mama és leánya kijelentették, hogy ők nem ettek az elemózsiából és nem is tudták, hogy ez ilyen bünös úton származik.

A törvényszék ezek után a becsületes útmutatót elítélte rablás büntettéért tízhavi börtönre, a két sötétbőrű asszonyszemély pedig felmentette a vád alól. Rostás megfellebbezte az ítéletet.

Egy híres, neves debreceni farkaskutya életéről és haláláról,

továbbá e világból való gyászos kimulása körül keletkezett bonyodalmakról való épületes história

A farkaskutya olyan értelmes, kiváló, derék, becsületes szilárd jellemu, hüséges és feddhetetlen előéletü kutyagentleman volt, hogy lámpással sem lehet hozzá hasonlot találni. — Most pláne nehézségekbe ütköznek alteregojának felhajtasa, mivel a derék és paratlan eb immár örök álmát alussza egy diszes sírhant alatt, amelyet vérzo szívü gazdája pontos időközökben friss virágokkal szokott feldiszíteni. Mielőtt azonban megkezdenék a kutyaeposz részletes elmondasat, nem zarkozhatunk el ez elol, hogy ennek a tüneményes állatnak par szoval ne emlékezzünk meg itjúságáról, élőéletéről, mely mint mondottuk volt feddhetetlen és hótiszta vala.

ZSOLI, A HŐSÜNK KIVÁLÓ NEVELÉST KAPOTT

Zsenge korát egy vidéki és szigorú erkölcsu kutyanevelőben töltotte, ahol a nem szobatiszta kutyaviselkedés, továbbá tyúkok és más hasznos háziállatok széttépése, levélhordók és egyéb közalkalmazottak nadrágjának hasított divatuvá való átalakítása a hét fő kutyabűnök között szerepelt.

Itt csiráztak ki ifjú kutyalelkeben azok, a későbbi tiszteletreméltó erények, melyeknek a sors zordonsága folytán vértanujává leendett az ebek eme ritka virága.

Mikor a kutyatanfolyamot fényes sikerrel elvégezte, egy debreceni családhoz került, ahol tetteit aranybetükkel irták fel a familia becsületben élt és kimult ebeinek nevei és viselt dolgai közé. Azonban éppen abban az időben, mikor a kutya virágkorát élte és a család összes tagjainak szeretetében és osztatlan tiszteletében állott, belső kór kezdte a derék ebet hervasztani. Kedélybeteggé lett és a család megrettenve tanakodott, hogy mivel lehetne a négylábú testőr megrendült idegzetét helyrezökkenteni? Mivel éppen ekkor volt az a nevezetes eset, hogy egy kutyakedvelő férfiu állitólag (tudniillik a család tagjai egyöntetüen ezt állitják) 450 pengot igért az ebert, persze a kutya birtokosa, nejével egyetértőleg felháborodva utasitotta vissza a kalmár ajánlatot, mint Gordon angol tábornok megvesztegetoen nagymennyiségü fontjait a török hadvezér, annó Gacumal, Kut El Amara ostrománál. A kutyát azonban ezutan meg jobban megbecsülték, ez természetes. Igy aztán kétszeresen aggasztotta a családot a derék állat egészsége, mely mint a fentiekből kitünik, ekkor meglenetosen kutyául állott. Elhatározták, hogy a levegővaltozást fogják kipróbálni, hátha jót tenne a betegnek. Odaadták ellátására, koszt-kvártélyba a kutyust egy, a Nagyerdőn lakó ismeroshoz. Itt az üde, friss erdei levego aztán megtette hatását. A kutya egy hét multva már morgott, a második hét végén pedig vidáman csaholni kezdett és iqult melankóliája határozottan átalakult viragzó életkedvvé. Jókedvüen járta be a Nagyerdőt és kedélyesen elcsevegett az arrajáró kültelki ebekkel. Később azonban ezeknek parlagi társasága már nem elégitette ki a nagyműveltségü ebet és elhatározta, hogy a nyaralásból még hátralevő idejét hasznos természetrajzi ismeretek megszerzésére fogja felhasználni. Tanulmányozni kezdte a Nagyerdőn élő özek társadalmi életét. Az özek azonban, mint köztudomású, bizalmatlan tagjai az állattársadalomnak és ez a rossz tulajdonságuk már számos, súlyos félreértést okozott köztük és a farkaskutya vadon éldegélő nemes ősei között.

HŐSÜNK ERŐLTETTE AZ ŐZIKÉKKEL VALÓ BARÁTKOZÁST

Elbeszélésünk hősét azonban nem

esüggesztette el az őzek bizalmatlansága. Elhatározta, hogy meggyőzi a bizalmatlan állatokat jószándékáról. Evégből mélyen behatolt az erdőbe és megpróbált érintkezésbe lépni az őzek vezető személyiségeivel. Azonban ez a szándéka kudarcot vallott, mert láttára a szóbanforgó egyedek azonnal pánikszerű és érthetetlen menekülésbe kezdtek. Súlyosította a helyzetét az is, hogy ebben az időben, az őzek között ,a Nagyerdőn valóságos öngyilkossági járvány kapott lábra. Nap-nap után lehetett szétmarcangolt és elharapott torkú őzeket találni az erdő mélyében, amelyek érthetetlen módon ilyen rettentő körülmények között dobták el magauktól az életet, hasonlatosan ahoz az egyszeri birkához, mely egykor, előre megfontolt szándékkal kibújt bőréből és egy közismert tolvaj kamarájában, két darabra válva felakasztotta magát. Most már kétszeres buzgalommal látott hozzá tudós és jólelkű ebünk, hogy szóbaelegyedhessék az őzekkel, annál is inkább, mert elhatározta magát, hogy lebeszéli őket ezekről a rettenetes öngyilkosságokról. Számos balsiker után aztán egy este sikerült is neki egy fiatal őzkisasszonyt meginterjuvolni. Azonban a kisasszonyon a beszélgetés során erőt vett fajának ősi félénksége és megfutamodott a legudvariatlanabb módon, a hosszufarkú lovag udvarias kérdezősködése elől. A lovag azonban nem akart ilyen könnyen beleegyezni az őzhölgy angolos távozásába. Utánaeredt és hosszas csaholással igyekezett szándékának becsületes voltáról meggyőzni. Azonban a hölgy őrült rohanásba fogott és a város felé vette utját. Éppen egy palánkon szökött át, négylábú barátunk utána.

TRAGÉDIA

És ekkor megtörtént a szerencsétlenség. Egy vadász jött éppen a város felől. A vadász pedig rettenetes ember. Halvány fogalma sincsen arról, mi lakozik egy ilyen hyperintelligens farkaskutya lelkében. A vadász csak annyit látott, hogy elől rohan az őz, utána a kutya és ez éppen elég volt a zordon és hatalmas kétcsövüvel felszerelt férfiunak. A kétcsövű egyik csöve eldurrant és barátunk, az őzek szociális viszonyának kiderítése iránt való, olthatatlan szomjuságával nemesen dobogó szivében, hősi halált halt, számtalan nyúlseréttől találva, a „Leveles"-csárda északnyugati kijáratánál.

A koszt- és kvártélyadó gazda, mikor meghallotta a hirt, elájult. Arra gondolt ugyanis, hogy mennyivel jobban el fog ájulni a néhai nevet ily teragikus körülmények között felvett eb gazdája, ha megtudja a gyászhírt.

ZSOLI PARÁDÉS TEMETÉSE

Legyünk rövidek. Kezdjük ott, mikor már a családban mindenki átesett a számára illetékes elájuláson. A kutyatulajdonos tehát magához tért és először is fényes temetést rendezett a vértanunak. A temetésen a Farkaskutyák Nemzetközi Szövetségének díszelnöke gyászszalagos pórázzal jelent meg és a Kültelki Ebek gyászkereti szakosztálya, két hétig, esti gyászösszvonitást rendelt el az elhunyt tiszteletére. A nagyszabású gyászszertartás után, mikor az elhunyt sírján enyhén bimbózott az ebszőlő és zsendülni kezdett a kutyatej, megindultak a haláleset körüli bonyodalmak. Az elnéhaisodott kutya gyászoló gazdája kinyomozta a tettest a zordon vadász személyében és elhatározta, hogy felelősségre vonja ezért a szörnyű ebmészárlásért. Ügyvédhez ment tehát és megtárgyalták az elhalálozott, négylábu kiválóság rehabilitásának részleteit. A vadász azonban ezalatt szintén a tettek mezejére lépett. Mit csinált addig, míg nem szólították fel az ebgyilkosság felett, záros határidőn belül érzendő, mélységes bűnbánatának kifejezésére, mit nem, annyi azonban bizonyos, hogy elment az adóhivatalba és ott csodálatos dolgokat tudott meg az örök vadászmezőkre tért kutyának gazdájával való viszonyára vonatkozólag. Azaz nem tudott meg semmit, mert kiderült, hogy a summákat érő kutyus egyáltalában nem volt az adóhivatalban bejelentve, következésképen nem is fizettek érte adót. Legalább is a vadász ezt állitja. Ennek utána a vadász kijelentette, hogy nem hajlandó semmiféle kártérítési összeggel megháttterezett tárgyalás lefolytatására. A kutya kutyálkodott, lepuffantották és punktum. A kutya gazdája azonban azt mondta, hogy az a kutya olyan kiváló állat vala, amelyik semmi szín alatt sem kutyálkodhatott, mivel pedig mégis lepuffantották, tehát azért sem punktum. A vadász erre kijelentette viszontag, hogy ha már ilyen kutyául áll a dolog és így kutyálkodnak vele, hát egy kis kutyálkodásért ő sem megyen a szomszédba. És tudomására hozta az ebtulajdonosnak, hogy a dolog ilyen kutyaliter való beállítása esetén felbecsültetik majd a kárt, amelyet a magánszociologus eb buzgalma az őzek között okozott. Miután pedig így megszámolták az öngyilkosokat, felkérik a kutyatulajdonost, hogy koszorúmegváltás címén nagyobb összeget utaljon ki az Öngyilkos Őzek Önsegélyző Intézethez, hogy annak temetkezési szakosztálya az öngyilkosok örök nyugodalmát kellőleg biztosithassa.

PILLANATNYILAG KUTYÁUL ÁLL A KUTYA-AFFÉR

Ebben a stádiumában van a kutyaügy napjainkban, legutóbbi értesüléseink szerint a gyászoló tulajdonos felháborodván a vadász kegyeletsértő és indiszkrét magatartásán, most lázas buzgalommal nyomoz, hogy ő is kisüssön valamit, ami legalább annyira hasson a vadász kedélyállapotára, mint ennek felfedezései a tulajdonoséra. Azonban az eddig befutott tudósitások szerint még eddig semmit sem sikerült kinyomoznia, pedig már mélán hervadozik az ebszőlő a derék farkaskutya síri hantján és az az ebkedvelő férfiú is elküldte részvéttáviratát a gyászoló családnak, aki annak idején négyszázötven pengőt igért az elhunytért. Az adóhivatal részvétnyilatkozata még nem érkezett meg. Azonban egyes hiresztelések szerint az őzek megbánva tartózkodó magatartásukat, melynek folytán az eb ily zordon körülmények között, erőszakosan szenderült jobblétre, elhatározták, hogy az öngyilkos suták, gidák és ünők stb. gyászkeretes névsorát elhelyezik az illusztris kutya sírján halálának évfordulója alkalmával.

Firlefanz.

KAVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

A kisértetek háza

Bűnügyi regény a filmvilágból

Irta: FOREST WHITE **Fordította: VÉCSEY LEO**

(23)

— Ha talán egy newyorki szerződésről lenne szó, hollywoodi barátnőidet azért nem felejted el, úgy-e, Mabel?

Mabel Moon legokosabbnak tartotta, ha olyan diplomatikus lesz, mint valami politikus.

— Esküszöm nektek, — szólt óvatosan — hogy soha nem felejtenélek el benneteket Newyorkban, ha tényleg az történne, amire ti gondoltok. De az még nagyon messze van.

— De mégis mesélj el mindent — mondta egyszerre mind a két lány és Lizzie Copper még hozzátette:

— Igen mi rögtön tisztába voltunk a helyzettel s megállapítottuk, hogy az impreszárió, Bill Toms, aki expresszvonattal tette meg a hosszú utat Newyorkból, csak kész szerződéssel jöhetett. A szerződés miatt az egész filmvilág össze fogja csapni a kezét.

Mabel Moonnak már ajkán voltak a szavak:

— Te hallgatództál, Lizzie! — De nem szólt.

Elővigyázatos és okos volt, — arra gondolt, hogy barátnői részéről ez csak csalétek lehet s így akarják megtudni az igazat. Ezért sem igent, sem nemet nem mondott, hanem hagyta őket kinlódni.

Mabel Moon táskájába tette az iratokat s állandóan magánál tartotta. Nagyon nyugtalan volt, nem tudott elhatározásra jutni. Amikor egyedül maradt, ujból és ujból elővette az okmányokat és az első betütől az utólsóig végigolvasta. Az egyszerű és világos fogalmazású volt. Hallatlan nagy szerencse, mely kezdőnek még nem kinálkozott...

A nagyhatalmú Bill Toms közvetitése s a Bioscop Limited ajánlata — valóságos főnyeremény! Csak a nevét kell aláírni s a telefon kagylóját felemelni, ezzel el lenne intézve a dolog. Olyan eredmény ez, ami után mások évekig szaladgálnak.

Francis Power a Bioscop Limited egyetlen reklámjával az Unio összes filmszínházai értesülést szereznének az új filmcsillagról. A sajtót is kezében tartja s így Mabel Moon 48 óra alatt elérné a legnagyobb népszerűséget. És mégis vonakodott!

Egy kissé talán nevetséges is volt. Melbourne Steamshoz és az ő Californian Cinema Companyjához semmi sem kötötte. Ellenkezőleg, a rendező őt csúfosan kihasználta és művészetét, melyet ő maga veleszületett tehetségénél fogva nagy fáradsággal és munkával továbbfejlesztett — nevének eltitkolásával a hirtelen meghalt Astori dicsőségének növelésére használta fel.

Fizetése itt olyan csekély volt, hogy éppen csak a legszükségesebb dolgokra tellett s Melbourne Steams még egy szóval sem említette, hogy ez a jövőben másképpen lesz.

Az ég maga dobta ezt a hallatlan szerencsét az ölébe. És ő mégis habozott. Megfoghatatlan volt! Valami titokzatos emlék, amiről magának sem tudott számot adni, kötötte öt Hollywodhoz. Rita Astori, Melbourne Steams csillaga, kinek a Californian Cinema Company számtalan sikerét köszönhette, évek hosszú során át élt Los Angeles és Hollywood még tele volt a felejthetetlen, az élettől oly hirtelenül és titokzatos módon megvált [illegible] emlékével. És a Cleopatra halála cimü film próbája, de különösen a lefolytatott vizsgálatok óta a városban sok mindenről fecsegtek.

Nincsen babonásabb nép a szinészfajtánál. A tengeröböl feletti sziklán épült Boa Bista-ról szól a mithos. Ez táplálékát nemcsak a mende-mondákból nyerte, hanem inkább Ada Negrini elbeszéléseiből, aki még most is ott lakott egyedül az elhagyatott házban, melyben elhalt urnöjének megmaradt dolgait őrizgette, mint mondják, Astori kivánsága szerint.

Ez a körülbelül hetvenéves öregasszony a szóbeszéd szerint valamikor a dajkája volt Astorinak. Ugyszólván éjjel-nappal vele volt... Aki a hollywoodi müterembe bejutott vagy akinek a Los Angelesi színházi körökben dolga akadt, hamarosan tudomást szerzett arról, hogy Astorit csak a legritkább esetben lehet az uccán öreg kisérője nélkül látni.

A sziklán épült Boa Bista Astori tulajdona volt. Gyönyörü kilátás nyilt innen a kék tengerre és a környékbeli tengerparti városokra. A villa most eladás alatt állt, de senki sem jelentkezett, hogy átvegye. Egy kissé elhagyatott volt, ódi, nem felelt meg az amerikai izléseknek. Az ügyvéd, Cal Kenna, akinek Astori kivánsága szerint az öreg hölgynek mindenben kezére kellett járni — hiába tette meg ajánlatait.

Senki sem jelentkezett, aki az eladó ház iránt érdeklődött volna... és így Ada Negrini még most is ott lakott. A sziklán épült villáról a nép állandóan beszélt. Előszeretettel foglalkoztak ezzel a témával és színházi körökben „Box of spectres", a kisértetek kastélya néven emlegették.

Különös! De Mabel Moon belátta, hogy ez az egyetlen ok, ami miatt nem tud dönteni a newyorki szerződés felől. Ugy érezte, neki ott van a helye, hogy Boa Bista és a halott lelke felett őrködjön. S ez a gondolat, mint valami rögeszme fészkelődött agyába, amióta Ada Negrini különös szóbeszéde a fülébe jutott.

Természetesen Bill Tomsnak fogalma sem volt arról, hogy mi lehet az oka a fiatal, tehetséges, de mégis ismeretlen művésznő határozatlanságának... De Bill Toms nem adta meg magát. Nem volt az az ember, akit ilyen röviden el lehetett intézni. Idejét, amelyet Los Angelesben a Helth Homeban töltött, arra használta fel, hogy a hireket, amelyek Hollywoodból és Los Angelesből jöttek s Mabel Moon newyorki szerződésére vonatkoztak, — még jobban megerősítse.

Ezek a hírek természetesen Doris Hearting és Lizzie Coppertől indultak ki. Még szünidő volt. A szinészek Hollywood mütermében még nem gyültek össze. Melbourne Steams maga is, aki a rendezés előkészületeivel volt elfoglalva, Kelet felé ujabb útra szándékozott indulni, — amelynek igazi céljáról azonban senki sem tudott.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

47 éves
asszony házasság céljából megismerkedne, lehet idősebb férfi is, esetleg nyugdíjas. írhat, aki külön él is a nejétől. Van egy kis házam. Teljes című levélre válaszolok. „Boldog lesz" jeligére a kiadóba. 3674

Levelezés

Erdélyi flekken
a Bagolyvár vendéglőben, Híd ucca 14. 741

Szépségkodex dióhéjban
(folytatásos)
1. Tizennyolcéven erről és tul cca harmincig csaknem h igganymenetes krémet, poudert és szappant használjon, ha arcbőrének tulérzékenyitése miatti ráncosodást szeplő és májfoltképződést el akar kerülni. Földes illatszertár, Vígmozibejárat, Bikaépület. 1263

Margit-
szálloda (pansio) megnyílt a Halász-féle vendéglőben (Margit-fürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezás. Nyaralóknak, üdülőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. Stadionhoz villamos megállónál. Telefon 10-24. 373

Megismerkednék
ezuton intelligens uri fiuval 25 éve sleány „Lart po ur lart" 1236

Betöltendő állás

Németül
hibátlanul beszélő intelligens, megbizható nőt keresek 10 éves fiam mellé. Hatvan u. 70. sz. I. em. 1266

Feles kertészt
megfelelő tőkével folyóvíz melletti gazdaságba, gyümölcsös is van, keresek. Baka Béla, Mánd, Szatmármegye. 629

Műlakatos,
mérlegkészitő tanoncokat fizetéssel felvesz. Kigyó ucca 57. mühely. 1261

Diplomás
állástalanokat és főiskolásokat napi 10 pengő keresettel azonnal felveszünk. Délelőtt Szent Anna 10. Délután Maróthy 24. alatt Népszövetségi Hitelszövetkezet. 3559

Jó házból
való tanulólány azonnalra felvétetik. „Lujza" fűzőszalon, — Arany János u. 6. 1272

Bejárónő
délelőttre felvétetik. Jelentkezni d. e. 8—10-ig. Széchenyi ucca 11., emelet. 227

Jól főző
mindenes szobalány hosszú bizonyítványokkal felvétetik. — Bika bérház, I. em. 3. Jelentkezni 3—4 óra között. 106

Sapkakészítő
azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 3669

Tanulóleány
jóházból felvétetik a Schaitl kalapszalonban, Piac u. 30. 219

Szakácsnő,
ki a főzést önállóan érti, felveszek. Sas u. 2. étkezde. 1255

Perfekt
szakácsnőt keresek. Király ucca 4., I. emelet. Jelentkezés reggel. 1271

Bejáróleányt
szeptember elsejére, csak hosszú bizonyitvánnyal felveszek. Jelentkezni reggel 8 órakor. — Kossuth u. 51. szám. 222

Kereskedő
segéd azonnal alkalmazást kap festékszakmában jártas előnyben. Cím a kaidóban. 1258

Két
tanulóleányt varrodába azonnal felveszek. Rotherme.e 9. balra. Ugyanott Schunda-cimbalom eladó. 230

Komoly
intelligens német nőt keresek egész délutánra kisleány mellé. Nemzeti Bank III. 3. sz. (Déry kertben.) Jelentkezni 2-től 3-ig. 1240

Kifutóleányt
azonnali belépésre fölvesz Simon laboratórium, Miklós u. 27. szám. 3641

Mindenes
bejárónő étkezdébe felvétetik. Sas ucca 2. 1254

Egy
mindenes kocsis felvétetik és egy fejő ember szintén. Csapó ucca 8. 234

Csak
fiatal kifutó azonnalra felvétetik. Péterfia 39., keresztépület.

Akvizitőr
felvétetik fixre és jutalékra. — „Villamossági" jelige alatt. 3205

Bejárónőt
délutáni munkára koszt nélkül felveszek. Grósz Ernő, Csapó u. 44. 239

Mindenes
szakácsnőt keresek jó bizonyítvánnyal szept. 1-ére. Dr. Lárencz Béláné, Batthyány ucca 1. 244

Állandó
férfi mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek, ki szőlőmunkához is ért, előnyben részesül. Szabó Antal, Bocskaykert. 194

Állást keresők

Magános
fiatal nő, ki a főzés és háztartás minden ágában jártas, többéves bizonyítvánnyal bejárónak ajánlkozik elsejére. Cím a kiadóban. 1268

Egy
fiatal kereskedő segéd füszer és vegyes kereskedésbe vidékre is szerény fizetésért ajánlkozik. — Fischer, Arany János u. 41. sz. 103

Urileány
ki külföldön, Budapesten, helyben Bárdos Bijon salonjában évekig önálló munkásként dolgozott — házivarrónőnek ajánlkozik. Nagy Anci, Rákóczi u. 35. 1239

Üzletek

Nagyobb
üzlethelyiség kitűnő helyen, Piac 75. alatt novemberre kiadó. 1267

Üzlethelyiségek,
raktárak és betonozott pincehelyiségek nagyobb kereskedelmi vagy iparvállalat céljára, esetleg kisebb részekre is megosztva kiadók. Piac 41. Házgondnok. 1234

Saroküzlet
Pic u. 83. sz. és Király u. sarok kiadó. 1256

Üzlethelyiség
kiadó azonnalra bármilyen célra. Homok u. 74. 1233

Üzlethelyiség
kiadó. Bádogos u. 2. Alföldi palota. 3690

Fűszerüzlet
berendezéssel, nagy vevőkör azonnalra kiadó. Árpádtér 5. 3685

Üzlethelyiséget
keresek kovácsműhelynek. Cím a kiadóban. 3670

Üzlethelyiség
november 1-re kiadó. Kossuth u. 7. 3647

Kiadó lakás

Garzon
lakás, kettő szoba különfeljárattal kiadó. Hunyadi ucca 21. 1273

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba, külön WC. és előszobával kiadó. József kir. herceg 35., I. jobboldal. — Ugyanott kertrenyíló egyszerűbb szoba is kiadó. 1774

Kiadó
háromszobás parkettes, egyszobás lakások mellékhelyiségekkel. Timár 52., Varga u. sarok. 1269

Kiadó
azonnal telepen egy vagy két szobás lakás kerttel. Értekezketni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 3662

Kiadó
két nagy és egy kisebb szobából álló magános ház gyümölcsöskerttel. Nógrádi Mátyás ucca 2. sz. 3701

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Viola ucca 1. Honvéd ucca felől. 4078

Egy
szoba, konyhás lakás gyermektelen házaspárnak kiadó. Eötvös u. 70. 231

Négyszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Varga ucca 29. szám. 235

Piac 10.
háromszobás, komfortos, Vargakertben kétszobás modern festéssel negyvenötért, harminckettőért.

Földszinti
uccai modern ötszobás úrilakás azonnalra vagy későbbre kiadó. Arany János 20. 3710

4 szobás
földszinti és emeleti komfortos lakások Hungária palotában kiadók. 1248

Piac ucca 72.
2 és 3 szobás lakások kiadók azonnalra. Házfelügyelő nyujt felvilágositást. 999

Iparkamara székházában
kiadó november elsejére központi fütéssel felszerelt komfortos 6 szobás lakás az első emeleten és 5 szobás lakás a harmadik emeleten. Értekezhetni 9. számú hivatali szobában. 1134

Négyszobás
modern parkettes lakás azonnalra kiadó. Széchenyi 23. 1212

Különbejáratú
bútorozott uccai szoba, fürdőszobahasználattal azonnalra — vagy 1-re kiadó. Króh Vilmos Dégenfeldtér 10. 1262

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha, szép fás udvarban kiadó. Apafi ucca 20. 106

Kiadó városi kislakás.
A tüzérlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél.

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejáratú, kiadó. Esetleg nyaralóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

Háromszobás
fürdőszobás, comfortos lakás parkirozott udvarban november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. sz. 1238

Két
tiszta uccai szoba, előszoba, két speiz, konyha, vagy különitve is kiadó november 1-re. Apaffy ucca 20. 139

Kiadó
lakások teljes komforttal, egy II. em. 3. szobás és egy földszinti 3 szobás november 1-re. Simonffy 13. házfelügyelőnél. 1161

Olcsó
kétszobás, konyhás lakás kiadó. Nap ucca 10. Értekezni Arany János ucca 30. szám. 3645

Kiadó
novemberre kétszobás uccai tiszta úrilakás fürdőszobával, világos mellékhelyiségekkel. — Barna ucca 4. 1183

Négyszobás
komfortos lakást keresek októberre vagy novemberre. Cím: Simonyi út 5-a. 3668

Különbejáratú
kisebb, nagyobb butorozott szoba, fürdőszobával vagy anélkül esetleg ellátással kiadó. Rákóczi ucca 35. 1237

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fütés, lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 3692

Különbejáratú
uccai szép szoba kiadó. Miklós 21. 213

Négyszobás
fürdőszobás lakás kerttel vagy anélkül kiadó. Aczél ucca 11. 1242

Ujonnan épült
lakóházban 2 uccai szoba és mellékhelyiségekből álló szép lakás kiadó. Fahidi, Szoboszlói út 3. Telefon 4-18. 1124

Nagyerdőn
strandhoz, villamoshoz közel bútorozott szoba kiadó. Nyaralásra, üdülésre is igen alkalmas. Cím a kiadóban. 1250

KÜLÖNBEJÁRATU
tiszta butorozott szoba fürdőszobahasználattal, ugyanott szerényebb szoba kiadó. Széchenyi u. 12. 90

Nagyközségben
jól bevezetet férfi és női szabóműhely olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1251

Kétszobás lakás
azonnalra kiadó. Varga ucca 12. szám. S

Kiadó
uccai különbejáratú földszinti szép nagy bútorozott szoba szeptember elsejére Miklós u. 4. 1243

Különbejáratú
csinosan bútorozott tiszta szoba szép, virágos, csendes udvarban koszttal vagy anélkül intelligens nő vagy férfi részére (esetleg diákoknak is) azonnal kiadó. Kút ucca 138. (Árpádtér felőli sarok.) 3571

Szépen bútorozott
kellemes szoba villában kiadó, esetleg kitünő ellátással. Simonyi út 5-a. 3640

Elegánsan
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal azonnalra kiadó. — Püspöki palota, I. kapu II. em. 50. 1230

Kiadó
szépen bútorozott különbejáratú uccai szoba. Batthyány u. 5. 3676

Kiadó
egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Vargakert, Herczeg u. b-b. 223

Kétszobás
és egyszobás lakások kiadók. Hatvan u. 61. sz. házban. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 3688

Kiadó
kétszobás és egyszobás lakás. — Külsővásártér 9. sz. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 3689

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba azonnalra kiadó. Simonffy u. 9. 3686

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel (féregmentes), csendes, virágos udvarban kiadó. Gázfőzővel ellátva. Szent Anna 34. 224

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 3691

Kisebb
bútorozott uccai szoba kiadó. Miklós u. 21. 212

Egy
bútorozott szoba kiadó. Komlóssy út 43. Ugyanott szerény idősebb házaspár házmesternek felvétetik. Értekezni minden nap. 3693

Ingatlan

Bérbeadó
Kaszás telepen 7 hold föld lakással, istállókkal. Simonffy 42. 1235

Boldogkertben
Csóka ucca 12. számu telekből megosztás folytán 1 házasbelsőség és a házhely jutányos áron kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth u. 8. 3640

Vennék
a város belterületén kisebb családi házat, lehetőleg adómentest másfélezer pengő azonnali lefizetéssel, fennmaradó összeget havi lakbértörlesztéssel. „Lakbér" jeligére címet Független Ujság kiadóba kérek. 948

Penészleken
főtéri ház, 20 hold föld olcsón eladó. Debrecen, Rákóczi 19., iroda. 3657

Házasbelsőség
Szabó Kálmán ucca 20-a. alatt 3 szoba, konyha, kamara, műhely és mellékhelyiségekkel — kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet: Tiszántúli Hitelintézet, Kossuth u. 8. 3642

Eladó
modern kis ház csukott üvegezett folyosóval. Kaba, Kis ucca 75. szám. 3680

Eladó
Czeizing-telepen, Csalogány ucca 28. szám 900 négyszögöl föld házhelynek. Tócóskert, Nemes u. 18. 3676

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 3663

Két hold
szőlő termése lábon azonnal eladó. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 3684

Családi házat
keresek megvételre (lehet külsőség) nagy telekkel, lehetőleg gyümölcsössel vagy szőlőve lakbértörlesztésre. Zrinyi 51. 3696

Ellátás

Uri család
középiskolás izr. leánygyermeket korrepetálással, zongoratanitással, fürdőszobahasználattal teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban.

Egy-két tanuló
izr. úricsaládnál lakást, esetleg teljes ellátást kaphat. Tanárjelölt által tanfelügyelet, esetleg zongora használattal vagy tanítással is. A város legszebb pontján. Cím a kiadóban. 944

Izraelita
középiskolás fiu finom uri ellátást kaphat. Csillag, Timár u. 52. 1259

Különbejáratú
szobák kiadók, egyetemi és középiskolai tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Hegedüs Sándorné, Szent Anna ucca 9. Értekezni 27-ig Simonyi út 22. sz. alatt. 1145

Középiskolást
teljes ellátással, zongora, fürdőszoba használattal idősebb úri izr. házaspár elvállal. Hajó ucca 2. 1277

Középiskolás
uri gyermekeket elsőrangú ellátással, kellő gondozással elvállalok. Piac 61. keresztépület. 924

Egy
vagy két középiskolai tanuló gondos ellátást nyerhet pedagógus családnál, nagyon szép komfortos lakásban. Fürdőszoba, zongorahasználat, korrepetálás. Cím a kiadóban. 1275

Teljes
ellátásra középiskolába járó leánykát zongorahasználattal elvállalok. Rothermere 9., balra. 229

Középiskolás
diákot úricsalád teljes ellátásra elfogad. Rothermere 10. 1274

Diákok
kellő tanfelügyelettel teljes ellátást kaphatnak a város közepén a legolcsóbb áron. Csapó ucca 34. sz. 1270

Főiskolai
hallgatót, szolid fiút vagy leányt elvállalna ref. úri család. Fővárosi tanárnő egészséges, kertes szobába. Budapest, I., Erzsébet-híd közelében. Volán u. 2. Sz. B.-né. 3625

Iskolásleányokat
ellátásra elfogadok — zongora, fürdőszoba használattal. Árvayné, Szappanos u. 7. 4084

Alsóosztályú
gimnazistát teljes ellátásra elfogad izraelita úri család. Vörösmarty 10.

Alsóbbosztályú
ref. középiskolás leányka teljes ellátásra elfogadtatik. Péterfia u. 26. sz. 208

Iskolaévre
tanulókat teljes ellátásra elvállalunk zongorahasználattal. — Szent Anna 34. 220

Eladás

Hálók,
ebédlőkredenc, asztal, szék, ágy, sifon, hencser, divány vasállófogas konyhakredenc, hockerli, hintaszék, előszobafal, garderobszekrény, mosdó, virágállvány, kályhák, éjjeliszekrény, óra olcsón eladó. Hatvan u. 21. 1221

Mérlegek,
súlyok, takaréktűzhelyek olcsón beszerezhetők. Kígyó ucca 57. Javításokat felelősséggel. 309

Csipkék,
divatgombok összes rövidáruk legolcsóbban óriási választékban Csipkeszaküzlet, Püspöki-palota. 302

Alig használt
Singer-féle női karikahajós varrógép olcsón eladó. Csokonai ucca 5., ajtó 4.

Sírkőeladás
a Debreceni Műkőgyárban, — Fürdő u. 2. Margit fürdő mellett. Telefon 10-93. Rendkívüli árleszállítás. 280

Tégla és cserép
legjobb minőségben kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Fürdő u. 2. Telefon 2610. 544

Magyarperzsa
ebédlőszőnyeg alig használt, 12 négyzetméter jutányos árban eladó. Bernfeld cégnél Piac u. 3. hétfőn. 1241

Motalkó
benzin, speciális autó- és motorkerékpár olajok, alkatrészek és felszerelési cikkek, gépolajok, padlóolaj, petróleum legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz). — Az angol Dunlop pneumatik lerakata. Telefon 16—09. 3423

Eladó
a Veréb-dülőben 10—12 öl szalma. Naponta 60—70 liter tejet szállítok. Értekezni: Miklós u. 36. 3679

Kerékpár,
(komplett), jókarban levő olcsón eladó. Maróthy György ucca 10., első ajtó. 3689

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

5 drb.
prima boroshordó darabonként 260—320 literig eladó. Erzsébet 97. 1252

Alig használt
üzleti berendezés (stelázsik, pudlik, cégtáblák) eladó. Arany János ucca 46. 1222

Kerékpár
kitűnő karban, írógép, varrógép kis Singer eladó. Piac u. 58. Érdeklődni házfelügyelőnél. 1265

Tűzifát,
száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyán hasábból aprítva téli tüzelésre 100 kg.-ot 3.60-ért, vegyes nyári tűzifát 100 kg.-ot 3.20-ért, — 100 kilogrammot már haza szállítva számít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4295

Kápolnási
templomban két mizrach női és férfi ülőhely olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1228

Boroshordó
jókarban levő cca 30 hektóliter 300-tól 400 literig eladó Boldogfalva ucca 13. sz. 3642

Eladó
egy dupla ablak, 107x74 méretű, egy hárommétéres kútcső s egy nagy stelázsi. Dobó u. 15. 226

Eladó
vaskályhák, ajtók és ablakok. Szent Anna 50. 221

Kitűnő
minőségű falitégla kapható az Alföldi Takarékpénztár téglagyárában. Iroda az Alföldi Takarékpénztárban, Ferenc József út 16. 3687

Kis
boconádi fekvő kaptár eladó. — Nagyvárad u. 3. 225

Eladó
jókarban levő fehér egyszárnyas ajtók tokkal. Méliusz-tér négy. 3693

Jókarban
levő boroshordók eladók. Baross ucca 15. 3694

Akváriumok,
halak, platy, dánió, betta xiphó, haleleségek, Piscidin Bartman, Ba-bi Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 3570

Fűszerberendezés
eladó. Megtekinthető: Piac u. 41., fűszernagykereskedőnél. 3673

Kész
sárgaföld eladó. Nagyvárad u. 3. 3677

Lekvárfőző-,
mosóüstök, üstházak, edények, nyug- és vendégágyak Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 238

Kacsa,
kövér, 25 darab eladó. Bocskay tér 7. sz. 3701

Alig használt
garderobszekrény, állólámpa, sezlon, állófogas, vas- és famosdó eladó. Rothermere 6. 1245

Ikerablakok,
tizenkétrámás, befele nyíló 150x160, eladók, újak. Füvészkert ucca 14., étkezde. 30

Autósok, motorosok
figyelmébe! Motalkó, tiszta benzin és speciál olajok legolcsóbb árban beszerezhetők: Horváthnál, Sas ucca 3. 3697

Cserépkályha
és kétszárnyú ajtók eladók. — Szent Anna ucca 7. szám. 3698

Valódi
női mormota bunda és sötétkék téliköpeny szőrmével eladó. Cim a kiadóban. 1246

Libák
idei, kövérek a zsidó ünnepekre előjegyezhetők. Attila-tér 4. sz. 1247

Érdekes csigagyüjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Rádió

Rádió
hangszóróval egybeépítve, garanciával 55 P. Accumulátortöltés —.70 Rádióátépítés. Villanyszerelés. Tóth István, Hatvan ucca 17. 1115

Rádió,
2+1, egybeépített hangszóróval, 200-tól 2000 méterig, olcsón eladó. Megtekinthető vasárnap délelőtt 10-ig és hétfőn egés nap. Széchenyi u. 35., keresztépület. 85

Bútor

Gyermekkocsit
csak a debreceni Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmányát vegyük. Beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, Piac ucca 70. 4339

Szalongarnitura
selyemhuzattal, vitrinnel, előszobaberendezés eladó. Értekezni Hungária házmesternél. 1249

Vétel

Cukorkásüvegeket
veszek Bihari, Erzsébet u. 8. sz. 949

Szőlőprést
keresek megvételre. Kölcséry Sámuel u. 5. Kuczik telep. 105

Redőnyös
üzletajtót vennék 90—140 cm-ig Cím a kiadóban. 93

Jókarban
levő használt ebédlőszőnyeget megvételre keresek. Cimet a kiadóba kérek „Készpénz" jeligére. 1263

Bosch-kürtöt,
jó állapotban levőt, motorkerékpárra megvételre keresek. — Kostya ékszerüzlet, Széchenyi ucca 1. szám. 211

Megvételre
keresek használt fekete svéd gránit sírkövet 140—160 cm. magasságig. Erzsébet 97. 1253

Megvételre
keresünk fekete és dióbarna ebédlőszekrényeket, ruhaszekrényeket, összecsukós vaságyakat, matracokat. Ingóságközvetítő. 3707

Oktatás

GYORS- ÉS GÉPÍRÁS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 -s 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktanár, Piac ucca 44., az udvarban.

Varrni,
szabni kitűnő módszerrel tanít dr. Balázsné nőidivatszalonja, Piac 89. 1213

Soffőrvizsgára
olcsón előkészítjük. Török Bálint 15. 3675

Timáry Mária
áll. kép. okl. hegedűtanár szeptember 1-től megkezdi tanítását kezdők és haladók részére. Magoss György tér 22. 219

Bessenyei Erzsébet
okleveles zongoratanárnő jutányosan tanít kezdőket, haladókat. Kölcsey u. 9. 3681

Különféle

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 971

Uj cím
Kőváry szücsmester Piac 38. Bundák, boák, prémbőrök nagy választékban. Alakit, javit. 1207

Templomülés
Deák Ferenc, Kápolnás itemplomokban férfi, női eladó vagy bérbeadó. Dénes, Cegléd ucca 22. 1260

Ne küldje Budapestre
kiégett, elszakadt, molyette ruháját, mert azt művésziesen beszövi helyben, Péterfia ucca 24., udvarban, Budapesti műtömőde. 744

Üzletet
átveszek vagy társulok négyeezrig. Esetleg uj alapításról is tárgyalok. Ajánlatot „Jótárs" jeligére a kiadóba. 1257

Fehérneműt
javítást, stoppolást vállalok olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 29. 82

Házivarrónő
napi 1 pengő 80 fillérért fehérnemü és felsőruhavarrást vállal. Cime: Hatvan u. 71. Tollüzletben. Vendég ucca saroktól 3-ik üzlethelyiség. 91

Férfiöltöny
tisztitás és vasalás csak P 3.— Weisz kelmefestő, Arany János ucca 20. sz. Gyász esetében 24 óra alatt fest. 1132

Ma már
mindenki tudja, hogy a Világítási vállalattal karöltve mi is készitünk ötéves törlésztésre gázberendezést. Javításoknál és átalakítási munkálatoknál forduljon bizalommal Nagy Béla szerelési vállalatához. Szent Anna u. 27. 3588

Elvállalok
menyasszonyi kelengyék himzését, gomblyukvarrást. Bartha Erzsébet, Vigkedvü Mihály u. 21. szám. 3633

Paplant
varrni házhoz megyek. Hívásra megjelenek. Szilágyiné, József királyi herceg u. 13. 368.

Kölyök kutyát
ajándékba adok jó helyre. Rákóczi u. 5., keresztépület. 228

Villanyszerelést
öt évi törlesztésre vállal, javítási munkát olcsón készít Schütz József villanyszerelőmester, Szent Anna ucca 31. Telefon 17-32. 233

300 pengő
kölcsönt keresek biztos fedezetre, havi 30 P haszonrészesedésre, 100 törlesztésre. Szent Anna 58., üzletben. 237

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.